

មហាគមបុគ្គលិកសិក្សាខ្មែរ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

- * ចំណងចិត្តភាពនិងការខ្មបត្តម្ភគ្នាទៅវិញទៅមក
- * ការកេរ្តិ៍និងកេរ្តិ៍កម្រៃចំណេះដឹង និង វិជ្ជាជីវៈ
- * ការការពារផលប្រយោជន៍គ្នាទាំងអស់គ្នា - សំពារ

ស្រុកស្រែក

គ្រូបង្រៀន

ប្រាសាទព្រះវិហារ កសាងដោយព្រះបាទសុរិយាយ្យ័នទី១
នាដើមសតវត្សរ៍ទី១១ នៅលើភ្នំព្រះវិហារ (កំពស់ ៦២៥ម) នៃជួរភ្នំដងរែក

ខែ កក្កដា-សីហា-កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៦
ផ្សាយចេញរាល់ត្រីមាស ពីទីចាត់ការសមាគមបុគ្គលិកសិក្សាខ្មែរ
១២៨៦ មហាវិថីព្រះនរោត្តម (ភ្នំពេញ)
ទូរស័ព្ទ : ០២៣ ២១៦ ១៨៤-០១១ ៨៨៣ ៩៨៨

មាតិកា

	ល. រ		ចំណងជើងអត្ថបទ	ទំព័រ
គណៈកម្មការរៀបរៀង និង ទិព្វ				
- លោក កែវ យ៉ាវ	១		វិចារណកថា	១
- លោក ដុំ ហ៊ុន	រាជកិច្ច			
- លោកស្រី គុយ ផល្លា	២		អនុក្រឹត្យស្តីពីការកែប្រែតម្លៃឯកតានៃសន្ទស្សន៍ប្រៀបធៀបមូលដ្ឋានរបស់មន្ត្រី...	២
- លោក ស្វាយ ទិត្យ	វប្បធម៌ទូទៅ			
- លោកជំទាវ ប៊ែន ណារុល	៣		ទំនៀមទំលាប់ប្រពៃណីខ្មែរ ស្តីពីការអប់រំចរិយាសម្បត្តិ (ត)	៤
- លោក ថោង បូរ៉ាន់	៤		សម្បត្តិវប្បធម៌លទ្ធកម្ម និងសម្បត្តិវប្បធម៌ធម្មជាតិ	៧
- លោក កៅ ជឿន	៥		ធនធានសំរាប់បរិក្ខារបូជាប្រាសាទមួយ	៩
- លោកស្រី ប្រាក់ សូលីដា	វិទ្យាសាស្ត្រ-អប់រំ			
- លោកស្រី នន់ សុភ័ក្តិ	៦		វិធីថ្មីដើម្បីអប់រំសិស្សខ្មែរ	១០
- លោក ប៊ែន សារុណ	៧		គំរូនៃការសិក្សាមួយ	១៣
- សមាជិក សមាជិកាស.ប.ស.ខ	៨		ប្រភេទនៃធិតលក្ខណៈ	១៥
គណៈកម្មការត្រួតពិនិត្យ	វិទ្យាសាស្ត្រ និងព័ត៌មានវិទ្យា			
- លោក យស់ អ៊ាង	៦		លំដាប់នៃការវិវត្តសិក្សាមនុស្ស	១៧
- លោកជំទាវ ហួរ សិរី	ការអប់រំ និងគន្លឹះសម្រាប់សិស្ស			
- លោក ស៊ីង រ៉ាន់ថន	៧		ការអប់រំ (តថប)	១៩
- លោកបណ្ឌិត អ៊ឹម កុច	៨		វិធីបង្រៀន និងកម្មវិធីស្រាវជ្រាវសិក្សាភាសាខ្មែរនៅបឋមសិក្សាបំពេញវិជ្ជាភ្នំ ១៩៥៣ ដល់ឆ្នាំ ១៩៧០ (ត)	២១
- លោក ស្នង សារុន	៩		កំណែលំអសាលារៀន : ជំហានដំបូងមួយ (ត)	២៣
- លោក ស៊ិន ស៊ឹម	១០		ការផលិតសំភារៈ និងការប្រើប្រាស់សំភារៈឧបទេសក្នុងការបង្រៀន...	២៧
វិចិត្រករ	១១		គំនូរ : វិធីបង្រៀនគំនូរ (ត)	៣០
លោក ប៉ាន់ ត្រា	១២		ភាសា : ព្យាង្គគំរូតសម័យខេមរយានកម្ម (ត)	៣៣
ការវិភាគទិន្នន័យ	នាទីគំណាព្យ និង តំសាន្ត			
កញ្ញា ម៉ែ សួនី	១៣		យើងទាំងអស់គ្នាជួយការពារត្រីបឹងទន្លេសាប	៣៦
ក្រុមខាងក្រៅ	១៤		បុរស	៣៨
- ពីមុខ: ប្រាសាទព្រះវិហារ	១៥		តម្រងមិនប្រាប់ទឹក	៣៩
- ពីក្រោយ: យុវសិស្ស ឌី គុជសារ	១៦		ល្បែងគណិតវិទ្យាពិសេស	៤១
	១៧		វេទិកាស្ត្រី : មង្គលនៃស្ត្រី	៤៤
	ព័ត៌មាន			
	១៨		តើលោកគ្រូ អ្នកគ្រូ ដឹងទេ...?	៤៦
	១៩		ស្ថិតិសពខែមេសា-ឧសភា-មិថុនា ឆ្នាំ២០០៦	៤៧

ទុរស័ព្ទផ្ទះក្រុមប្រៀប

ភ្នំពេញ : ០១២ ៨៩៧ ១៧៧, កំពត : ០១២ ៨៥៦ ៧២២, ក្រុងព្រះសីហនុ : ០១២ ៦៥៥ ៥៦០

សៀមរាប : ០៦៣ ៧៦០ ២១៣ / ០១១ ៨៥៧ ០៩៦ / ០១២ ៦៧៥ ៦៤០

វិចារណកថា

បុព្វបុរសខ្មែរយើងបានអោយតំលៃខ្ពស់ដល់ស្ត្រីដែលអាចបញ្ជាក់តាមបញ្ញត្តិ ភាសិត ស្នាដៃ ភារកិច្ច និងលក្ខណៈ ពិសេសខាងក្រោមនេះ ៖

- បញ្ញត្តិជាច្រើនត្រូវបានទាក់ទងនឹង "មាតា" ៖
មេឃុំ មេភូមិ មេបា មេបុណ្យ...មាតុភូមិ(ពាក្យចុងក្រោយនេះនៅលើលោក តេនិយម "បិតា" ជា "ចំ") ។
- ភាសិត ពាក្យស្លោក ច្បាប់ក្បួនលើកសរសើរស្ត្រី ៖
 - "ទ្រព្យគង់ត្បិតស្ត្រី ចេះរៀបដាក់ទុក"
 - "សូវស្លាប់បា កុំអោយស្លាប់មេ សូវលិចទុកកណ្តាលទន្លេ កុំអោយភ្លើងឆេះផ្ទះ"
 - "ទាល់តែមានប្រពន្ធ នោះទើបគង់ទ្រព្យ"
 - ប្រពន្ធល្អទុកដូចជាម្តាយ (មាតុភរិយា)
- ស្នាដៃលេចធ្លោរបស់ស្ត្រី:
 - សាកលវិទ្យាធិការ (ព្រះនាងឥន្ទ្រទេវី ព្រះជាយាព្រះបាទជ័យវរ្ម័នទី ៧)
 - ស្ថាបនា : ជោគជ័យការកសាងភ្នំស្រី ភ្នំរោងដី
 - កំណែទម្រង់អាពាហ៍ពិពាហ៍: ក្រោយពីឃើញភាពទន់ខ្សោយ អសកម្មរបស់បុរសក្នុងការស្ថាបនានានា : ភ្នំស្រី-ភ្នំប្រុស ភ្នំរោងដី ("ភ្នំជើងមីដែង" ជាពាក្យដែលបុរសចាញ់ស្ត្រី ហើយប្រើពាក្យ ទ្រព្យចេះបោះបោកដាក់ស្ត្រី) ក្សត្រីដឹកនាំការស្ថាបនាភ្នំស្រីសំរេចអោយបុរសត្រូវដណ្តឹងស្ត្រីវិញដោយអោយពិសោធការងារមុនរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ។
- លក្ខណៈពិសេស : ប្រការសំខាន់ ស្ត្រីធ្វើអ្វីៗបានទាំងអស់ដូចជាបុរស តែបុរសមិនអាចធ្វើបានដូចស្ត្រីទេ នោះគឺការចិញ្ចឹមកូននៅក្នុងគភ៌ដែលជាការលំបាកលំបិន ហើយក្នុងករណីនេះ ប្រសិនបើចិញ្ចឹមកូនតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រ (ដាក់កែវ) វិញ នោះយើងត្រូវចំណាយលុយកាក់អស់យ៉ាងច្រើន ។

ប៉ុន្តែហេតុអ្វីបានជាត្រូវតែមើលស្រាលទៅវិញ (បង្វិលមិនជុំជើងក្រាន) ។

នេះជាទស្សនៈខុសឆ្គងមួយដែលតេនិយមថា ការងារនៅទីឆ្ងាយមានតំលៃជាង ហើយតែក៏បានកែលំអជាបណ្តើរៗ៖ ពី "ប្តីវែក ប្រពន្ធទូល" មក "ស្មើ" គ្នាវិញក្នុងការចែកចាយទ្រព្យសម្បត្តិនៅពេលមានការលះលែងគ្នានោះ ហើយនៅចំពោះមុខនេះ ការងារយេនឌ័រត្រូវបានពង្រីក ពង្រឹងជារាល់ថ្ងៃ ។

គួរយើងត្រូវគិតថា "ការងារណាក៏ល្អដែរ" មិនគួរថា "ជិត រឺឆ្ងាយ" ឡើយ។ យើងកំណត់អោយបានច្បាស់អំពីសមភាពរវាងបុរស និងស្ត្រី ព្រោះស្ត្រីមានឯកទេសកម្មមួយ គឺទារកវប្បកម្មដែលត្រូវគេយកចិត្តទុកដាក់បំពាក់បំប៉ិនអោយបានដល់គ្រប់ស្ត្រីទាំងអស់ មិនគួរបង្កើតសមភាពរបៀប វែក សែង កាប់គាស់ ភ្នំរាស់ ដើរចោលផ្ទះសំបែង ចោលកូនចៅដូចបុរសនោះឡើយ ។

គណៈកម្មាធិការទាយក

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

លេខ : ១៤០ អនក្រ.បក

អនុក្រឹត្យ

ស្តីពី

ការកែប្រែច្បាប់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុស្តីពីការស៊ើបអង្កេត

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៧០៤/១២៤ ចុះថ្ងៃទី១៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៤ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសអោយប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០៦/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែតុលា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសអោយប្រើច្បាប់ស្តីពីសហលក្ខន្តិកៈមន្ត្រីរាជការស៊ើបអង្កេតនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/១២០១/៤៥០ ចុះថ្ងៃទី០១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០១ ស្តីពីរបៀបវារៈមូលដ្ឋាន និងប្រាក់បន្ទាប់បន្សំនៃរបៀបវារៈរបស់មន្ត្រីរាជការស៊ើបអង្កេត
- យោងតាមសេចក្តីជូនដំណឹងលេខ ១៧៥៩សជណ ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៥ របស់ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រីស្តីពីការតម្លើងប្រាក់បៀវត្សរ៍ជូនមន្ត្រីរាជការសំរាប់ឆ្នាំ២០០៦ និងយោងតាមការចាំបាច់របស់រាជរដ្ឋាភិបាល

សម្រេច

មាត្រា ១

តម្លៃឯកតានៃសន្ទស្សន៍មូលដ្ឋានរបស់មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៤ វាក្យខ័ណ្ឌទី១ នៃ ប្រកាសក្រឹត្យលេខ នស/រកត/១២០១/៤៥០ ចុះថ្ងៃទី០១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០១ ស្តីពីរបៀបវារៈមូលដ្ឋាន និងប្រាក់បន្ទាប់ បន្សំនៃរបៀបវារៈរបស់មន្ត្រីរាជការស៊ីវិលត្រូវកែប្រែពីចំនួន៣៤៥រៀល ទៅចំនួន៤០០រៀល ក្នុងមួយសន្ទស្សន៍ ។

មាត្រា ២

តម្លៃឯកតានៃសន្ទស្សន៍របៀបវារៈមូលដ្ឋាន ដូចមានកំណត់ក្នុងមាត្រា ១ ត្រូវចាប់អនុវត្តពីថ្ងៃទី០១ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៦ តទៅ ។

មាត្រា ៣

អនុក្រឹត្យនេះ មានប្រសិទ្ធភាពអនុវត្តផងដែរចំពោះនិវត្តន៍ និងជនធាត់បង់សម្បទាវិជ្ជាជីវៈ ។

មាត្រា ៤

រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាកំណែ ទម្រង់រដ្ឋបាល រដ្ឋលេខាធិការនៃរដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានមុខងារសាធារណៈ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុវជន និង យុវនីតិសម្បទា រដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋលេខាធិការគ្រប់ក្រសួងស្ថាប័ន ត្រូវទទួលបន្ទុកអនុវត្តអនុក្រឹត្យនេះ តាមភារកិច្ចរៀងៗ ខ្លួន ។

មាត្រា ៥

អនុក្រឹត្យនេះ ចូលជាធរមានចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខានេះតទៅ ។

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី០៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៥

នាយករដ្ឋមន្ត្រី

ហត្ថលេខា និងត្រា

បានយកសេចក្តីជំរាបជូន

សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី សូមចុះហត្ថលេខា

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

និងជាប្រធានក្រុមប្រឹក្សាកំណែទម្រង់រដ្ឋបាល

ហត្ថលេខា និងត្រា

ហុន សែន

សុខ កាង

កន្លែងទទួល:

- ក្រសួងព្រះបរមរាជវាំង
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋសភា
- ខុម្ម៉ែនកាស៊ីយ៉ែសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- ដូចមាត្រា ៤
- ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ

វិញ្ញាបនបត្រខ្មែរ

ទំនៀមទម្លាប់ និងប្លង់ពណ៌ខ្លះស្តីពីការរៀនសូត្រ (៣)

៤. សំនៀមទម្លាប់ពាក់ក្នុងទីកន្លែងសិក្សាស្រាវជ្រាវ

ចំណែកខាងក្បែរខ្មែរបុរាណក៏ប្រើពណ៌ដែរ តែមិនដូចសាមីខ្លួនអ្នកការទេ គេច្រើនស្លៀកពាក់ឱ្យសមរម្យតាម កិច្ចដែលហៅថា ជាមង្គល ព្រោះពណ៌ទាំងឡាយក្រៅអំពីស និងខ្មៅ ទុកជាពណ៌មង្គលដែលបង្កើតឡើងនូវសិរី។ បើ គេពុំអាចជៀសអោយផុតពីស និងខ្មៅ គេតែងតែចម្រុះលាយពណ៌ គេមិនស្លៀកពាក់សស្កទេ ត្បិតពណ៌សជាពណ៌ សម្រាប់កាន់ទុក ឯពណ៌ខ្មៅជាពណ៌ដែលមិនរាប់ចូលក្នុងមង្គល។

ដូច្នេះ បុរសគេច្រើនស្លៀកសំពត់ពណ៌ផ្សេងៗ និងពាក់អាវស។ ស្រីៗគេប្រើស្លៀកពណ៌ទាំងអស់ គឺស្លៀក ខៀន ជាមួង ហូល ។ល។ ពាក់អាវពណ៌ណាត ពណ៌ផ្កា ទាំងក្រមាបង់ក ក៏មានពណ៌ មានផ្កាទៀតផង។

ដល់អារ្យធម៌អឺរ៉ុបចូលមក យើងយកបែបផែនគេមកប្រើជាច្រើនតាមសម័យនិយម។ ទាំងប្រុស ទាំងស្រី មិន ប្រកាន់ថា ពណ៌អ្វីឡើយ តែគេត្រូវស្លៀកពាក់អោយត្រឹមត្រូវតាមរបៀបដែលសមជាមីគោរពដល់អ្នកសាមីខ្លួនដើមការ និងក្បែរផងគ្នា ÷

ក-បុរស បើរៀបខ្លួនតាមរបៀបខ្មែរ គេស្លៀកសំពត់ពាក់អាវកុត កត្រង់ ស្បែកជើង ស្រោមជើងខ្មៅ ឬពណ៌ ផ្សេងៗ។ បើគេពាក់អាវបើកក គេចងក្រវាត់ទៀតលើសមរម្យ។ តែបើគេពាក់អាវបើកកចងក្រវាត់ ជើងទទេក៏ ឆ្លើយណាស់ដែរ។ គេត្រូវអោយមានគ្រប់ប្រដាប់លើលើមើលមិនទើសភ្នែកអ្នកទាំងពួង។

ខ-តាមរបៀបអឺរ៉ុប គេស្លៀកខោជើងវែង អាវបិទក ស្បែកជើង ស្រោមជើង ខោជើងវែង អាវបើកក ចង ក្រវាត់ក៏បាន តែបើពាក់អាវបើកក ដោយមិនចងក្រវាត់ជាការមិនល្អមើលដែរ។ បើស្លៀកខោជើងវែង ហើយពាក់តែ អាវទ្រនាប់ មិនពាក់អាវក្រៅ (Chemise) "តីនុយដិស្វារ៉េ" (Tenue de soirée) ទោះចងក្រវាត់ក្តី មិនចងក្រវាត់ក្តី នឹងបាន ឈ្មោះថា មិនចុះរបៀប មិនមានការគោរពដល់គ្នា និងគ្នា។

គ-អ្នកដែលស្គាល់របៀប គេមិនដែលរៀបខ្លួនអោយទាស់ទេ ខ្លះគេស្លៀកពាក់តាមសំនៀមបំពាក់ធំផងដែល ហៅថា "តីនុយដិស្វារ៉េ" គឺខោសាក្កាតខ្មៅ អាវបើកកសសិមិដៃវែង ណិដិខ្មៅ ស្បែកជើងស្រោមជើងខ្មៅ (នេះសម្រាប់ ល្បែងធំ)។

សូមចាំថា:

៣១-ស្បែកជើងសង្រែក មិនត្រូវប្រើប្រាស់ក្នុងឱកាសតែងខ្លួនទៅទទួលរៀនរោងចក្រសាមញ្ញនោះឡើយ ឡើយ ត្រូវពាក់ស្បែកជើងដែលប្រើប្រាស់ជើង ស្បែកខ្មៅភ្លឺរលើប ជាស្បែកជើងបែបសំខាន់ណាស់សម្រាប់ពាក់ក្នុងពេលដែល រៀបខ្លួនតាមរបៀបសំលៀកបំពាក់ "តិរុយដឺស្វារ៉េ" (tenue de soirée) ។

៣២-លោកអ្នកមានទុក្ខកំពុងទ្រាំទ្រទុក្ខទាំងនោះដោយមានសំលៀកបំពាក់សសុទ្ធ ឬខ្មៅសុទ្ធ (សម្រាប់ស្រីៗ) រីឯការពាក់ប៉ាន់ដៃខ្មៅនៅដៃអាវខាងឆ្វេង ឬសំពត់ខ្មៅ១បន្ទះតូច (បានអធិប្បាយក្នុងសំលៀកបំពាក់កាន់ទុក្ខ) នៅផ្នត់ ប្រឡាក់អាវបើកក (សំរាប់ប្រុស) ជាសំពត់ថា ខ្លួនអ្នកមានទុក្ខនោះមិនត្រូវអញ្ជើញទៅក្នុងមង្គលការអាពាហ៍ពិពាហ៍ ទេ ។ បើថាត្រូវទៅខានមិនបាន ត្រូវចេញពីគ្រណាមកាន់ទុក្ខសិនទើបជាការគួរ ។ បើយើងមិនទាន់ចេញពីកាន់ទុក្ខទេ ត្រូវយើងឆ្លើយជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅវិញតបនឹងសេចក្តីអញ្ជើញតថា "យើងនៅក្នុងកំឡុងកាន់ទុក្ខទៅតុំបានទេ" ។

មិនតែឱកាសមង្គលការទេ សូម្បីតែអញ្ជើញល្បែងកំសាន្តសប្បាយ លោក-អ្នកកាន់ទុក្ខ ក៏ពុំគួរអញ្ជើញទៅ ដែរ ព្រោះយើងនឹងស្តាប់ច្រៀង ភ្លេង មើលល្ខោន ឬច្រៀងរាំដោយខ្លួនឯងក្តី សញ្ញាដែលសំគាល់ទុក្ខនោះ ត្រឡប់ទៅ ជាក្លែងទៅវិញ ។

៥. សំលៀកបំពាក់ធ្វើការងារ

ពេលដែលទៅបំពេញកិច្ចការរាជការនៅមន្ទីរស្តីការនានានោះ មន្ត្រីរាជការតូច-ធំទាំងឡាយ ត្រូវស្លៀកពាក់ អោយសមរម្យ ដើម្បីអោយប្រជាពលរដ្ឋស្គាល់បានថា ជាមន្ត្រីដោយបូកពារ និងដោយសំលៀកបំពាក់ដ៏ស្អាតបាត ត្រឹម ត្រូវ ។ នៅក្នុងមន្ទីរស្តីការនីមួយៗ អស់លោកស្លៀកពាក់មានរបៀបរៀបរយល្អ នោះជនដទៃដែលតែងទៅ គេរមែង មានសេចក្តីកោតព្រួយដោយឃើញរបៀបរៀបរយចំរើកន្លែងធ្វើការ និងរបៀបរៀបរយចំខ្លួនប្រាណសមរម្យល្អ ។ បើយើង មានការចង់ទៅជួបនឹងលោកណាមួយដែលមានយសសក្តិខ្ពស់ជាងយើងនោះ យើងត្រូវរៀបចំសំលៀកបំពាក់អោយបាន សមរម្យ គឺថាបើតែងខ្លួនជាខ្មែរក្តី ជាបារាំងក្តី ក៏ត្រូវអោយមានសណ្តាប់ធ្នាប់ដរាប ។

ឧបមាថា: យើងចង់ទៅជួបលោករដ្ឋមន្ត្រី ឬនៅហ្វាយខេត្ត ឬទាំងហ្វាយសាណា ឬនាយកក្រុមណាមួយ ។ល។ ដោយមានការរាជការ ឬការផ្តល់ខ្លួននោះ ត្រូវស្លៀកពាក់អោយត្រឹមត្រូវ ។ ចំណែកលោកជាពិសេស យើងមិនត្រូវរឹតតែ លោកទេ ក្នុងពេលដែលលោកឈប់សម្រាកនៅផ្ទះ ព្រោះលោកពុំអាចជ្រាបជាមុនថា យើងនឹងទៅជួបលោក ។ ចុះបើក្នុង ពេលធ្វើការវិញ លោកក៏តែងរៀបចំខ្លួនប្រាណអោយបានត្រឹមត្រូវរាល់ពេលវេលាដែរ ដោយលោកមានការប្រុងប្រយ័ត្ន ក្រែងមានភ្ញៀវពន្លឺចូលមកជួប ។

៦. សំលៀកបំពាក់ដើរកំសាន្ត

ដែលហៅថាការដើរកំសាន្ត គឺយើងដើរលំហើយខ្លួន ដើរយកខ្យល់អាកាសតាមមាត់ទន្លេ មាត់ស្ទឹង មាត់បឹង មាត់ព្រែក សួនផ្កា ឬទីវាលឯណាមួយ ។ល។ ក្រោយពេលដែលយើងធ្វើការហត់នឿយព្រួយចិត្ត ព្រួយគំនិត ដោយហេតុ ផ្សេងៗ យើងដើរទៅលេងទីនោះ ឬអង្គុយសម្រាកកំសាន្ត ឬឈរមើលទឹក និងព្រៃព្រឹក្សាបុគ្គ លតាវិលី ដែល ប្រកបដោយពណ៌ល្អមើល ទាំងមានក្លិនពិដោរក្រអូបឈ្ងុយឈ្ងប់ ។ វត្ថុទាំងនេះ ជាគ្រឿងលំហែចិត្តសម្រាប់បំភ្លេចទុក្ខ បំភ្លេចសេចក្តីនឿយ ព្រួយ បំភ្លេចការកង្វល់ទាំងឡាយទាំងពួងបានមួយគ្រាៗ ។

មិនតែប៉ុណ្ណោះទេ អ្នកដែលមានជម្ងឺឈឺស្តាំស្តាំស្តួចជាអ្នកឈឺស្លូតជាដើម ក៏ត្រូវដើរទៅផ្លាស់ខ្យល់អាកាស ម្តងៗដែរ តាមតម្រូវវេជ្ជសាស្ត្រដែលលោកបានកំរិតទុកមក ។

គេទៅទៀត នៅបន្ទាប់ពីការឡើយឃាត់ បន្ទាប់ពីពេលដើរលេងសម្រាកកាយ កំលាំងកាយ និងគំនិតមានការចង់ បរិភោគចំណីដ៏មានឱជារសគ្នាញ៉ូតិសា និងបានចំរើនកំលាំងប្រកបការតទៅនោះ យើងត្រូវស្វែងរកភោជនាគារ (ផ្ទះ លក់បាយ) ណាដែលមានឈ្មោះល្បីខាងធ្វើម្ហូបចំណីគ្រប់បែប។

ដំណើរកំសាន្តរបស់យើងទាំងនេះ ក៏ជាការសម្តែងប្លែកពោរពេញពោះមុខមហាជនទាំងឡាយទាំងពួង ។ អ្នកទាំងពួង ក៏មានការដើរលេងដូចគ្នាក្នុងពេលត្រូវគ្នា។ ដូច្នោះ យើងទាំងអស់គ្នា តប្បីស្លៀកពាក់អោយសមរម្យ អោយជាទីគោរព ដល់គ្នានិងគ្នាទៅវិញទៅមក ព្រោះបើស្លៀកពាក់មិនសមរម្យនឹងរាប់ថា ជាសុភាពរៀបរយក៏ពុំបានទាំងអោយវិន័យ ដល់មិត្តភក្តិដែលជួបប្រទះគ្នានៅទីនោះៗផង ។ ឧបមាដូចមានមិត្តពានាកំពុងសន្តានគ្នានៅក្នុងសួនមួយកន្លែង អ្នកទាំង នោះស្លៀកពាក់ចុះបែបផែន តាមអារ្យធម៌សម័យនិយម សមរម្យជាអ្នកមានប្លែកពោលពាក្យខ្ពង់ខ្ពស់ ហើយមានម្នាក់ទៀត ដើរមកទីនោះដែរ តែស្លៀកសារុង ពាក់អាវកាត់ បង់ក្រមាភ្នាក់ មកឈប់ឈរនិយាយផង យ៉ាងនេះហើយក្លាថា មិន សមរម្យ មិនល្អមើលដល់ភ្នែកអ្នកដទៃដែលគេមករកកន្លែង អាស្រ័យសម្រាកសម្រាន្តកំសាន្តចិត្តដូចយើងដែរ ។

នេះហើយហើយក្លាថា ក្នុងពេលដើរកំសាន្តសប្បាយ ក៏ត្រូវស្លៀកពាក់អោយត្រឹមត្រូវរឹបមិនមើលភ្នែកគេឯង ទាំងជនអារ្យប្រទេស ក៏តែមានពាក្យសរសើរដល់ជាតិដល់ប្រទេសយើងពុំខាន។ បើពុំធ្វើដូច្នោះទេ នឹងមានពាក្យគេ វិះគន់ថា ប្រទេសយើងនេះមានលទ្ធភាពខ្ពង់ខ្ពស់ទ្រើនណាស់គាំងតែអំពីសំលៀកបំពាក់ឡើងទៅ ។

ប្រមូលសេចក្តីទៅឃើញថា សំលៀកបំពាក់ដើរលេង ដើរមើលបុណ្យផ្សេងៗ ប្រុសក្តីស្រីក្តី តប្បីតែងខ្លួនអោយ ល្អមើល អោយត្រូវភ្នែកអ្នកទាំងពួងផង គឺថាបើប្រសិនជាយើងរៀបរយខ្លួនតាមជនអារ្យប្រទេសនោះ ឃើញថាម្តងរឿងល្អ ក្នុងប្រទេសយើង។ ប្រុសស្លៀកខោជើងវែង ស្បែកជើង ស្រោមជើង ពាក់អាវស៊ីមីដៃវែង ឬដៃខ្លី ចងក្រវាត់ ឬគ្មាន ក្រវាត់ក៏បាន ឬពាក់អាវហោរោងដៃខ្លីក៏បាន។ ស្រ្តីក៏តែងខ្លួនតាមសម័យថ្មីមានពាក់អាវបែបចំនើចំប្លែកគ្នាតាមរចនា។ សូម្បីតែកូនចៅតូចៗដែលមើលនឹងមេះដើរ ចេះរត់ក៏ត្រូវតែរៀបចំខ្លួនប្រាណគេអោយសមតាមសម័យអោយបានស្អាត បានដែរ ។

ដូចជាដើរមើលបុណ្យផ្សេងៗមានបុណ្យតាំងតុ ឬអុំទូកជាដើមនោះ គួរតែងខ្លួនអោយល្អបំផុតឡើងទៀត គឺល្អ ដោយសាច់សំពត់ និងពណ៌សំពត់ដែលយកមកកាត់អាវ ។

(នៅមានត)

ដកស្រង់ដោយលោកស្រី ឆឹម ម៉ឺនសារ
អធិការបឋមសិក្សា

សម្បត្តិវប្បធម៌លទ្ធកម្ម^(១) និងសម្បត្តិវប្បធម៌ធម្មជាតិរបស់ខ្មែរ

ប្រទេសទាំងឡាយដែលគេទទួលស្គាល់ថា មានវប្បធម៌ និងអរិយធម៌រុងរឿងដោយសារតែសម្បត្តិវប្បធម៌របស់ខ្លួន យ៉ាងណាមិញប្រទេសខ្មែរដែលសំបូរដោយសម្បត្តិវប្បធម៌ជាអរដណែន និងមតិករបស់បុព្វបុរស ជាភស្តុតាងនៃដួងព្រលឹងជាតិ ទោះបីជាសម្បត្តិវប្បធម៌លទ្ធកម្មក្តី សម្បត្តិវប្បធម៌ធម្មជាតិក្តី តើសម្បត្តិវប្បធម៌ទាំងពីរយ៉ាងនេះ អាចបណ្តុះបណ្តាលគំនិតជាតិនិយម ឬគំនិតមាតុភូមិនិយមដែរឬទេ?

អ្វីខ្លះដែលជាសម្បត្តិវប្បធម៌របស់ខ្មែរ?

សម្បត្តិវប្បធម៌សំគាល់នូវភាគទ្រព្យទាំងឡាយសំរាប់បណ្តុះចំណេះដឹង បណ្តុះគំនិតពិចារណា បណ្តុះទឹកចិត្តស្រឡាញ់រាប់អានដែលយើងចង់បាន និងចង់រក្សាទុកអោយបានប្រពៃ ពោលគឺជាយ៉ាងនៃពុទ្ធិ ។ សម្បត្តិវប្បធម៌លទ្ធកម្មសំគាល់នូវភាគទ្រព្យទាំងឡាយដែលជនជាតិណាមួយបានបង្កើតឡើង កសាងឡើង បណ្តុះបណ្តាលឡើង ជាសមិទ្ធផលសំរាប់ជាមតិកដល់កូនចៅជំនាន់ក្រោយ ។ តើខ្មែរមានសម្បត្តិវប្បធម៌អ្វីខ្លះ? យើងអាចស្រាវជ្រាវរកសម្បត្តិវប្បធម៌លទ្ធកម្មរបស់ខ្មែរតាមវិស័យនីមួយៗដូចជា វិស័យអក្សរសាស្ត្រ វិស័យវិទ្យាសាស្ត្រ វិស័យយុទ្ធសាស្ត្រ វិស័យជំនឿ វិស័យសិល្បៈ និងវិស័យស្ថាបត្យកម្ម ។

ក្នុងវិស័យអក្សរសាស្ត្រ ខ្មែរមានសំណេរយ៉ាងច្រើនដែលសរសេរលើស្បែកសត្វ លើបន្ទះក្តារ លើផ្ទាំងថ្ម ដែលគេហៅថា សិលាចារឹក ដូចជាសិលាចារឹកលើភ្នំដា ស្តុកកក់ធំ រូកាញ់ ប្រាសាទប្រាំលែង និងសិលាចារឹកនៅប្រាសាទដទៃទៀតយ៉ាងច្រើនរាប់ក្នុងចំណោមរចនាបថទាំង១២ដូចជា រចនាបថសំបូរ ព្រៃក្រុង កំពង់ព្រះ តូលែន ព្រះគោ បាខែង កោះកេរ បន្ទាយស្រី យ៉ាងបាពួន អង្គរធំ បាយ័ន... ។ ខ្មែរមានសំណេរលើសាស្ត្រាស្ត្រីក្រិកដែលមានតំកល់ទុកនៅវត្តអារាមរហូតដល់សព្វថ្ងៃ ព្រមទាំងសំណេរលើក្រដាសដូចមានបោះពុម្ពសព្វថ្ងៃនេះ ។ ទាំងអស់នេះគឺជាសម្បត្តិវប្បធម៌ផ្នែកអក្សរសាស្ត្ររបស់ខ្មែរដែលមានតាំងពីបុរាណកាលរហូតមកដល់សព្វថ្ងៃ ជាអរដណែនដ៏មានតំលៃបំផុតសំរាប់ជនជាតិខ្មែរ ។

ក្នុងវិស័យវិទ្យាសាស្ត្រ គេបានកត់សំគាល់ឃើញថា ខ្មែរចេះគន់គូរដំណើរគោត្រព្រះអាទិត្យ ព្រះច័ន្ទតាមរនោច តាមខ្នើត ដើម្បីកំណត់សូរ្យគ្រាស និងច័ន្ទគ្រាស គ្រាន់តែវិចិត្រនូវលំនៃខ្សែប្រកបបន្តិច ។

ក្នុងវិស័យយុទ្ធសាស្ត្រ ខ្មែរចេះធ្វើសិប្បកម្មដូចជាធ្វើកញ្ជ្រែក ព្រែក បង្គី ឈ្មាង ម្រូ ច្នុ ស្នា ចង្កោរ ត្បាល់កិន ស្រូវ ក្អម ឆ្នាំង... ។

ក្នុងវិស័យជំនឿ ខ្មែរជឿហោរា ជឿធម្មជាតិ ជឿតុណ្ហម្តាយឪពុក ជឿខ្មោចព្រាយ ជឿអ្នកតា និងជឿអាទិទេពផងដែរ ព្រមទាំងជឿថាមនុស្សស្លាប់ទៅកើតវិញ ។

(១)សម្បត្តិវប្បធម៌ដែលបានរាប់រាយ

ក្នុងវិស័យសិល្បៈ ខ្មែរមានភ្លេង រាំ ចំរៀង ល្ខោន និងត្រៀមភ្លេងយ៉ាងច្រើន ។ ខ្មែរមានភ្លេងប្រជាប្រិយ ភ្លេងការ ភ្លេងមហោរី ភ្លេងខ្មែរ... ។ ខ្មែរមានរាំភ្នំភ្នាក់ រាំទន្សោង រាំមេអំពៅ រាំអាថ៌ រាំរាំវង់ រាំរាំក្បាច់ រាំ ត្រត រាំកាប់ក្របីធីកស្រា រាំយីកេ... ដែលគេប្រទះឃើញរហូតមកដល់សព្វថ្ងៃនេះ ។ ខ្មែរមានចំរៀងចាប៊ី សំរាប់និទានរឿង ចំរៀងប្របកែសំរាប់ឆ្លើយឆ្លងគ្នា ចំរៀងបំពេរ ចំរៀងលួងលោម ចំរៀងស្នេហា... ។ ខ្មែរមាន ល្ខោនខោល ល្ខោនត្រាប់ ល្ខោននិយាយ ល្ខោនបាសាក់ដែលមានជីវិតរហូតមកដល់សព្វថ្ងៃជាតំណាងអោយវប្បធម៌ និងអរិយធម៌ខ្មែរ ។ ខ្មែរមានត្រៀមភ្លេងច្រើនទៀតដូចជា រនាតឯក រនាតដែក រនាតធុង ទ្រខ្មែរ ទ្រសោ ទ្រអ៊ូ ទ្រឆេ តាខេ ខ្នុយ យឹម សួរ សំភោ ប៊ីកែវ ប៊ីបបុស ប៊ីអ ប៊ីពក ស្រឡៃ តងតូច តងធំ ចាប៊ី ឆៃយ៉ាំ ក្រាប សាដៀវ... ដែលមានរូបរាងរហូតមកដល់សព្វថ្ងៃ ហើយជាសម្បត្តិវប្បធម៌ពិសេសសំរាប់បញ្ជាក់នូវលក្ខណៈភ្លេងខ្មែរ ។

ខ្មែរមានល្បែងប្រជាប្រិយជាច្រើនដូចជា ប្រណាំងទូក ប្រណាំងសេះ ប្រណាំងរទេះគោ ប្រជល់មាន់ ប្រជល់ដំរី ប្រជល់ជ្រូក ប្រជល់គោ ប្រជល់ត្រី បោះអង្កុញ ចោលឈូង លាក់កន្សែង បិទពូន ស្តេចចង់ អ៊ូ ចោល ឈូង វាយផ្កាង ទាញត្រីត្រ ហ៊ុំង... ដែលមានជីវិតរហូតមកដល់សព្វថ្ងៃនេះ ប៉ុន្តែមានល្បែងខ្លះហាក់ដូចជាបាត់បង់ ខ្លះដែរ ពីព្រោះយើងលែងនឹកនា ។

(នៅមានត)

លោក ធន ឡឿន
 ប្រធានការិ.អប់រំ និងគ្រប់គ្រង
 នៃវិទ្យាស្ថានជាតិអប់រំ

សំណួរល្បែងប្រជា

ថ្ងៃអំពីលខ្ចីមានរសជាតិ - ជូរ
 ថ្ងៃលុកខ្ចីមានរសជាតិ - ចត់
 បើយើងយកអំពីលខ្ចី និងលុកខ្ចីទំហំប៉ុនគ្នាទៅបរិភោគ
 ជាមួយគ្នា តើល្បាយនោះ មានរសជាតិដូចម្តេច?
 (ចំលើយនៅទំព័រទី១៦)

ជាន់ សាវ

ធនធានសំរាប់បំរើការប្រជាប្រិយភាពប្រជាជន*

ប្រាសាទព្រហ្ម និងបន្ទាយឆ្មារ យើងដឹងថា ជាប្រាសាទដែលសាងសង់ឡើងដោយមហន្តរាយស្រីរាជវង្ស យ៉ាងជិតរបស់ស្តេច ។

ប្រាសាទបន្ទាយឆ្មារ សាងសង់ឡើងដោយព្រះបាទជ័យវរ្ម័ន ១ អង្គរជ័យ ព្រះនាម ត្រីឡែកុមារ និងគ្នា៤នាក់ ដែលជាក្រសួងចំរុះ ហើយដែលបានជួយជីវិតព្រះកុមារជាច្រើនក្រា មានចំរុះនឹងរាហូ និងចំរុះនឹងពួកចាមជាដើម ។

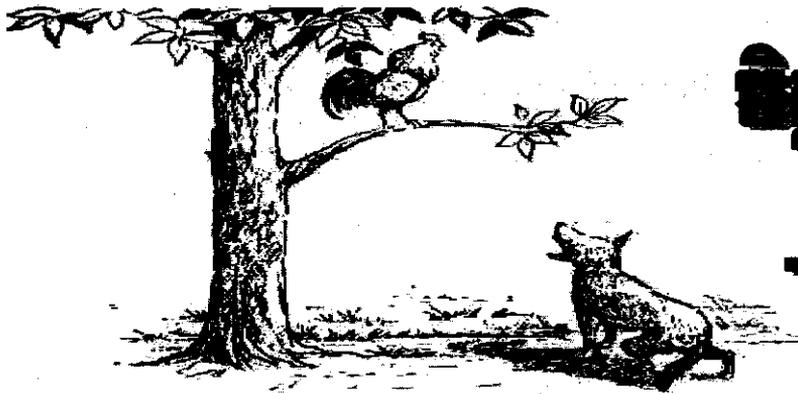
ប្រាសាទព្រហ្មសាងសង់ឡើងនៅឆ្នាំ១១៨៦ ដើម្បីដកល់ព្រះបរមរូបព្រះវររាជជនីដែលតាំងលើកឡើងជា ព្រះប្រាជ្ញាបារមីតា ព្រមទាំងព្រះរូបសម្តេចព្រះច្រ នឹងព្រះរូប២៦០ទៀត ។

សិលាចារឹកដែលនៅនឹងកន្លែងដែលនៅឡើយ ហើយដែលផ្តុំបានប្រែចេញកាលពីឆ្នាំ ១៩០៦ នោះ ធ្វើ អោយយើងដឹងច្បាស់នូវមនុស្សដែលធ្វើរាជការក្នុងប្រាសាទនោះ ទាំងគ្រឿងប្រដាប់សំរាប់ប្រាសាទនោះនិងស្បៀង អាហារដែលមានប្រយោជន៍ដល់ការបូជា ។ យើងបានដឹងថា ប្រាសាទនោះមានភូមិចំណុះ៣ ១៤០ភូមិហើយមនុស្ស ដែលធ្វើការថែរក្សាប្រាសាទនេះចំនួន ៧៩ ៣៦៥នាក់ មនុស្ស ១២ ៦៤០នាក់ នៅខាងក្នុងកំផែង ។ ក្នុងមនុស្សទាំង ប៉ុន្មាននេះ មានអធិការជំរុប មានមេតណ ២ ៧៤០ មានអ្នកគាត់បំរើ ២ ២០២នាក់ មានស្រ្តីរាំ ៦១៥នាក់ ។ គ្រឿងប្រដាប់សំរាប់ប្រាសាទនោះគឺ មានចានជាមមាស១ ចំងង់ជាង ៥ ០០០គីឡូក្រាម បើតាមថ្លៃសព្វថ្ងៃ ១០០ លានរៀល (គឺ១០លានរៀល) ចំណែកចានជាមប្រាក់ក៏មានចំងង់ប្រហែលគ្នាដែរ ពេជ្រទាំងគ្រាប់ធំ ៣៥គ្រាប់ កែវមុត្តា ៤០ ៦២០គ្រាប់ ត្បូងយ៉ាងល្អ ៤ ៥៤០គ្រាប់ ផ្កាមាសយ៉ាងធំ១ រនាំងស្រុកមិន ៩៦៧ ក្រែធ្វើដោយក្រៃ ៥១២ ក្លោះ ៥២៣ ។ រួចពីនេះ រៀបរាប់ស្បៀងអាហារគ្រប់យ៉ាង គឺអង្ករ ប៊ីរ ទឹកដោះគោ កករស្ករ ប្រេង គ្រាប់ ផ្សេងៗដែលសំរាប់ប្រើក្នុងការបូជារាត់ថ្ងៃ ហើយចំនួនដែលត្រូវចាយសំរាប់ថ្ងៃបុណ្យ និងបញ្ជីវត្តដែលត្រូវឃ្នាំង ធំបើកអោយរាត់ឆ្នាំ គឺគ្រាប់ផ្សេងៗ ប៊ីរ ទឹកដោះគោ ទឹកឃ្នុំ ប្រេង ក្រមួន ខ្លឹមច្រូង កបូរ គ្រឿងបិរ ២ ៣៨៧ គូ សំរាប់ទ្រង់ថ្វាយព្រះរូបទាំងអស់ ។

សិលាចារឹកនោះបញ្ចប់សេចក្តីថាដូច្នោះ ដែលធ្វើនូវបុណ្យកិរិយាវត្តទាំងប៉ុន្មាននេះ មហាក្សត្រដោយមាន សេចក្តីគោរពបំផុតជាចំពោះព្រះវររាជមាតាបានទ្រង់ឧទ្ទិសដូច្នោះ ដោយអំណាចអាណាព្រះបាទស៊ីសុវត្ថិ បានធ្វើនេះ សូមអោយព្រះវររាជមាតាផ្តុំ នៅវេលាដែលទ្រង់រួចផុតពីសមុទ្រសាគរ ពោលគឺសម្បូរវត្តហើយ បាន សំរេចនូវភាវៈជាព្រះពុទ្ធ ។...

Georges Coedès

(*) ឯកសារដើមស្ថិតនៅ "UN GRAND ROI DU CAMBODGE JAYAVARMAN VII" (វិទ្យាស្ថានប្រាសាទអង្គរក្នុងក្រុងកម្ពុជា ដង្កោទី៧) ដែលចក្រព្រះរាជក្រឹត្យ ទំ ថៅ ការឡាយរបស់ព្រះរាជបណ្ឌិតវិទ្យា ព.ស ២៤៧៨ គ.ស១៩៣៥

វិធីថ្មីដើម្បីអប់រំសិស្សខូច

នៅទីណា ក៏ដូចជាទីណាដែរ បើនិយាយពីសាលារៀន តែងតែមានសិស្សខូចដែលបង្កបញ្ហាដល់បុគ្គលិកសាលា និងមិត្តភក្តិរបស់គេ។ បើយើងបណ្តេញបញ្ហានេះអោយកើតឡើង វានឹងក្លាយជាបន្ទុកមួយសំរាប់សង្គមនាពេលអនាគត ដោយសារសិស្សគ្មានការអប់រំ។ ដូច្នេះ យើងមិនអាចបោះបង់ចោលសិស្សខូចណាមួយ ឬប្រើវិធីក្តៅណាមួយ ដើម្បីអប់រំគេដែរ។ ការសហការរវាងអាណាព្យាបាលរបស់សិស្ស និងគ្រូបង្រៀន គឺជាដំណើរការមួយ ដោយមិនអាចខ្វះខាតណាមួយបានឡើយ។ យើងលើកយកបទពិសោធន៍ពីរ ជាគតិសំរាប់ពិចារណា :

បទពិសោធន៍មួយនៅសហរដ្ឋអាមេរិក

ថម(Tom)អាយុ១៥ឆ្នាំ ជាសិស្សអនុវិទ្យាល័យមួយនៅរដ្ឋអូហៃអូ(Ohio)។ វាជាសិស្សខូច មានគំនិតចាញ់ ពុំគប្បីនៅក្នុងសាលា វាជជែកគ្នាក្នុងថ្នាក់ មករៀនយឺត និងមិនចេះប្រើពាក្យគួរសមជាដើម ហើយវាត្រូវបានបញ្ជូនទៅការិយាល័យនាយក។ លោក ចន ឡាស៊ី (John Lazares) ជាអាយកសាលារបស់ថម ជាដំបូងគាត់ដាក់ពិន័យថម អោយវាបន្ថែមម៉ោងមួយម៉ោងនៅថ្ងៃបន្ទាប់ និងព្យាយាមនិយាយជាមួយសិស្សនេះ ប៉ុន្តែ ថម មិនយកចិត្តទុកដាក់ស្តាប់ទេ។ លោក ចន គិតថា ក្មេងនេះមិនយូរទេនឹងត្រលប់មកកាន់ការិយាល័យរបស់គាត់វិញ គាត់ប្រាប់ថា បើសិនជាត្រូវបស់ប្អូនបញ្ជូនប្អូនមកម្តងទៀត ខ្ញុំនឹងធ្វើសំបុត្រ ឬទូរស័ព្ទហៅឪពុក ឬម្តាយរបស់ប្អូនអោយមកសាលានេះ ហើយប្រាប់ថា "កូនរបស់អ្នកមានបញ្ហាជាមួយនឹងគ្រូ សូមមកកាន់សាលា ខ្ញុំចង់អោយអ្នកចូលថ្នាក់ជាមួយកូនរបស់អ្នក"។ ភ្លាមនោះ ថម ងើបឡើងហើយនិយាយថា "អូហ្នាំ! ទេ កុំហៅគាត់មក ខ្ញុំមិនចង់អោយគាត់មកសាលាទេ ខ្ញុំសន្យានឹងកែខ្លួនទៅជាសិស្សល្អ"។ លោក ចន បានពិចារណាសំដីរបស់ថម "ខ្ញុំមិនចង់អោយ គាត់ (ឪពុកឬម្តាយ) មកសាលាទេ" ហើយគាត់គិតថា "ប្រហែលជាអាចមានវិធីថ្មី ដើម្បីដាក់ពិន័យសិស្សតាមវិធីត្រជាក់តែមានប្រសិទ្ធភាពជារៀងរហូត"។ នៅសហរដ្ឋអាមេរិក នាយកសាលា ឬគ្រូបង្រៀនមានវិធីជាច្រើនដើម្បីដាក់ពិន័យសិស្សខូច។ មជ្ឈដ្ឋានអាណាព្យាបាល ត្រូវតែយកចិត្តទុកដាក់ និងធ្វើទំនាក់ទំនងយ៉ាងស្អិតរមួតជាមួយសាលារៀន ព្រោះថាគ្រូតែងតែសរសេរសំបុត្រ ឬទូរស័ព្ទហៅអាណាព្យាបាល បើអាណាព្យាបាលមិនមកទេ ក្នុងករណីធ្ងន់

ឆ្នាំ នាយកសាលាមានសិទ្ធិព្យួរការសិក្សា ឬអាចបញ្ឈប់មិនអោយមករៀន ពីរបីថ្ងៃជាបណ្តោះអាសន្ន ឬអាច មួយសប្តាហ៍ក៏មាន ។ បើសិនជាករណីធម្មតា ត្រូវដាក់ពិន័យអោយបន្ថែមម៉ោង មិនអោយចេញ ។ ដូច្នេះ នៅ សហរដ្ឋ អាមេរិកត្រូវតែបង្ខំអាណាព្យាបាលអោយសហការជាមួយសាលាជាតិ ។ ចំពោះលោក ចន វិញ មិនចង់បញ្ឈប់ សិស្សទេ ព្រោះសិស្សមួយចំនួនសប្បាយចិត្តទៅវិញ ដោយគេយល់ថា ការបញ្ឈប់នេះជាវិសមភាពរបស់ពួកគេ ។ ពីរបីថ្ងៃក្រោយមក មានសិស្សម្នាក់ទៀតមកកាន់ការិយាល័យរបស់គាត់ សិស្សនោះប្រព្រឹត្តមិនតប្បីក្នុងថ្នាក់ គាត់ បានផ្ញើសំបុត្រទៅអោយឪពុកម្តាយក្មេងនោះ "បើសិនជាលោកមកសាលា ខ្ញុំនឹងមិនបញ្ឈប់កូនលោកទេ" ។ ឪពុក ក្មេងនោះក៏បានមកសាលា និងចូលបន្ទប់រៀនមួយចំនួនជាមួយកូនគាត់តាមការណែនាំរបស់នាយក ។ សិស្សដទៃ ទៀតបានសំលឹងមើលសិស្សនោះ និងឪពុករបស់គេ ក្មេងនោះមានការអាម៉ាស់យ៉ាងខ្លាំង ហើយបានកែខ្លួនជាសិស្ស ល្អវិញ ដោយគេមិនចង់អោយឪពុករបស់ខ្លួនមកសាលាជាថ្មីទៀត ហើយសិស្សផ្សេងទៀតក៏កែខ្លួនដែរ ព្រោះគេមិន ចង់អោយឪពុកម្តាយរបស់គេមករៀនជាមួយឡើយ ។ ក្នុងឆ្នាំនោះមានឪពុកម្តាយ៦០នាក់មកសាលាជាមួយកូន ដែលខិតខំខ្លួន ។ ឆ្នាំបន្ទាប់ មានឪពុកម្តាយតែពីរបីនាក់ប៉ុណ្ណោះ ដែលត្រូវមកសាលាជាមួយកូន ។ នាយកសាលា ដទៃទៀត បានព្រមព្រៀងនេះរបស់លោក ចន ក្នុងការដាក់ពិន័យសិស្សខូច ។ នាពេលបច្ចុប្បន្នកម្មវិធីនេះត្រូវបាន ប្រើជាង ៧០០សាលាហើយនៅសហរដ្ឋអាមេរិក ។ នៅពេលកម្មវិធីនេះបានដាក់ណែនាំបង្ហាញនៅទីក្រុងភីតសប៊ីហ្គ (Pittsburg) រដ្ឋកាលីហ្វ័រនី (California) សិស្ស៥០នាក់ត្រូវនាំឪពុកម្តាយមកជាមួយ ។ ក្នុងចំណោមសិស្សទាំងនោះ មាន៤៨នាក់បានកែប្រែ លែងមានបង្កបញ្ហាដល់សាលា និងថ្នាក់រៀនទៀត ។

បទពិសោធន៍មួយទៅកម្ពុជា

នេះគ្រាន់តែជាបទពិសោធន៍ដោយមិនបានបង្ហាញនូវទិន្នន័យច្បាស់លាស់គឺ គ្រាន់តែថា យើងបានចូលរួម តាមដានសកម្មភាពសិស្សខូចទាំងនោះ ដោយប្រើវិធីដូចតទៅ:

១-បង្កភាពស្និទ្ធស្នាល : ត្រូវបង្កភាពស្និទ្ធស្នាល តែម្តងម៉ាត់ជាមួយគេ ផ្តល់នូវការរាប់អានមួយដែលមិន ធ្លាប់មានសំរាប់គេដោយហេតុថា មិត្តភក្តិដទៃ ឬមនុស្សក្នុងសង្គមមិនទទួលយកគេឡើយ ។

២-ព្យាយាមសួរនាំ : ព្យាយាមសួរនាំគេពេលបង្រៀន ឬបញ្ហាផ្សេងៗរបស់គេ និយាយបង្កប់ន័យ តែមិន ប្រដៅចំពោះ ។

៣-មិនដាក់ពិន័យ : បើគេខុស ព្យាយាមលើកទឹកចិត្ត មិនដាក់ពិន័យ ឬឱ្យដង ព្រោះថាឈាមជ័រយុវជន ពោរពេញដោយថាមពល មិនចង់ចាញ់នរណាឡើយ ។

៤-ព្យាយាមស្គាល់ចិត្តគេ : ព្យាយាមស្គាល់ចិត្តគេ តែមិនត្រូវអោយគេស្គាល់ចិត្តត្រូវវិញ ផ្សេងវាងការ វាយស្មើវាងសិស្ស និងគ្រូ ហើយតំរូវទៅតាមចិត្តគេខ្លះ ។

៥-មិនលំអៀង : ត្រូវបង្ហាញទឹកចិត្តជាកណ្តាល ដោយមិនលំអៀងទៅរកគេពេក ឬលំអៀងទៅរកសិស្ស ល្អពេក ។

៦-ផ្តល់ការលើកទឹកចិត្ត និងទំនុកចិត្ត : ព្យាយាមលើកទឹកចិត្តចំពោះមេរៀនដែលគេរៀន ហើយឧស្សាហ៍ លើកយកឧទាហរណ៍របស់គេជាញយៗ ដើម្បីអោយគេមានទំនុកចិត្ត និងជឿជាក់លើតំលៃខ្លួនរបស់គេនៅក្នុង សង្គម តែកុំលើកពេក ព្រោះគេអាចច្រឡំថា ជាពាក្យបញ្ជីចបញ្ជី ។

ដោយហេតុផលនេះ យើងបានកែប្រែក្មេងដែលខិតខំមួយចំនួនដោយជោគជ័យ ។ ទោះជាដូច្នោះក៏ ដោយ នេះគ្រាន់តែជាបទពិសោធន៍ផ្ទាល់ខ្លួនប៉ុណ្ណោះ មិនមែនជាក្បួនខ្នាតយកទៅអនុវត្តន៍គ្រប់កាលៈទេសៈ ឡើយ ។

លោក អូល វ៉ុលហ្វង់ ហ្វៃស្ត វិ.ហ៊ុន សែន បណ្ឌិត កំពង់ធំ

ប្រសូលរួមប្រាជ្ញា

មានព្រានព្រៃពីរនាក់ទៅបរចាញ់សត្វក្នុងព្រៃ។ តាំងពីព្រឹកទល់ថ្ងៃត្រង់ ព្រាន ព្រៃចាញ់បានតែទន្សាយមួយក្បាល។ ពេលថ្ងៃក្តៅខ្លាំងព្រានព្រៃនាំគ្នាលប់សំរាកនៅ ក្រោមម្លប់ដើមឈើធំមួយ ហើយរៀបចំចំអិនសាច់ទន្សាយហូប ប៉ុន្តែជាថែដុល អាត្រក់ព្រានព្រៃភ្លេចយកដែកកេះមកតាមខ្លួន។ បន្ទាប់មក ព្រានព្រៃក៏នាំគ្នាបន្ត ដំណើរទៅមុខទៀត ស្រាប់តែឃើញស្រះមានក្រពើធំៗយ៉ាងច្រើន ប៉ុន្តែនៅចំ កណ្តាលស្រះមានកូនកោះតូចមួយ ហើយមានភ្លើងកំពុងឆេះគល់ឈើពុកមួយលើកូន កោះនោះផង។ ព្រានព្រៃចង់យកភ្លើងនោះមកចំអិនសាច់ទន្សាយហូប។ សួរថា :

តើព្រានព្រៃយកភ្លើងនោះបានដោយវិធីណា?
(ចម្លើយនៅទំព័រទី២៦)

ផាន់ ស៊ី

"A useless life is an early death..."

“ជីវិតដែលមិនមានប្រយោជន៍

គឺជីវិតដែលស្លាប់មុនដល់វេទនាស្លាប់...”

Johan Wolfgang Goethe

(ឧប្បនិទ្ទេស ១៧៤៩-១៨៣២)

គំរូនៃការសិក្សាមួយ

តើយើងត្រូវធ្វើដូចម្តេច ដើម្បីសិក្សារៀនសូត្រអំពីអ្វីមួយ?

ដើម្បីសិក្សារៀនសូត្រអំពីអ្វីមួយ យើងត្រូវ :

១-បានដឹងឮជាមុន/ ណែនាំអោយស្គាល់ជាមុន : នេះជាចលករ/កំលាំងជំរុញចិត្ត ដើម្បីសិក្សារៀនសូត្រ ។ សិស្សត្រូវការដឹងជាមុនអោយបានច្រើនអំពីប្រធានបទនៃមេរៀន ដើម្បីធ្វើអោយពួកគេមានចិត្តចង់សិក្សារៀនសូត្រ ។

២-រៀនដើម្បីចេះដឹង : នេះជាដំណាក់កាលនៃការសិក្សា។ គឺជាការរៀនសូត្រ ដើម្បីចេះដឹងអំពីអ្វីៗទាំងឡាយ ។ សិស្សត្រូវស្តាប់ មើល សួរសំនួរ កត់ត្រា អាន និងធ្វើលំហាត់ ។

៣-សាកល្បង : ដើម្បីសិក្សារៀនសូត្រអំពីអ្វីមួយ យើងត្រូវធ្វើអ្វីនោះដើម្បីសាកល្បងចំណេះដឹង ឬអនុវត្តសមត្ថភាពជំនាញរបស់យើង។ ប្រសិនបើសិស្សមិន "សាកល្បង" ទេនោះ ពួកគេមិនអាចដឹងថា តើពួកគេចេះ ឬក៏មិនចេះ? ឬអាចធ្វើអ្វីនោះបាន ឬក៏មិនបាន?

៤-ត្រូវទទួលយកប្រតិសកម្ម ឬព័ត៌មានច្រាស : អ្វីៗដែលបានសិក្សារៀនសូត្ររួចហើយ ត្រូវមានប្រតិសកម្ម ឬព័ត៌មានច្រាសតបមកវិញ។ ប្រតិសកម្មប្រាប់សិស្សអោយដឹងអំពីអ្វីដែលពួកគេបានធ្វើ និងកំពុងធ្វើនោះ តើត្រូវ ឬខុស? ប្រតិសកម្ម តប្បីប្រាប់សិស្សអោយដឹងអំពីហេតុផលថា តើហេតុអ្វីបានជាពួកគេធ្វើត្រូវ ឬធ្វើខុស?

៥-អនុវត្ត : ដើម្បីប្រាកដថា សិស្សបានសិក្សារៀនសូត្រអ្វីៗ ចេះពិតមែននោះ លុះត្រាតែពួកគេអាចអនុវត្តអ្វីៗដែលបានសិក្សារួចហើយនោះទៅក្នុងស្ថានភាពនៃជីវិតពិតបាន ។

* ដំណាក់កាលទាំងឡាយនៅក្នុងគំរូនៃការសិក្សានេះ មិនមានលក្ខណៈងាយស្រួល ឬជាលំដាប់ឡើយ។ ជារឿយៗ សិស្សត្រូវការធ្វើឡើងវិញនូវដំណាក់កាលដើមណាមួយ ។ ដូចនេះ គំរូនៃការសិក្សាមានលំដាប់ដាច់ដាច់ ។ ក្រោយពីបានទទួលប្រតិសកម្ម សិស្សអាចធ្វើការសាកល្បងជាថ្មីឡើងវិញ ឬមួយក៏រៀនដើម្បីចេះដឹងអំពីអ្វីៗនោះអោយបានល្អជាងមុនឡើងវិញ ។

ឧទាហរណ៍ : អំពីភាពតានតឹងនឿយណាយ ។

១-បានដឹងឮ ឬណែនាំអោយស្គាល់ជាមុន : មានអត្ថបទមួយនៅក្នុងកាសែត ទស្សនាវដ្តី ឬព្រឹត្តិប័ត្រ ព័ត៌មានដែលទាក់ទាញចិត្តរបស់យើង ។

២-រៀនដើម្បីចេះដឹង : យើងអាន យើងសិក្សាស្រាវជ្រាវអំពីមូលហេតុរបស់ជំងឺតានតឹងនឿយណាយ

អំពីការវិវត្តរបស់វា អំពីផលប៉ះពាល់របស់វា និងអំពីហេតុផលរបស់វានៅក្នុងកន្លែងធ្វើការ ។

៣-សាកល្បង : យើងលើកយកអត្ថបទដែលបានអាននោះទៅពិភាក្សាជាមួយសហការី និងមិត្តភក្តិរបស់យើង ។

៤-ទទួលប្រតិកម្ម : អ្នកខ្លះឯកភាពថា ការយល់ដឹងអំពីភាពតានតឹងឡើយណាយនេះ ជាកត្តាមួយសំខាន់ដែលជួយដល់ការថែរក្សាសុខភាពរបស់យើង ។ អ្នកផ្សេងទៀតមិនឯកភាពជាមួយការបកស្រាយរបស់យើង ។

ដូច្នេះ យើងត្រូវ :

ក-រៀនដើម្បីចេះដឹង (ជាថ្មីឡើងវិញ)

- យើងអានអត្ថបទស្តីអំពី Stress ជាថ្មីឡើងវិញ
- យើងអានអត្ថបទផ្សេងៗជាច្រើនទៀត
- យើងអោយអ្នកផ្សេងទៀតជាច្រើននាក់បញ្ចេញទស្សនៈរបស់ពួកគេចំពោះ Stress នេះ ។

ខ-សាកល្បង (ជាថ្មីឡើងវិញ)

- យើងលើកយកប្រធានបទដែលនោះទៅពិភាក្សាជាមួយសហការីរបស់យើងជាថ្មីម្តងទៀត

គ-ទទួលប្រតិសកម្ម (ជាថ្មីទៀត)

- សហការីរបស់យើងបានជឿជាក់តាមមតិរបស់យើង ។

ឃ-អនុវត្ត

- យើងរៀបចំផែនការ ដើម្បីអនុវត្តការបន្ថយភាពតានតឹងឡើយណាយរបស់បុគ្គលិកទាំងឡាយ ។
- យើងសរសេរអត្ថបទមួយស្តីអំពី Stress ចុះផ្សាយក្នុងព្រឹត្តិប័ត្រព័ត៌មានរបស់សាលា ឬស្ថាប័ន ។

សូមបញ្ជាក់ថា :

១) ការសិក្សារៀនសូត្រ ដើរតាមចំនាំជារៀង និងជាលំដាប់ ។ សកម្មភាពសិក្សាណាមួយដែលមិនគោរពតាមលំដាប់ទេនោះ គឺពុំទទួលបានលទ្ធផលល្អឡើយ ។

២) ប្រតិសកម្មកើតមានតែនៅក្រោយ ពេលដែលសិស្សបានធ្វើអ្វីមួយនោះរួចហើយ ។

លោក ប៉ែន ស៊ីមហ៊ុន
អគ្គនាយកមជ្ឈមណ្ឌលបច្ចេកទេស
និងវិជ្ជាជីវៈព្រះកុសុមៈ (ចូលនិវត្តន៍)

ប្រភេទនៃចរិតលក្ខណៈ
Les types des Caractères

ធម្មតា អ្នកត្រូវ លោកត្រូវ ក៏ដូចជាមាតាបិតាសិស្សតែងបានធ្វើការកត់សំគាល់សិស្សានុសិស្ស ឬត្រីបុត្រា របស់ខ្លួន "ត្រូវទាយ ម្តាយថា" ដើម្បីងាយស្រួលវាយតម្លៃលក្ខណៈនានារបស់គេ ក៏ដូចជាងាយស្រួលក្នុងការជំរុញ ឬតម្រូវក្នុងការអប់រំ ។ ក្នុងករណីនេះ ព្រះសមណគោតមក៏បានកត់សំគាល់ឃើញថា បុគ្គលមាន ៣ ប្រភេទ ÷

- ១- បុគ្គលងាយទទួលយកការអប់រំ : បុគ្គលប្រៀបដូចផ្កាឈូកផុសផុតពីផ្ទៃទឹក ។
- ២- បុគ្គលមានលទ្ធភាពទទួលយកការអប់រំ : បុគ្គលប្រៀបដូចផ្កាឈូកផុតបានត្រឹមផ្ទៃទឹក ។
- ៣- បុគ្គលមិនងាយចាប់យកការអប់រំ : បុគ្គលប្រៀបដូចផ្កាឈូកផុសមិនរួចពីផ្ទៃទឹក ។

តើអ្នកត្រូវ លោកត្រូវបានកត់សំគាល់សិស្សានុសិស្សយ៉ាងណាខ្លះដែរ?

ជាទូទៅ បុគ្គលម្នាក់ៗមានកំលាំងកាយ-ចិត្ត (ញាណសក្តិ) បំរុងទុកសំរាប់អភិវឌ្ឍដើម្បីទទួលយកការ អប់រំ គ្រាន់តែមានភាពខុសគ្នាក្នុងការទទួលឥទ្ធិពលសង្គមផ្សេងពីគ្នា ។ អ្នកចិត្តវិទ្យាក៏បានធ្វើការកត់សំគាល់ទៅ តាមសិរីរាង ទៅតាមចិត្តវិទ្យាវិភាគ... ហើយបានចាត់ជាថ្នាក់ផ្សេងៗ មានជាអាទិ៍ដូចជា ÷

- លោកក្រេតស្វែរ (Kretschmer) ត្រូវពេទ្យផ្លូវចិត្តអាស្ត្រីម៉ង់ (១៨៨៨-១៩៦៤) ដោយផ្អែកលើសិរីរាង បានចែកជា ៣ ប្រភេទ ហើយក្នុងប្រភេទនីមួយៗមានចរិតលក្ខណៈសមស្របរបស់វា ÷
 - បុគ្គលស្គមខ្ពស់ (le leptosome)
 - អត្តពលិក (l'athlétique)
 - បុគ្គលក្រអាញ (le trapu)
- លោកជុង (Jung) ត្រូវពេទ្យផ្លូវចិត្តស្វីស (១៨៧៥-១៩៦១) ដោយផ្អែកលើចិត្តវិទ្យាវិភាគ បាន កំណត់បុគ្គលជា ២ ប្រភេទ ÷
 - អត្តវិស័យបុគ្គល (l'introverti) : បុគ្គលអាត្មានិយម ។
 - វត្តវិស័យបុគ្គល (l'extraverti) : បុគ្គលដែលឆាប់រំភើបទៅនឹងឥរិយាបថនៃពិភពខាងក្រៅ ។
- លោកហៃម៉ាន់ ((Heymans) ត្រូវពេទ្យជនជាតិប៊ែលហ្ស៊ីក (១៨៩២-១៩៦៨) ដោយលក្ខណៈបែប ១៩៣៨ បានបង្កើតប្រភេទបុគ្គល ៨ ប្រភេទទៅតាមការកត់សំគាល់ ៣ យ៉ាង ÷
 - ភាពឆាប់រំជួលចិត្ត ឬភាពមិនឆាប់រំជួលចិត្ត (L'émotivité ou la non-émotivité)
 - ភាពសកម្ម ឬភាពអសកម្ម (L'activité ou la non-activité)
 - បឋមភាព ឬមុតិយភាព (la primarité ou la secondarité) ។

ប្រភេទបុគ្គលទាំងនោះរួមមាន ÷

- ១-បុគ្គលល្មើយ(L'amorphe) : មិនរំជួលចិត្ត + អសកម្ម + បឋមភាព
- ២-បុគ្គលស្តីក(L'apathique) : មិនរំជួលចិត្ត + អសកម្ម + ទុតិយភាព
- ៣-បុគ្គលឆាប់ខឹង(le sanguin) : មិនរំជួលចិត្ត + សកម្ម + បឋមភាព
- ៤-បុគ្គលធ្ងឹង(le flegmatique) : មិនរំជួលចិត្ត + សកម្ម + ទុតិយភាព
- ៥-បុគ្គលម្លូម៉ែ(le nerveux) : រំជួលចិត្ត + អសកម្ម + បឋមភាព
- ៦-បុគ្គលរំភើប(le sentimental) : រំជួលចិត្ត + អសកម្ម + ទុតិយភាព
- ៧-បុគ្គលចិត្តស្រាល(le colérique) : រំជួលចិត្ត + សកម្ម + បឋមភាព
- ៨-បុគ្គលងប់(le passionné) : រំជួលចិត្ត + សកម្ម + ទុតិយភាព

ពាក់ព័ន្ធនឹងចរិតលក្ខណៈខាងលើ ការអប់រំត្រូវតែរៀបចំអោយបានសមស្រប ។ ឧទាហរណ៍សំរាប់បុគ្គលងប់ខ្លឹមសារមេរៀនត្រូវមានលក្ខណៈជាវិជ្ជមាន ហើយបើជាអវិជ្ជមានវិញ ការបង្រៀនល្អ ត្រូវតែផ្សារនឹងការអប់រំល្អ ។

ជារួម អ្នកអប់រំត្រូវតែមានយុទ្ធវិធីច្បាស់លាស់សំរាប់ប្រភេទនៃចរិតលក្ខណៈនីមួយៗ ។ យើងត្រូវជំរុញបុគ្គលល្មើយអោយមានចិត្តរំភើប សកម្មភាពរហ័សរហួន និងមានការចងចាំ ពោលគឺយើងធ្វើយ៉ាងណាអោយសិស្សានុសិស្សយើងមានលក្ខណៈណាសមស្របដូចជាអ្វីគួរអោយចងចាំ អ្វីគួរអោយឆាប់រំភើបជាដើម ។

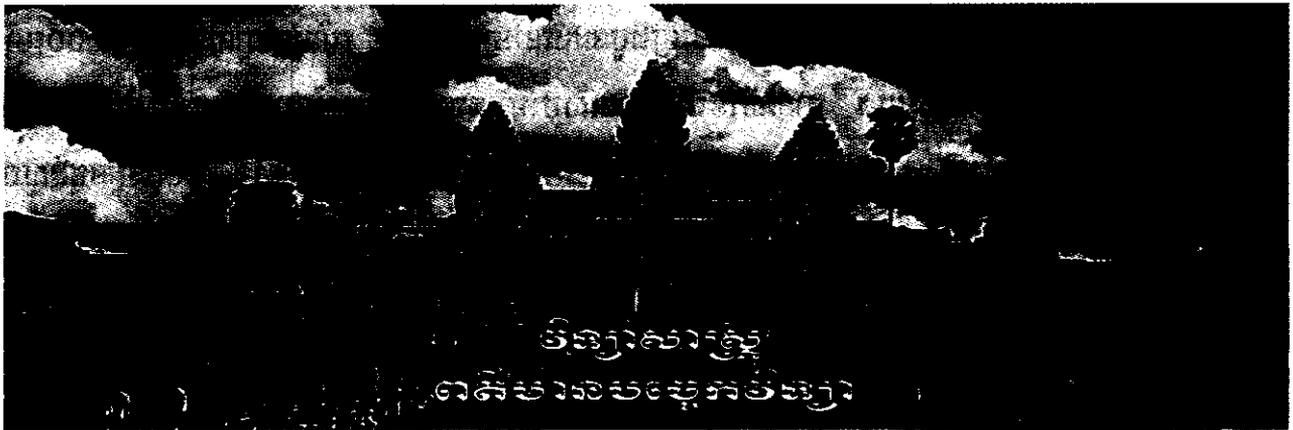
អកស្រង់ប្រែសំរួល : លោកវេជ្ជ យ៉ាវ

ចំលើយសំណួរល្បួងប្រាជ្ញាទំព័រទី ៨

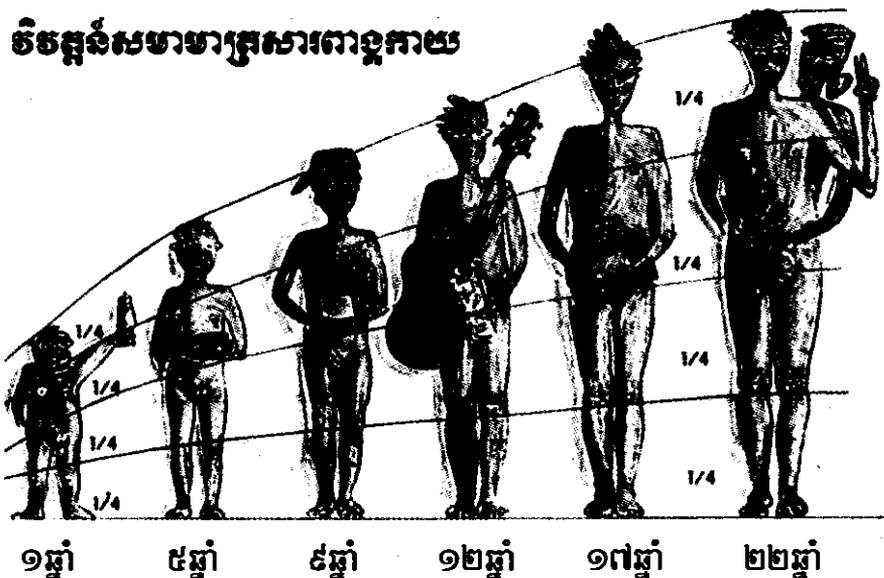
ចំលើយ - អត់ជូរ អត់ចត់

ផាត់ សាំ

លំដាប់នៃការវិវឌ្ឍសរីរាង្គមនុស្ស

វិវឌ្ឍន៍សមាមាត្រសរីរាង្គកាយ

ក្នុងចន្លោះ១ឆ្នាំទៅ២២ឆ្នាំសមាមាត្រនៃរាងកាយមនុស្ស (ក្បាល-ដងខ្នង-អវៈយវៈ) ប្រែប្រួល ។ ក្បាលប្រែប្រួលពី១/៤ទៅប្រមាណ១/៨ ។ ដុំទៅវិញ ជើងប្រែប្រួលតិចតួចលើសពី១/៤ ទៅ ១/២ ។

សរីរាង្គកាយមនុស្សយើងត្រូវតែវិវត្តទៅតាមលំដាប់ ។ ទារកដ៏ល្អមួយរូបមិនមែនមានន័យថា មានរូបរាងសមាមាត្រនោះទេ វាមានជើងខ្លី ដៃតូចល្អិត ក្បាលធំហួសខ្នាត ហើយពោះមូលធំ ។ តើហេតុអ្វីយ៉ាងដូច្នោះ? អង្គប្រាណដ៏តូចនេះសំរាប់សំរួលដល់ការប្រសូត្រចេញពីភិ ។

អវៈយវៈទាំងឡាយដែលគ្រប់ពេលវេលាត្រូវតែមានការលូតលាស់នោះ ត្រូវមានសភាពតូចល្អិត ។ ចុះក្បាលវិញ? វាមានរាងធំ ព្រោះវាជាមេបញ្ជា វាជាសរីរាង្គដែលអភិវឌ្ឍច្រើនជាងគេ ។ តែខ្វះក្បាលមួយ វាមានទំងន់ ៣០០ក្រាម ប្រមាណជា ១០% នៃម៉ាសរបស់អង្គប្រាណ ។ ម្តែងក្រោយមក វាកើនដល់ ១.៥ត.ក ប៉ុន្តែវាមានតែ២% នៃម៉ាសរបស់យើង ។

ក្នុងចន្លោះពេលនោះ សរីរាង្គដទៃទៀតបានបន្តការលូតលាស់របស់វា ចាប់ពីពេលដែលវាត្រូវបំពេញមុខងាររបស់ខ្លួន ។ ការខំបំប្រែងស្មុត បញ្ចេញសំរែកដំបូងបានធ្វើអោយដុះដាលប្រព័ន្ធបេះដូង និងផ្លូវដង្ហើម ។ បន្តមកទៀត គឺជាការពង្រឹងសរីរាង្គសំរាប់បំពេញតំរូវការរបស់ខ្លួនប្រាណ ។ នៅពេលកើត បេះដូងមានមាតិកា

៤០ស.ម^៣ កើនឡើងបន្តិចនៅអាយុ៦ខែ កើនឡើងបួនដងនៅអាយុ២ឆ្នាំ ហើយឈានដល់ពី ៦០០ទៅ ៨០០ស.ម^៣ នៅពេល ពេញវ័យ។ មាឌឈាមកើនដោយសមាមាត្រទៅនឹងម៉ាស់នៃរាងកាយ។ ទំងន់បេះដូង ពី៦០ទៅ៧០ក្រាម សំរាប់ ទារកទើបកើតកើនទៅដល់ ២០ដងសំរាប់មនុស្សចាស់។ ចំនួនកូនចង់ស្ងួត (សំរាប់ធានាចរាចរអុកស៊ីសែនក្នុង ឈាម) ឆ្លងពី២០លានទៅ៣០០លាននៅពេលអាយុ៨ឆ្នាំ ហើយជាការវិវត្តចុងក្រោយរបស់ស្ងួត។

ផាល (អវៈយវៈត្រង់ចុងឆ្អឹងជំនីមនុស្ស) ចាប់រីកលូតលាស់ និងមានតួនាទីផលិតឡាផូស៊ីតសំរាប់ប្រព័ន្ធ ភាពស៊ាំដ៏ល្អប្រសើរនៃអង្គប្រាណ។ ប្រដាប់វិលាយអាហារចាប់ដំណើរការតាមការបរិភោគ។ វក្ក (តំរងនោម) ដើរ តួដ៏សក្តិសមសំរាប់បំបាត់សំណល់ទាំងឡាយ ហើយអាការៈក្នុង ទាំងអស់ (ខួរក្បាល ស្ងួត បេះដូង។ល។) ឈាន ទៅដល់ការបង្រួបមាឌរបស់វា។

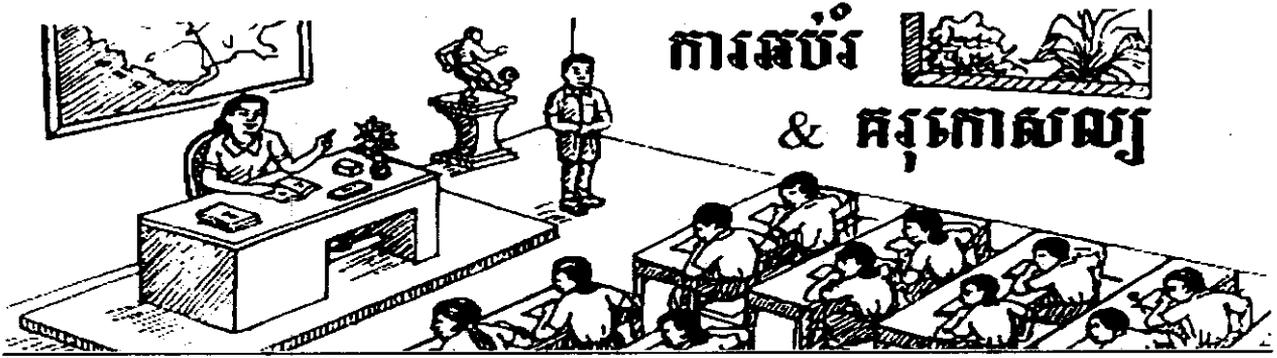
ចំណែកប្រដាប់បន្តពូជ ប្រសិនបើវាមានការលូតលាស់ដោយបែបអៀនប្រៀនក្នុងអំឡុងកុមារភាព នោះ វានឹងរំជើបរញ្ជួយអស់សរីរាង្គនៅយោពូនភាព (ការផ្លាស់ពីកុមារភាពទៅជំទង់) ចាប់ផ្តើមរវាង ៩និង១៣ឆ្នាំ សំរាប់កុមារី, ១០និង១៤ សំរាប់កុមារ) ។

ប្រែសំរួល តែន យ៉ាវ

មិនថាស្តុម ឬធាត់នោះទេ ជាទូទៅ នោះគឺអាស្រ័យមកពីបញ្ហាការហូបចុក គេចែកអាហារជា បី ក្រុម ៖

- + អាហារសាងសង់ : ត្រី សាច់ ទឹកដោះគោ ស៊ុត ក្តាម បង្កង សណែ្តក ចាយ សណែ្តកសៀង។ល។
- + អាហារថាមពល : ខ្លាញ់ជ្រូក ខ្លាញ់ត្រី ប្រេងរុក្ខជាតិ ទឹកឃ្មុំ អំពៅ ស្ករ ស្រូវ ពោត ដំឡូង នំធ្វើពីម្សៅ។ល។
- + អាហារការពារ : បន្លែបៃតង ប៉េងប៉ោះ ល្ពៃ កាវុត ត្រប់ ល្ពៅ ផ្លែឈើទុំត្រប់ប្រភេទ។ល។

ការអប់រំ (តប)

៣. ការអប់រំ ដើម្បីក្លាយជាពលរដ្ឋ

គោលបំណងសំខាន់មួយសំរាប់ការអប់រំដែលមានរយៈពេលយូរអង្វែងនោះ គឺការអប់រំដើម្បីក្លាយជាពលរដ្ឋ ។ ទស្សនវិទូដ៏ល្បីល្បាញរបស់ក្រិចបុរាណ គឺលោក អារីស្តូត (Aristote) បានពន្យល់ថា ភាពជោគជ័យរបស់រដ្ឋាភិបាល គឺផ្អែកលើគុណភាពនៃការអប់រំដែលត្រូវផ្តល់ដល់យុវជនក្មេងៗ ។ លោក ថម៉េដេហ្វេសិន (Thomas Jefferson) បានសរសេរថា ជាតិសាសន៍មួយដែលសំបូរដោយភាពល្អខ្លះៗ និងភាពទំនេរមិនរំពឹងថា ក្លាយជារដ្ឋស៊ីវិលយម្មយបាន ឡើយ ។

អ្នកប្រវត្តិវិទូអាមេរិកដ៏ល្បីល្បាញម្នាក់ គឺលោក ហង់រី ស្តីល កុមារី (Henry Steele Commager) បានធ្វើការសន្និដ្ឋានថា សាលារៀនជាអ្នកទទួលខុសត្រូវចំពោះការផ្តល់ចំណេះដឹងដល់ប្រជាពលរដ្ឋអាមេរិក ចាប់តាំងពីពេលបង្កើតប្រទេសអាមេរិក ។ លោកបានបន្តពន្យល់ទៀតថា គោលដៅទី២នៃការអប់រំ គឺការច្នៃប្រឌិត និងការពង្រឹងគំនិតនៃសហគមន៍ជាតិដើម្បីអភិវឌ្ឍជាតិសាសន៍ថ្មីមួយ វាបានក្លាយទៅជាទឹកដីនៃជនអន្តោប្រវេសន៍ (អ្នកចូលមករស់នៅថ្មីនៃបណ្តាជាតិសាសន៍ជាច្រើន) ពួកគេរស់នៅតាមក្រុមផ្សេងៗគ្នា ដោយគ្មានភាសា ឬវប្បធម៌ឡើយ ។ សាលារៀនបានជួយលើកកម្ពស់គំនិតញាណរបស់សហគមន៍ និងអត្តសញ្ញាណជាតិ ក្នុងចំណោមប្រជាជនទាំងនោះ ដែលគេធ្វើឡើងដោយការបង្រៀនភាសារួមមួយដល់អ្នកដែលទើបមកដល់ថ្មីជាមួយទស្សនៈ នៃការចូលរួមបញ្ចូលតាមរយៈប្រវត្តិសាស្ត្រអាមេរិក ។

សព្វថ្ងៃ មានការពន្យល់ជំទាស់ខ្លះៗថា សាលារៀនមិនទាន់បានចូលរួមអោយបានសមរម្យ ដើម្បីអោយប្រជាជនមានគុណវិធានពលរដ្ឋនោះទេ ។ ការិះគន់ខ្លះទៀតបានជឿថា មានការធ្លាក់ចុះជាទូទៅមួយក្នុងតម្លៃប្រពៃណី ដូចជាការគោរពច្បាប់ និងបទបញ្ជា ហើយកេងយកចំណេញផ្នែកផ្លូវចិត្តដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់សហគមន៍ជាតិ ។ មានក្រុមមនុស្សជាច្រើនទៀត កំពុងធ្វើការអំពាវនាវដល់សាលារៀនអោយជួយបង្កើនការលើកកម្ពស់បន្ថែមទៀតដល់ការអភិវឌ្ឍនៃចំណេះដឹងអត្តសញ្ញាណជាតិ និងការទទួលខុសត្រូវរបស់សិស្ស ។

៤. ការអប់រំសំរាប់អតិថិជនបុគ្គលិក

មានទស្សនៈមួយដែលនិយាយថា សាលារៀនត្រូវផ្តល់កម្មវិធីសិក្សា ដើម្បីជួយសិស្សនូវការអភិវឌ្ឍបុគ្គលិក

លក្ខណៈកំរិតខ្ពស់បំផុត ហើយមានរយៈពេលយូរ ។

ទស្សនៈនេះ ត្រូវបានគេឆ្លុះបញ្ចាំងតាមរយៈច្បាប់មួយដែលបានអនុម័តកាលពី១៥ឆ្នាំមុនដែលគេផ្តោតខ្លាំងទៅលើការរៀបចំកម្មវិធីសិក្សា ដើម្បីតម្រូវទៅតាមបំណងប្រាថ្នារបស់បុគ្គលម្នាក់ៗ ។ ក្នុងចំណោមច្បាប់ទាំងនោះ គេអំពាវនាវអោយបង្កើតជាកម្មវិធីសិក្សាពិសេសមួយសំរាប់សិស្សពិការ និងសិស្សរៀនពីរភាសា។ ការប្រឹងប្រែងនេះ គឺរៀបចំកម្មវិធីសិក្សានៅសាលារៀនអោយល្អបំផុត ហើយមានសកម្មភាពបើកចំហរសំរាប់សិស្សទាំងពីរភេទ ។

ចាប់តាំងពីដើមឆ្នាំ១៩៨០ មានការរីករាលដាលនៃក្រុមគាំទ្រកម្មវិធីសិក្សាដែលបានធ្វើតំរោងមួយឆ្លើយតបទៅនឹងចម្លើយខុសគ្នារបស់សិស្សម្នាក់ៗ ដែលជាទូទៅពួកគេធ្លាប់បានទទួលឥទ្ធិពលតិចជាងក្នុងឆ្នាំ១៩៦០ និងឆ្នាំ ១៩៧០ ។ នេះជាការសិរិទ្ធសំរាប់មួយដែលអ្នករៀបចំនយោបាយត្រូវសំរឹងមើលស្តង់ដារកម្មវិធីសិក្សាមួយ និងស្តង់ដារតែស្តមួយដែលជាចំណើយនៃការទទួលខុសត្រូវរបស់ការអប់រំអាមេរិក ។

ក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំថ្មីៗ គំរូដែលធ្លាប់ត្រូវបានគេបង្ហាញចំពោះសាធារណៈ គឺជាគំរូដែលមានលក្ខណៈតិចតួចឬស្ទើរគ្មានផ្តល់ផលប្រយោជន៍ក្នុងចំណោមអ្នកសិក្សា ។ ក្នុងប្រព័ន្ធអប់រំជប៉ុន ដែលឆ្លុះបញ្ចាំងលើការតំរូវទិស ប្រជាជនខ្លះជឿថា ប្រព័ន្ធសាលារៀនជប៉ុនត្រូវបានដណ្តើមជើងឯកនៅក្នុងសហរដ្ឋអាមេរិក ។ ទាំងនេះជាការគាំទ្រទូទៅទស្សនៈដែលជាអំពើល្អសំរាប់អ្វីមួយ ដើម្បីកាត់បន្ថយលើកម្មវិធីសិក្សាសាលារៀនដែលជាតំរោងដ៏ជាក់លាក់មួយ ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងចំណើយរបស់សិស្សម្នាក់ៗដែលមានទស្សនៈផ្សេងៗ ។

ដើម្បីភ្ជាប់ទៅនឹងការឯកភាពគ្នាក្នុងវេទិកាពិភាក្សាជុំវិញការងារអប់រំ ។ អ្នកបុគ្គលិកថ្មីដែលចាប់យកវិជ្ជាជីវៈនេះ ត្រូវការយល់ដឹងនូវចំណេះដឹងមូលដ្ឋានខាងក្រៅ ។ ការយល់ដឹងជាគំរូការកណ្តាលដែលមានសារសំខាន់ចំពោះសង្គម ។ កំលាំងប្រវត្តិវិទ្យា និងនយោបាយបានបញ្ជាក់ទៅលើការកែប្រែប្រព័ន្ធសាលារៀន និងការសិក្សា ។ ការយល់ដឹងបានជួយគ្រូបង្រៀនអោយស្ថិតនៅមានមុខងារពិតប្រាកដ ។

បន្ថែមលើនេះ ការសិក្សាដែលស្តីអំពីមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃការអប់រំ និងជួយអោយបុគ្គលិកថ្មីមានការយល់ដឹងពីកម្មវិធីសិក្សាសាលារៀនដែលត្រូវបង្កើតឡើង ហើយចាត់ទុកជាអាទិភាពដំបូង ។

មូលដ្ឋានគ្រឹះនៃការអប់រំ រួមមាន : សង្គមវិជ្ជាអប់រំ ប្រវត្តិអប់រំ ចិត្តវិជ្ជាអប់រំ ទស្សនៈវិជ្ជាអប់រំ កម្មវិធីសិក្សា និងការបង្រៀនច្បាប់អប់រំ។

អនុបណ្ឌិត គួយ សូភាណ

**វិធីបង្រៀន និងកម្មវិធីស្រាវជ្រាវសិស្សសិក្សា
បំពេញវិជ្ជាវិញ្ញាណ ៩៥៣ ដល់៩៧០ (ត)**

១. ការបង្រៀនមេសូត្រ

១.១. គោលបំណង

មេសូត្រមានគោលបំណងអោយសិស្សសិក្សា ដោយសូត្រអោយចាំស្នាត់នូវអត្ថបទមួយ ជាពាក្យរាយ ឬពាក្យកាព្យទៅតាមបែបបទមួយដ៏រស់រវើក ។

១.២. សារសំខាន់

- មេសូត្រធ្វើអោយមាន ឬជួយដល់ការអភិវឌ្ឍលំនឹក ។ មេសូត្រមានតំលៃណាស់ ព្រោះវាជួយអោយសិស្សក្តាប់បាននូវចំណេះដឹង ។
- មេសូត្ររៀបចំបាននូវសមាសភាពមួយដែលផ្តល់ជូននូវគំនិត និងចម្លងបង្ហាញពីបែបបទក្នុងការសូត្រ
- មេសូត្រធ្វើអោយសិស្សស្រឡាញ់ចូលចិត្ត និងស្គាល់រសជាតិនៃសោភ័ណផ្នែកអក្សរសិល្ប៍ ។
- មេសូត្រ បណ្តុះបណ្តាលបានយ៉ាងប្រសើរនូវរសជាតិមួយចំពោះសិស្សដូចជា អត្ថបទសំរាំង កំណាព្យ រឿងល្បីក... បង្កើតបាននូវកំរូល្អៗ ។
- មេសូត្របង្កើតបាននូវមេរៀនសីលធម៌មួយដ៏ល្អ ។ វាបានបណ្តុះបណ្តាលនូវទឹកចិត្តរបស់សិស្ស អត្ថបទសំរាំង កំណាព្យ រឿងល្បីក ជាទូទៅពោរពេញទៅដោយមេរៀនផ្នែកសីលធម៌ ។ ទាំងនេះជាចម្រៀងបញ្ចេញនូវក្តីរីករាយ ឬក្តីក្រៀមក្រំ សេចក្តីសង្ឃឹម មេត្តាធម៌ ឬសេចក្តីរីករាយ សេចក្តីក្លាហាន ឬភាពកំសាក ទឹកចិត្តស្នេហាមាតុភូមិ ឬមនុស្សជាតិ ។ ក្នុងន័យនេះ សីលធម៌សុទ្ធតែមានលក្ខណៈជាក់ស្តែង ។
- មេសូត្រ គឺជាលំហាត់ដ៏ល្អមួយនៃចលនាវិធី គឺការបន្លឺសំលេង ការលើកដាក់សំលេង សំនួនវេហាសព្វ ។ លើសពីនេះទៀត អត្ថបទកំណាព្យជាតុរ្យតន្ត្រីមួយដែលសណ្តិតជាប់ក្នុងលំនឹកសិស្ស ។

១.៣. ការជ្រើសរើសអត្ថបទ

អត្ថបទសំរាំងត្រូវមានលក្ខណៈជាក់ណាព្យដែលសិស្សចូលចិត្ត ស្របតាមវ័យ និងកំរិតយល់ដឹងរបស់សិស្សស្របតាមធម្មជាតិនៃសាលារៀន ស្របគ្នានឹងមេរៀនសីលធម៌ ។ មេសូត្រជាការបំពេញបង្រៀនផ្នែកសីលធម៌ និងការថាផ្ទុះៗឡើងវិញ ។ វាជាថ្នាំដាស់សតិមួយប្រភេទដែលជំរុញកុមារឱ្យមានទង្វើយ៉ាងសកម្ម មិនមែនជំរុញកុមារអោយស្ថិតក្នុងភាពស្រមៃស្រមៃឡើយ ។ វាជាអត្ថបទដែលសំបូរទៅដោយសញ្ញាណធម្មជាតិ សេចក្តីស្រឡាញ់រាប់អានគ្នាជាបងប្អូន សេចក្តីស្នេហាមនុស្សដូចគ្នា និងមាតុភូមិ ។

១.៤. វិធីបង្រៀនមេសូត្រ

វិធីបង្រៀនមេសូត្រមានដូចតទៅ :

លោកចេត្រ ឆែម ដែលជាអធិការដ៏ល្បីល្បាញម្នាក់ក្នុងសម័យនោះ បានចែករបៀបបង្រៀនមេសូត្រជាពីរកិច្ច ថ្នាក់ គឺកិច្ចថ្នាក់ដែលសិស្សមិនទាន់ចេះអាន និងកិច្ចថ្នាក់ដែលសិស្សចេះអាន ។

នៅកិច្ចថ្នាក់ដែលសិស្សចេះអានអក្សរហើយ ត្រូវរៀនសរសេរមេសូត្រនៅលើក្តារខៀនមុនពេលសិស្សចូលរៀន:

- ត្រូវអានអត្ថបទនេះមួយចប់អោយសិស្សស្តាប់ ព្រមទាំងពន្យល់ពាក្យណាដែលសិស្សមិនទាន់ស្គាល់ ន័យពាក្យនោះ ដូចជាការបង្រៀនអាន ។
- ត្រូវអោយសិស្សអានអត្ថបទនេះម្នាក់ម្តងៗ មួយពួកម្តងៗ ដូចកាលបង្រៀនអាន។ ក្នុងពេលសិស្ស កំពុងអាន គេលុបពាក្យម្តងមួយៗ ។ មុនដំបូងគេលុបពាក្យបន្ទាប់បន្សំដូចជា ប្រធានកម្មបទ ហើយ ទីបំផុតគេលុបកិរិយាសព្ទ។ សិស្សនៅតែអានតៗគ្នា ម្នាក់ម្តងៗមួយពួកម្តងៗ លុះត្រាតែគេលុប អត្ថបទនោះអស់រលីងនៅលើក្តារខៀន ។

លោកចេត្រ ឆែម បានបញ្ជាក់ទៀតថា នៅថ្នាក់ឧត្តមដ្ឋាន គេត្រូវតែអោយសិស្សសរសេរអត្ថបទនេះឡើងវិញ លើក្រដាសសំណៅមួយសន្លឹក ។ ត្រូវត្រូវកែអត្ថបទរបស់សិស្សដូចជាគេកែអត្ថបទសរសេរតាមសូត្រ គឺអោយសិស្ស មធ្យមម្នាក់ចំលងអត្ថបទរបស់វាដាក់លើក្តារខៀន ដើម្បីអោយសិស្សទាំងអស់គ្នាតែ ។

ក៏ដូចជាការបង្រៀនអត្ថបទរៀនអានដែរ វិធីបង្រៀនមេសូត្របានអភិវឌ្ឍន៍អិតជាងមុន នៅពាក់កណ្តាល ទសវត្សឆ្នាំ ១៩៦០ ដោយគេបានណែនាំដូចតទៅ :

មុននឹងបង្រៀនសិស្ស ត្រូវរៀនស្រាយជាមុននូវអត្ថបទដែលត្រូវបង្រៀនសិស្ស បន្ទាប់មកគេត្រូវប្រើល្បិច:

- ប្រកាសប្រាប់ពីចំណងជើងកំណាព្យ
- ត្រូវអានអត្ថបទជាក់រូ
- ត្រូវអោយសិស្សអានអត្ថបទនោះពីរ ឬបីនាក់
- ពន្យល់តំនិតក្នុងអត្ថបទ
- សិក្សាគំរោង និងតំនិតទូទៅ
- មធ្យោបាយដែលអ្នកនិពន្ធប្រើប្រាស់ ដើម្បីឈោងចាប់គោលបំណងរបស់គេដូចជាវចនាបទ វាក្យសព្ទ ចង្វាក់
- អោយសិស្សអានអត្ថបទកំណាព្យអោយបានច្រើនដង
- លំហាត់លំនឹក : ត្រូវលុបពាក្យក្នុងអត្ថបទកំណាព្យបន្តិចម្តងៗ
- ការសូត្រអត្ថបទតាមបែបបំពេញឃ្លាឡើងវិញ
- ការបង្កើតអត្ថបទឡើងវិញ : សិស្សម្នាក់ៗបង្កើតឃ្លាមួយ ។

ការរៀបរាប់ខាងលើ មិនបានបញ្ជាក់ពីកិច្ច ថ្នាក់ទេ ប៉ុន្តែបានបញ្ជាក់ថា ត្រូវអោយយកវិធីនេះទៅអនុវត្តបាន គ្រប់ថ្នាក់ទេ ។ (នៅមានត)

អនុបណ្ឌិត សូ សុផិះ

(១) Cf. Ministère de l'Éducation Nationale, Cours de perfectionnement pédagogique, op.cit.p.53-54

កំណែលំអសាលារៀន : ជំហានដំបូងមួយ (ត)

វិធានគ្រូប្រចាំថ្នាក់ និងគ្រូប្រចាំឆ្នាក់

គ្រូប្រចាំថ្នាក់មានតួនាទីសំរេចលើការសិក្សារបស់សិស្ស។ គ្រូប្រចាំឆ្នាក់ អាចសំរេចការបង្រៀនរបស់ខ្លួន អោយឆ្លើយតបទៅនឹងតំរូវការរបស់សិស្ស ហើយអាចធ្វើអោយការរៀនរបស់សិស្សបានសប្បាយដែលអាចជួយ អោយកាត់បន្ថយបានប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនូវអត្រាបោះបង់ការសិក្សា និងត្រួតថ្នាក់។ នាយកសាលាទាំងអស់ តែងបានយកចិត្តទុកដាក់លើបញ្ហានេះ។ សកម្មភាពជាច្រើនដូចជា ការបំប៉នគ្រូ ការប្រជុំក្រុមបច្ចេកទេស ទស្សន កិច្ចសិក្សា សុទ្ធតែត្រូវបានអនុវត្តឡើងក្នុងបំណងបង្កើនសមត្ថភាពគ្រូប្រចាំថ្នាក់។ ប៉ុន្តែទោះបីជាយ៉ាងនេះក្តី ក៏បញ្ហា សមត្ថភាពគ្រូប្រចាំថ្នាក់នៅតែជាបញ្ហាដ៏ធំដែលត្រូវពុះពារដដែល ហើយដំណោះស្រាយស្ថិតនៅក្នុងសាលារៀន។ បួសគល់របស់បញ្ហាស្ថិតនៅក្នុងទំនាក់ទំនងរវាងគ្រូ និងគ្រូ។ នៅសាលាភាគច្រើន គ្រូប្រចាំថ្នាក់មានអន្តរសកម្មភាព រវាងគ្នានឹងគ្នា។ ពួកគេមានទំលាប់ធ្វើការដោយឡែកទីទេពិត្នា។ ក្រៅពីការប្រជុំផ្លូវការនានាដូចជាការប្រជុំប្រចាំ ខែ ការប្រជុំក្រុមប្រឹក្សាបច្ចេកទេស ការប្រជុំគណៈកម្មការកំរង។ល។ គេមិនដែលឃើញមានការជជែកគ្នារវាង លោកគ្រូ អ្នកគ្រូពីការអភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈរបស់ខ្លួនទេ។ ពិតមែនហើយថា កន្លងមកសាលាមួយចំនួនបានយកចិត្តទុក ដាក់ដល់ការបង្កើនសមត្ថភាពរបស់គ្រូតាមរយៈការរៀបចំអោយមានទស្សនកិច្ចសិក្សាសំរាប់លោកគ្រូ អ្នកគ្រូបាន ទៅរៀនសូត្រនូវបទពិសោធន៍ល្អៗពីសាលានានា ប៉ុន្តែសាលាភាគច្រើនដែលបានផ្តល់ឱកាសជូនពួកគាត់អោយរៀនពី គ្នាក្នុងសាលារបស់ខ្លួនតាមរយៈការសង្កេត និងដកពិសោធន៍សកម្មភាពបង្រៀនរបស់គ្នាទៅវិញទៅមក។ កង្វះនូវ ទំនាក់ទំនងរៀនសូត្រពីគ្នាបែបនេះ ញ៉ាំងអោយគ្រូម្នាក់ៗមានភាពឯកោ មិនប្រាស្រ័យទាក់ទងគ្នា។ ដោយហេតុ នេះ បទពិសោធន៍ល្អៗ តំរូវអនុវត្តល្អៗ គំនិតថ្មីៗដែលគ្រូប្រចាំថ្នាក់ម្នាក់ៗបានរកឃើញ ក៏ស្ថិតនៅតែក្នុងខ្លួនគ្រូនោះ ពុំ មានឱកាសនឹងត្រូវបានពង្រីកផ្សព្វផ្សាយឡើយ។ ម្យ៉ាងទៀត ភាពឯកោនេះក៏បណ្តុះឡើងផងដែរនូវទំនាក់ទំនង បែបប្រកួតប្រជែងនិយមក្នុងចំណោមគ្រូប្រចាំថ្នាក់។ ដោយសារគំនិតប្រកួតប្រជែងដណ្តើមសម្រេចចិត្តពីនាយក សាលា និងមាតាបិតាសិស្សនោះ គ្រូប្រចាំថ្នាក់មួយចំនួនមិនខ្លាចនឹងនិយាយអាក្រក់ពីគ្នាឯង ហើយជាពិសេសគ្មាន ចេតនាក្នុងការចែករំលែកបទពិសោធន៍ល្អៗរវាងគ្នានឹងគ្នាទេ។

វិធីដ៏ល្អបំផុតមួយសំរាប់លើកកម្ពស់សមត្ថភាព គឺការរៀនពីគ្នាទៅវិញទៅមក ការដកពិសោធន៍ពីគ្នាទៅ វិញទៅមក។ ធ្វើយ៉ាងនេះបានលុះត្រាតែគ្រូប្រចាំថ្នាក់ម្នាក់ៗជិតស្និទ្ធជាមួយគ្នា សហការក្នុងការងារ និងមានឱកាស បានជជែកគ្នាពីការអនុវត្តរបស់ខ្លួនម្នាក់ៗ។ ដើម្បីសម្រេចបាននូវបរិយាកាសការងារបែបនេះ នាយកសាលាត្រូវ សំរេចសំរួលកែប្រែទំនាក់ទំនងរវាងគ្រូនឹងគ្រូ អោយក្លាយជាទំនាក់ទំនងមួយដែលប្រកបដោយអន្តរសកម្មភាព សហប្រតិបត្តិការ និងការជួយគ្នាទៅវិញទៅមក។ ប្រការនេះទាមទារនូវភាពប៉ិនប្រសប់ ឈ្លាសវៃ និងមធ្យោបាយ

គន្លឹះមួយចំនួនដូចខាងក្រោម ÷

- ផ្តល់ឱកាសអោយគ្រូបង្រៀននិយាយគ្នាពីការអនុវត្ត បង្កើតវេទិកាជជែកគ្នាលើការបង្រៀន និងរៀន អោយបានជាក់ស្តែង និងញឹកញាប់ ។
- ផ្តល់ឱកាសអោយគ្រូបង្រៀនសង្កេតគ្នាទៅវិញទៅមក ។ ការសង្កេតនេះត្រូវផ្សារភ្ជាប់ជាមួយនឹងការ ជជែកគ្នាអំពីការអនុវត្ត ។
- ផ្តល់ឱកាសអោយគ្រូបង្រៀនអង្គុយជាមួយគ្នាធ្វើផែនការមេរៀន និងវាយតម្លៃការអនុវត្តកម្មវិធី សិក្សា ។
- លើកទឹកចិត្តអោយគ្រូបង្រៀនចែករំលែករវាងគ្នានឹងគ្នាស្រុវស្រាវ និងគំនិត ។
- លើកកំពស់អោយគ្រូបង្រៀន បង្រៀនគ្នាទៅវិញទៅមកនូវការបង្រៀន ការរៀន និងការដឹកនាំ ។ ចំណេះដឹង និងជំនាញត្រូវតែបានបង្ហាញ និងចែករំលែកគ្នាទៅវិញទៅមក ។

ទំនាក់ទំនងនេះ ពិតជាពិបាកនឹងធ្វើអោយកើតមានបានណាស់ ។ វាអាស្រ័យលើសមត្ថភាព ឆន្ទៈ និង ឥរិយាបថរបស់គ្រូម្នាក់ៗ ។ នាយកសាលាគប្បីយល់ថា គ្រូបង្រៀនរមែងខុសគ្នាពីម្នាក់ទៅម្នាក់ទាំងលើសមត្ថភាព រៀន សមត្ថភាពការសង្កេត និងការចែករំលែកបទពិសោធន៍គ្នា ។ ដូចនេះ នាយកសាលាត្រូវចេះសំរបសំរួល និង ធ្វើប្រតិកម្មនៅតាមប្រភេទគ្រូនីមួយៗ ។ គាត់គួរតែជ្រាបថា ក្នុងសាលានីមួយៗយ៉ាងហោចណាស់មានក្រុមគ្រូ បង្រៀន បីប្រភេទ ÷

១- គ្រូបង្រៀនដែលមិនមានចេតនាសង្កេត វិនិច្ឆ័យការបង្រៀនរបស់គ្រូដទៃ និងមិនចង់អោយគ្រូដទៃ សង្កេតការបង្រៀនរបស់ខ្លួន ។ គ្រូបង្រៀនក្រុមនេះ មិនមានទំនុកចិត្តក្នុងការធ្វើអោយមានការប្រែប្រួលទេ ។ ពួក គេមិនប្រាកដក្នុងចិត្តលើមុខរបរបស់គេ មានការថប់អារម្មណ៍ ហើយផ្ទេរការថប់អារម្មណ៍របស់ខ្លួនទៅលើសិស្ស និងគ្រូដទៃទៀត ។

២- គ្រូបង្រៀនដែលមានឆន្ទៈចង់កែលំអសមត្ថភាព និងជំនាញរបស់ខ្លួន ប៉ុន្តែមិនមានទំនុកចិត្តក្នុងការ អោយគ្រូដទៃទៀតមកសង្កេតការអនុវត្តការងាររបស់ខ្លួន ។ គ្រូបង្រៀនទាំងនេះ ខំប្រឹងប្រែងធ្វើអោយមានការ ប្រែប្រួលតាមរយៈការឆ្លុះបញ្ចាំងការងារប្រចាំថ្ងៃរបស់ខ្លួន ប៉ុន្តែនៅតែខ្វះទំនុកចិត្តក្នុងការអោយគេមកសង្កេតខ្លួន បង្រៀន និងរំលែកពិសោធន៍ជាមួយគេ ។ ដូចគ្រូក្នុងក្រុមទី១ដែរ គ្រូប្រភេទនេះនៅតែមានការថប់អារម្មណ៍ ។

៣- គ្រូបង្រៀនមួយចំនួនតូច មានឆន្ទៈចង់អោយមានការប្រែប្រួល ។ ពួកគេមានទំនុកចិត្តក្នុងការសង្កេត មើលការអនុវត្តរបស់អ្នកដទៃ មានឆន្ទៈអោយអ្នកដទៃមកសង្កេតការអនុវត្តរបស់ខ្លួន និងមានបំណងពង្រីកបទ ពិសោធន៍របស់ខ្លួនអោយដល់គ្រូដទៃទៀត ។ គ្រូបង្រៀនទាំងនេះ មានទំនុកចិត្តលើខ្លួនគេ ហើយអាចជួយគ្រូ បង្រៀនដទៃទៀតអោយមានការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ។ ជាក់លាក់ គ្រូបង្រៀនក្នុងក្រុមនេះមិន មានចំនួនច្រើនទេ ។

ការកិច្ចរបស់នាយកសាលា គឺជួយគ្រូប្រភេទទី១ និងទី២ អោយឈានឡើងចូលប្រភេទទី៣ ហើយជួយគ្រូ ក្នុងក្រុមទី៣នេះអោយបង្កើនបាននូវសមត្ថភាពរបស់ខ្លួនកាន់តែខ្ពស់ថែមទៀត ។ គ្រូប្រភេទទី១ និងទី២ ជាមនុស្ស ប្រកាន់ទំលាប់ និងមិនមានទំនុកចិត្តក្នុងការធ្វើអត្តពិគ្រោះ (Introspection-ការត្រិះរិះខ្លួនឯង) ។ ដូចនេះការធ្វើ អោយគេឈានទៅរកស្ថានភាពជាអ្នកត្រិះរិះជញ្ជឹងគិត (natural reflection) នោះជាការលំបាកបំផុត ។ ដំបូងបំផុត លោកនាយកត្រូវបំផុសឡើងនូវទំនុកចិត្តផ្ទាល់ខ្លួន (self confidence) និងការអោយតម្លៃផ្ទាល់ខ្លួន (self esteem) របស់គេដោយបង្កើតឡើងក្នុងសាលានូវបរិយាកាសទុកចិត្តគ្នា (Trust) យោគយល់គ្នា (understanding) និង ជួយគ្នាទៅវិញទៅមក ។ នាយកសាលាគប្បីបង្ហាញនូវតម្លៃនៃសេរីភាពក្នុងការចែករំលែកគំនិត និងបទពិសោធន៍ ។ ត្រូវផ្តល់ការយកចិត្តទុកដាក់លើរាល់គំនិតយោបល់ទាំងអស់ ទោះបីជាគំនិតយោបល់ខ្លះមានលក្ខណៈមិនសមរម្យ ឆ្លាំឆ្លង ឬគួរអោយអស់សំណើចក្តី ។

នាយកសាលា គួរតែផ្តួចផ្តើមអោយពួកគេពិនិត្យពិចារណាលើការបង្រៀន និងការគ្រប់គ្រងថ្នាក់របស់គេ ដោយបំប៉នពួកគេអោយចេះពិនិត្យគ្នាទៅវិញទៅមក ជំជែកគ្នា ឆ្លុះបញ្ចាំងលើការងាររបស់ខ្លួន ដើម្បីបានជា មូលដ្ឋានក្នុងការធ្វើផែនការទៅអនាគត ។

លំនាំក្នុងការជួយគ្រូអោយឈានចូលប្រភេទទី៣ គប្បីធ្វើអោយរឹងមាំគ្រប់គ្រាន់ដែលអាចអោយគេឈាន ទៅមុខបាន ។ ការរីកចំរើនរបស់គេ ទោះបីតិចតួចយ៉ាងណាក្តី ក៏គប្បីត្រូវតែបានទទួលការសរសើរ ។ រាល់ការអនុវត្ត ទាំងឡាយណាដែលបន្តចបង្អាក់ការជំរុញលើកទឹកចិត្តត្រូវតែចៀសវាង ។

នាយកសាលា គួរតែរកឱកាសអង្គុយជំជែកលេងជាមួយគ្រូពីបំនិនវិជ្ជាជីវៈរបស់គេ លើកទឹកចិត្តគេអោយ យកចិត្តទុកដាក់ដល់ចំណុចខ្លាំងរបស់គេ និងរកវិធានការកែលំអចំណុចខ្លះខាត ។ នេះហើយ គឺជាការវាយតម្លៃ វិជ្ជាជីវៈ ។ រាល់ការវាយតម្លៃទាំងអស់ គប្បីត្រូវធ្វើតាមបែបវិជ្ជមានដែលភ្ជាប់ជាមួយនូវជំនួយកែលំអផង ។

ជួយគ្រូក្នុងប្រភេទទី១ និងទី២អោយឈានទៅរកប្រភេទទី៣ជាការលំបាកហើយ ប៉ុន្តែការជួយគ្រូប្រភេទ ទី៣អោយមានការរីកចំរើនថែមទៀតនោះ ជាការលំបាកកាន់តែខ្លាំងថែមទៀត ។ ជួនកាល ដោយសារការជួយគ្រូ ប្រភេទទី១ និងទី២ អោយមានការប្រែប្រួលនោះ លោកនាយកបានធ្វើអោយគ្រូប្រភេទទី៣ឈានថយក្រោយ មកក្រុមទី១ ឬទី២វិញ ។ ប្រការនេះ អាស្រ័យដោយឥរិយាបថរបស់នាយកសាលា ។ គ្រូបង្រៀនអាចមានការរីក ចំរើនជាអចិន្ត្រៃយ៍បាន លុះត្រាតែគេមានអារម្មណ៍សុខស្រួលក្នុងលំនាំនៃកំណែលំអនោះ ។ ក្នុងករណីនេះ នាយក សាលាគប្បីបង្ហាញនូវភាពបើកចំហចំពោះពួកគេ ។ គ្រប់អធិការកិច្ចទាំងអស់ ទោះបីជាក្នុងបំណងណាក៏ដោយ ក៏ ត្រូវតែប្រាប់គេអោយដឹងមុន ។ លើសពីនោះទៀត នាយកសាលា និងគ្រូបង្រៀន គួរតែចែករំលែកគំនិតគ្នាទៅវិញ ទៅមក ទាំងមុន និងក្រោយអធិការកិច្ច ។ រាល់បញ្ហាទាំងអស់ ត្រូវតែយកមកពិភាក្សារកដំណោះស្រាយ ។ គ្រូ បង្រៀនត្រូវតែមានសេរីភាពក្នុងការសាកល្បងគំនិតថ្មី ហើយបទពិសោធន៍ល្អៗ គប្បីតែត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយអោយ បានទូលំទូលាយ ។ ការប្រជុំថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ អាចជាឱកាសមួយល្អបំផុតសំរាប់ផ្សព្វផ្សាយបទពិសោធន៍ទាំងនេះ ។

រាល់ការសង្កេតអធិការកិច្ច ត្រូវតែមានគោលដៅលើកំណត់សម្បត្តិភាពវិជ្ជាជីវៈរបស់គ្រូ ។ វាត្រូវតែមាន ផលប៉ះពាល់ជាវិជ្ជមានលើការលូតលាស់របស់គ្រូ ចៀសវាងបង្កើតឡើងនូវការថប់អារម្មណ៍ និងការប្រកួតប្រជែង រវាងគ្រូបង្រៀន ។

វិធីដ៏ល្អមួយទៀត ដើម្បីធ្វើអោយមានការប្រែប្រួលជាវិជ្ជមានក្នុងទំនាក់ទំនងរវាងគ្រូបង្រៀន គឺការជួយ គេអោយធ្វើការជាក្រុម ។ ក្រុមល្អ អាចជួយគ្រូអោយមានការរីកចំរើនបានប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ។

(នៅមានត)

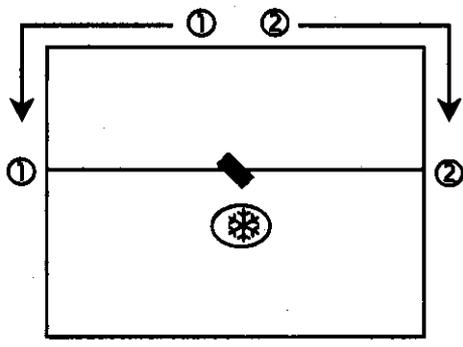
លោក អ៊ិន សារីត

អតីតអនុប្រធានមន្ទីរអប់រំ យុវជន និងកីឡា ខេត្តព្រៃវែង (ចូលនិវត្តន៍)

ចំណើយប្រសូល្យាង្សប្រាជ្ញាទំព័រទី ១២

ព្រានព្រៃទាំងពីរនាក់បោចចេញមកកត់ត្រាអោយបានប្រវែងលើសទទឹង ស្រះ ហើយចងគប់ចំណុលខ្សែរលី។ បន្ទាប់មក ព្រានព្រៃកាន់កុយខ្សែ ទាញដើរទៅមាត់ស្រះម្ខាងម្ខាត់ ដោយទាញខ្សែអោយតឹង លែដាក់គប់ អោយចំភ្លើង។ ពេលឃើញភ្លើងនេះគប់ហើយ ព្រានព្រៃទាំងពីរត្រូវស្រាវ ខ្សែដើរមកជួបគ្នាវិញ ដូចរូបខាងក្រោម :

**ការផលិតសំភារៈ និងការប្រើប្រាស់សំភារៈឧបទ្វេសក្នុងការបង្រៀន
ចំណុះសាស្ត្រអនុវត្តទៅបឋមសិក្សាតាមគោលវិធីសិស្សបង្ហាញទទួល**

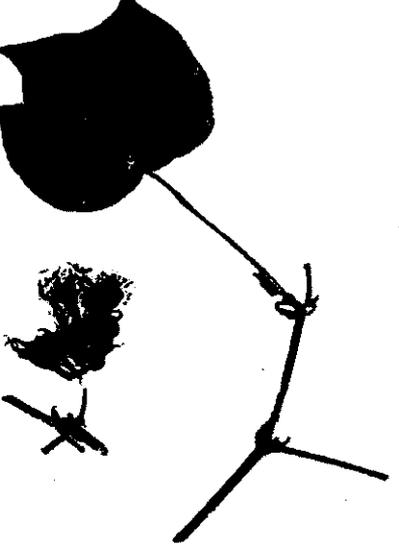
ក្នុងការបង្រៀនវិទ្យាសាស្ត្រអនុវត្ត លោកគ្រូ អ្នកគ្រូត្រូវតែមានសំភារៈឧបទ្វេសជាចាំបាច់ គឺធ្វើយ៉ាងណា
អោយសិស្សានុសិស្សយើងបានឃើញ កាន់ ហើយមានគំនិតស្រាវជ្រាវបន្ទាប់ពីគេបានទទួលចំណេះដឹងពីសាលារួច ។
ព្រោះការបង្រៀនវិទ្យាសាស្ត្រអនុវត្ត លោកគ្រូ អ្នកគ្រូត្រូវទាញយកធម្មជាតិ និងបរិស្ថានខាងក្រៅចូលមកក្នុងថ្នាក់
រៀន ហើយយកចំណេះដឹងដែលសិស្សទទួលបានពីក្នុងថ្នាក់រៀនទៅបំរើអោយការវិវឌ្ឍរបស់ធម្មជាតិ និងបរិស្ថាន
ខាងក្រៅវិញ ។

ដើម្បីជាជំនួយដល់លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ ខ្ញុំសូមលើកយកឧទាហរណ៍នៃការផលិត និងប្រើប្រាស់សំភារៈ
ឧបទ្វេសក្នុងការបង្រៀនវិទ្យាសាស្ត្រអនុវត្តស្តីពី "ដំណាំកប្បាស" មកបង្ហាញជូនដូចខាងក្រោម ៖

I. លក្ខណៈចាំបាច់ដែលលោកគ្រូ អ្នកគ្រូត្រូវបំពេញទៅ

មុនពេលបង្រៀន លោកគ្រូ អ្នកគ្រូត្រូវមានសំភារៈដូចតទៅ ៖

- ក្រមា អំបោះ (សំឡឹកប្បាស) គ្រាប់កប្បាស
- ផ្នែកប្បាសទុំ ខ្លី ឬរូបភាព
- ស្លឹកកប្បាស
- សំបកដបទឹកសុទ្ធ កញ្ចប់ដី និងដី (សំភារៈទាំងអស់ សំភារៈខ្លះលោកគ្រូ អ្នកគ្រូអាចអោយ
សិស្សយកពីផ្ទះមកបាន) ។

ដំណាំកប្បាស

ចំពោះស្លឹកកប្បាស ដើម្បីរក្សាអោយបានយូរ
លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ ត្រូវកាត់ទងដោយរក្សាទុកស្លឹកមួយ ឬ
ពីរ ។ បន្ទាប់ពីកាត់រួចត្រូវយកស្លឹកនេះទៅដាក់ក្នុងផ្នត់នៃ
ក្រដាសកាសែត (ក្រដាសកាសែតមិនរលោង) ហើយ
យកទៅសង្កត់នៅកន្លែងរាបស្មើបានបីទៅបួនថ្ងៃ ។ ត្រូវ
ផ្លាស់កន្លែងលើផ្ទៃនៃក្រដាសកាសែត ដើម្បីអោយវា
ឆាប់ឆួត ។ ធ្វើរបៀបនេះរហូតដល់រយៈពេលពី១០ទៅ
១៥ថ្ងៃ ។ នៅពេលស្លឹកស្ងួតល្អហើយ យើងយកស្លឹកនេះ
ទៅបិទលើក្រដាស រួចយកស្បោងផ្កាស្លឹចស្រោបការពារ
ដើម្បីរក្សាទុកអោយបានយូរ ។

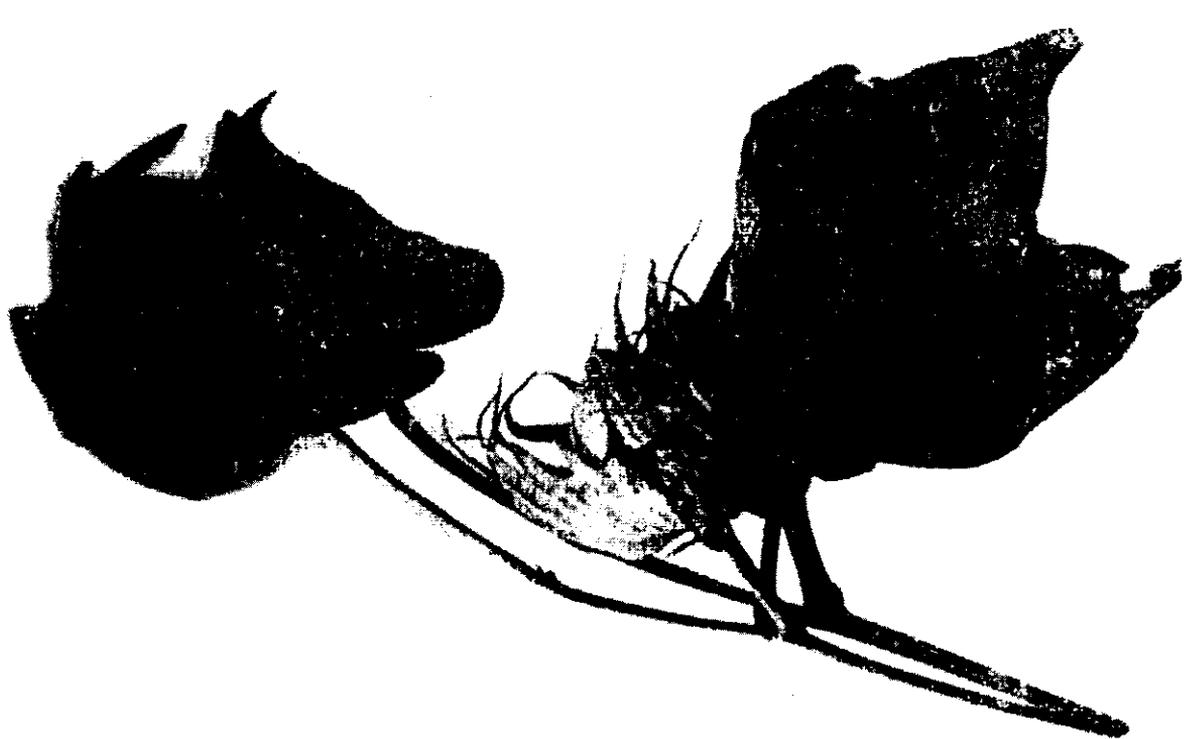

ឧទាហរណ៍ : មានលក្ខណៈដូចស្លឹកកប្បាសខាងលើនេះ ។

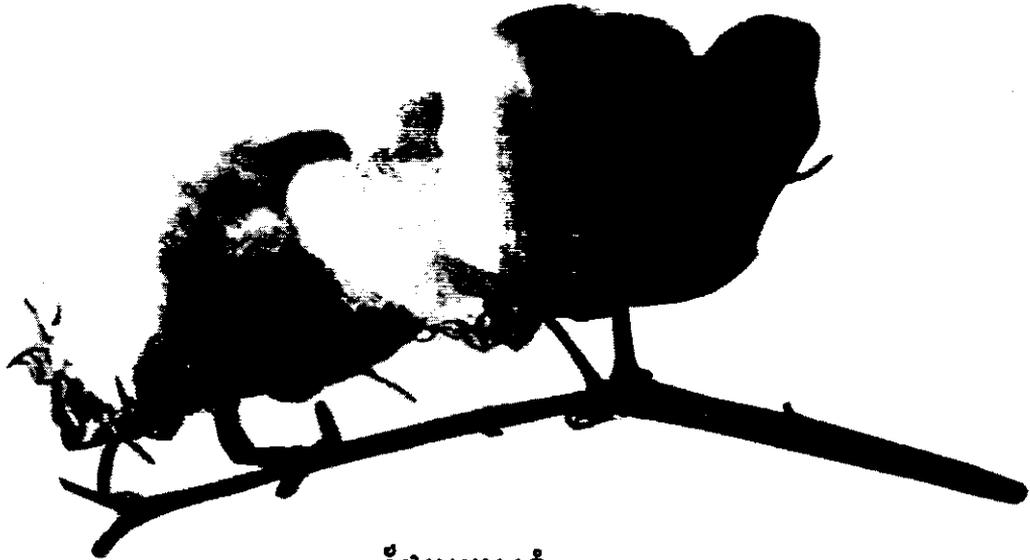
II. ជំនើកនាំមេរៀន

បែងចែកក្រុមសិស្ស ហើយអោយក្រុមនីមួយៗពិនិត្យក្រមា :

- លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ បំផុសសំណួរ តើគេផលិតក្រមាពីអ្វី?
 - សិស្សខ្លះអាចឆ្លើយ : គេផលិតក្រមាពីអំបោះ ។
- លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ យកអំបោះអោយក្រុមនីមួយៗរបស់សិស្សពិនិត្យ ហើយបំផុសសំណួរ តើអំបោះគេរវៃ ឬធ្វើពីអ្វី?
 - ពេលសិស្សឆ្លើយសំណួរជាហូរហែមក ត្រូវកែតម្រូវចំលើយរបស់សិស្ស ដើម្បីអោយត្រូវនឹងចំណុចដែលលោកគ្រូ អ្នកគ្រូចង់បានឬនៅតំបន់ដែលមានដំណាក់កប្បាសសិស្សអាចឆ្លើយបានត្រឹមត្រូវតែម្តង ។
- លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ បង្ហាញសំឡីអោយក្រុមសិស្សពិនិត្យ ហើយបំផុសសំណួរ ធ្វើរបៀបសំណួរ និងចំលើយ ខាងលើ ។
- បន្ទាប់មក លោកគ្រូ អ្នកគ្រូបង្ហាញផ្នែកកប្បាសទុំ ខ្លឹមរូបភាព(ទៅតាមតំបន់ដែលងាយរកនិងមិនអាចរកបាន) អោយក្រុមសិស្សពិនិត្យ ដើម្បីអោយសិស្សស្គាល់ពីប្រភពដំណាំដែលផ្តល់សំឡី ។ រូបភាពមានលក្ខណៈដូចរូបខាង ក្រោម :

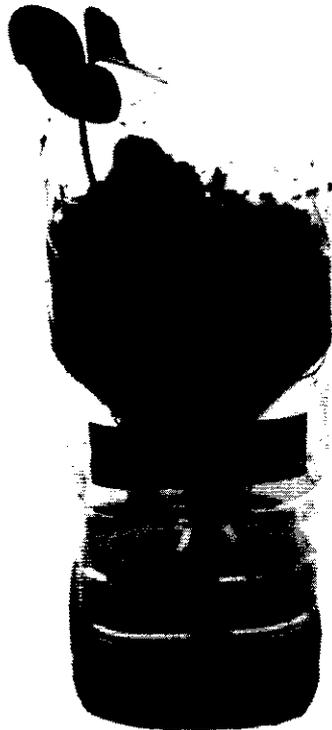

ផ្លែកប្បាសទុំ

ផ្លែកប្បាសដុំ

តើគេដាក់ប្បាសដូចម្តេច?

បង្ហាញគ្រាប់កប្បាសអោយសិស្សតាមក្រុម
ពិនិត្យ។ ក្រុមនីមួយៗយកសំបកដបទឹកសុទ្ធមកកាត់
ជាពីរផ្នែក។ ផ្នែកខាងមាត់ ដាក់កំណាត់ជក់ទឹកនៅ
មាត់ដប និងដាក់ដីលាយជីពីលើ ហើយយកទៅដាក់លើ
ផ្នែកខាងក្រោមដែលដាក់ទឹក (រូបភាពខាងឆ្វេង)។
លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ អោយសិស្សដាក់គ្រាប់កប្បាសដាំ
និងបិទថ្លៃ ខែ ដែលដាំ ហើយធ្វើបំណែងចែកអោយ
ក្រុមនីមួយៗធ្វើកាលវិភាគថែរក្សា និងសង្កេតរយៈ
ពេលដែលដុះ និងអោយសិស្សសង្កេតការវិវត្តរបស់
ដំណាំកប្បាស។

នេះជាការដាំដំណាំកប្បាសដូចគ្នាទៅនឹងការដាំដំណាំដទៃទៀត

លោក : សាន់ ម៉ូនធី អធិការបឋមសិក្សា
អធិការដ្ឋានអប់រំ ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

វិនិច្ឆ័យ (៣)

ដោយលោក ប៉ាន់ ត្រា

ការងារ និងការអោយស្រមោលដោយខ្មៅដៃ

នៅត្រីមាសទី១ ត្រូវអោយសិស្សត្រូវ និងអោយស្រមោលតាមខ្លួនសង្កេតពិនិត្យឃើញដោយខ្មៅដៃ គឺបានសេចក្តីថា គ្រាន់តែបង្វិកសិស្សអោយផ្អែក អោយយល់ក្នុងការវាស់ និងយល់ក្នុងការអោយស្រមោលប៉ុណ្ណោះ ជាការប្រសើរណាស់ទៅហើយ សមនឹងពាក្យស្លោកគរុកោសល្យថា : "បង្រៀនតិច ប៉ុន្តែល្អ" ។

ការលាប និងការអោយស្រមោលដោយថ្នាំពណ៌និក

កាលក្នុងត្រីមាសទី១ សិស្សបានរៀនត្រូវ និងអោយស្រមោលតំនួរជាច្រើនមកហើយដោយប្រើខ្មៅដៃ ។ ដូចនេះសិស្សប្រាកដដោយលំខ្លះហើយអំពីរបៀបត្រូវ និងអោយស្រមោលនេះ ។

ដល់មកត្រីមាសទី២ លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ ត្រូវធ្វើសហការជាមួយសិស្ស ដើម្បីវិភាគរករកពណ៌ផ្សេងៗដែលត្រូវលាប និងអោយស្រមោលលើតំនួរដែលបានត្រូវដោយថ្នាំពណ៌ ។

មុននឹងអោយសិស្សលាប និងផាត់ស្រមោលដោយថ្នាំពណ៌ លោកគ្រូ អ្នកគ្រូត្រូវណែនាំសិស្សអោយស្គាល់សំបុរខ្លី ឬចាស់ និងរបៀបលាយដែលនឹងត្រូវយកមកលាប និងផាត់លើតំនួរជាមុនសិន ។

យើងជូនជាឧទាហរណ៍ដូចខាងក្រោមនេះ ÷

សំបុរខ្លី (គឺផ្នែកវត្ថុដែលពន្លឺចាំងចំ) ។ បើវត្ថុដែលត្រូវនោះមានពណ៌ដូចម្តេច ពណ៌ដែលត្រូវលាបនៅកន្លែងនោះក៏ត្រូវមានពណ៌ដូចនោះដែរ ។

សំបុរខ្មៅព្រាល គឺយកពណ៌របស់វត្ថុជាតំនួរលាយនឹងខ្មៅបន្តិច (តាមសំបុរដែលយើងចង់បាន) ។

សំបុរចាស់ គឺសំបុរខ្មៅព្រាល លាយនឹងខ្មៅបន្តិចថែមទៀត (តាមសំបុរដែលយើងចង់បាន) ។

គំនូរមាតិកាប្រើប្រាស់ និងផាត់ស្រមោលដោយថ្នាំពណ៌

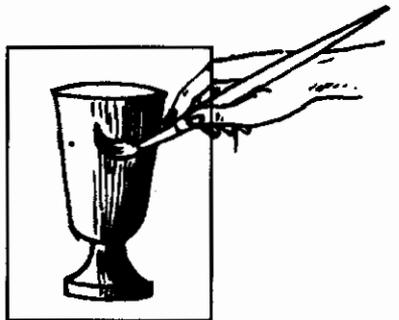
វត្ថុរាងមូលទ្រវែង : ថ្នាំដាក់ផ្កា (ពណ៌បៃតង)

រូបទី១

រូបទី២

រូបទី៣

រូបទី ៤

រូបទី ៥

ការលាបពណ៌

- លាបពណ៌ចូនេះ តាមពណ៌ពិតរបស់វា គឺថាបើចូនោះពណ៌ក្រហម ត្រូវលាបពណ៌លើតំនូរពណ៌ក្រហម ដែរ ។ បើចូនោះពណ៌បៃតង ត្រូវលាបពណ៌លើតំនូរពណ៌បៃតងដែរ នៅចំហៀងខាងឆ្វេងដែលពន្លឺ ចាំងមកចំ (រូបទី១) ។
- នៅចំហៀងខាងស្តាំដែលចាំងពន្លឺនោះ ត្រូវលាបសំបុរងងឹត (ក្រមៅ) គឺយកពណ៌មកលាយនឹងពណ៌ ខ្មៅបន្តិច បានជាពណ៌បៃតងក្រមៅ ឬបៃតងចាស់ ។
- យកពណ៌បៃតងចាស់ក្រមៅនេះមកលាបផ្នែកចុងខាងស្តាំជាផ្នែកចាំងពន្លឺ លុះត្រាតែមកជួបនឹងពណ៌ បៃតងខ្ចីដែលបានលាបរួចមកហើយពីខាងឆ្វេង (រូបទី២) ។
- យកដក់ស្ពាតជ្រលក់ទឹកអោយសើមល្មម ហើយយកមកជូតរំលាយតំណពណ៌ទាំងពីរនោះពីលើចុះ ក្រោម លុះត្រាតែពណ៌បៃតង និងបៃតងចាស់នោះរលាយចូលគ្នា (រូបទី៣) ។

ការលាបថ្មាន

យកពណ៌ដទៃទៀតដែលមានសំបុរខុសអំពីពណ៌បៃតង គឺពណ៌ដូដូជា លឿង ក្រហម ខៀវ ឬស្វាយមក លាបបំពេញថ្មាន ដើម្បីបំផុសរូបរាងចូនោះអោយលេចឡើង ។

របៀបលាបថ្មាននេះ ត្រូវបាននិយាយពីដើមរួចមកហើយគឺ ÷

- បើផ្នែករូបភាពមានពណ៌សំបុរខ្ចី ត្រូវលាបថ្មានពណ៌ចាស់ ។
- បើផ្នែករូបភាពមានពណ៌ចាស់ ត្រូវលាបថ្មានពណ៌ខ្ចី ។

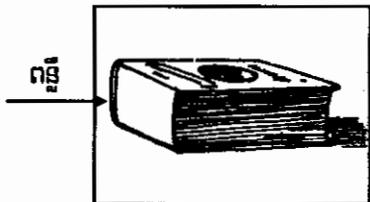
វត្ថុរាងជ្រុង

ចំពោះវត្ថុដែលមានរាងជ្រុង ការផាត់ស្រមោលដោយផ្ទាំងពណ៌មានរបៀបដូចការអោយស្រមោលដោយ ខ្មៅដៃដែលបានបង្ហាញពីលើនោះដែរ គឺជ្រុងនីមួយៗមានសំបុរខ្ចី ឬចាស់ដាច់ៗគ្នា គ្មានការផាត់បំព្រាលរំលាយ ពណ៌ចូលគ្នា ដូចស្រមោលវត្ថុរាងមូលទ្រវែងនោះឡើយ ។

ឧទាហរណ៍ : វត្ថុរាងជ្រុង ÷ សៀវភៅមើល... ។

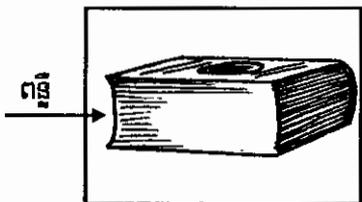

មើលពីខាងឆ្វេង

- ១- លាបពណ៌សនៅជ្រុងទទឹងខាងឆ្វេង ។
- ២- នៅជ្រុងបណ្តោយខាងមុខ ត្រូវលាបពណ៌សលាយខ្មៅបន្តិច (គឺពណ៌ប្រផេះយ៉ាងស្រាល) ។
- ៣- ឯក្របត្រូវលាបតាមពណ៌ក្របសៀវភៅជាគំរូ ។

មើលពីខាងស្តាំ

- ១- លាបពណ៌សលាយខ្មៅបន្តិច គឺពណ៌ប្រផេះយ៉ាងខ្លី នៅជ្រុងបណ្តោយខាងមុខ ។
- ២- នៅជ្រុងទទឹងខាងស្តាំ ត្រូវលាបពណ៌ប្រផេះក្រមៅ គឺប្រផេះស្រាលថែមខ្មៅបន្តិចទៀត ។

គំនូររាងមូល និងជ្រុងខាងលើនេះ បានបង្ហាញរបៀបត្រូវ លាបពណ៌ និងអោយស្រមោលយ៉ាងច្បាស់លាស់ ។ ដូចនេះ លោកគ្រូ អ្នកគ្រូប្រាកដជាយល់ជាក់លាក់ហើយ ។

ហេតុនេះ ការរិះរកវត្ថុផ្សេងៗជាគំរូដាក់អោយសិស្សត្រូវនោះ ជាភារកិច្ចរបស់លោកគ្រូ និងអ្នកគ្រូនេះឯង ។

(នៅមានត)

គេតសាខវិទ្យាស្យង់ជាមួយនឹងព្រឹត្តិការណ៍ មិនខុសអ្វីពីគេសាខសង់គេហដ្ឋានអំពីឥដ្ឋ ប៉ុន្តែការប្រមូលព្រឹត្តិការណ៍ គឺមិនមានន័យថា ការតសាខវិទ្យាស្យង់នោះឡើយ មិនខុសអ្វីពីគ្រាន់តែការកសាងដួងដូចនេះ តាមបំណងគ្រូតែមានគោលការណ៍ឯកភាពមួយ។

ហង់រី ពង់ការ៉េ

(Henri Poincaré : គណិតវិទ្យាជនជាតិបារាំង ១៨៥៤-១៩១២)

ភាសា

ព្យាង្គស្តីពីក្រុមសម័យខេមបូឌានកម្ម (ត)

១.២. ក្រុមវិធីស្រេចទៀត

១.២.១. អំពីបន្តក់

សៀវភៅវេយ្យាករណ៍ភាគច្រើនបានពន្យល់អំពីបំរើបំរាស់បន្តក់ ។ ពេលនេះយើងសូមកត់សំគាល់លក្ខណៈ

២ ចំណុចគឺ :

ក-តួព្យញ្ជនៈប្រកបក្នុងភាសាខ្មែរសុទ្ធមាន :

ក ង ច ញ ត ន ប ម យ រ ល វ ស ។ ឯវណ្ណយុត្តិប្រើជាជំនួសព្យញ្ជនៈប្រកបមាន២ គឺ " " (ម៉) និង "៖" (ហ័) ^(១) ។

ខ-តួព្យញ្ជនៈប្រកបដែលអាចទទួលបន្តក់បានមាន ៩តួ :

ក ង ច ញ ត ន ប ល ស ^(២) ។

ដូចនេះ តួ "ម" ពុំអាចប្រើប្រកបនឹងតួស្រះដែលមានសញ្ញាបន្តក់ (̣) ឡើយ :

- ស្រះកប់តួមានបន្តក់ (̣) "i+'> i" សំរាប់កត់សូរខ្លី [អៀ រី [អ៊ី] ។
- ឯស្រះភ្ជាប់តួមានបន្តក់ (̣) "i+'> i" សំរាប់កត់សូរខ្លី [អៀ រី [អ៊ី] ។

១.២.២. អំពីដំលើ (̣)

- សៀវភៅវេយ្យាករណ៍ សង្ខេប "សូរស័ទ្ធខ្មែរ" ÷

+ នៅទំព័រ៥៨ មានសេចក្តីថា តួ ̣ ។... ជាព្យាង្គបិតខ្លីជាមួយនឹង ម ប្រកប ÷

អុម > ̣ អម > ̣ អាម > ̣ ។

អ៊ុម > ̣ អ៊ុម > ̣ អ៊ាម > ̣ ។

+ នៅទំព័រ២៤ មានសេចក្តីថា ដំលើ (̣) ជំនួស "ម" ÷ សម > សំ... ។

- សៀវភៅទំរង់សូរវិទ្យាខ្មែររបស់បណ្ឌិតអក្សរសាស្ត្រយួន សុខម្ពុ (១៩៧០)

+ នៅទំព័រ១៩មានសេចក្តីថា រូមមក [m] ជាសូរច្រមុះបបួរមាត់លី ។ ក្នុងឋានៈជាខ្យល់ប្រកប

សូរនេះមានលក្ខណៈជាសូរលេបដូចជាក្នុងពាក្យតាម [ta:m] ដាំ [dam] ម៉ុំ [tɔm] ។

+ ឧទាហរណ៍ផ្សេងទៀត ÷ រលឹម [rɔli:m] ឡើម [le:m] ឡើម [lœ:m] កំពុង [kompɔŋ]

(១) កេង វ៉ាន់សាក់ សូរស័ទ្ធខ្មែរ បោះពុម្ពលើកទី១ គ.ស១៩៦៦ ទំព័រ២១ និងទំព័រ៩៤ ។

(២) ពូ អ៊ុម វេយ្យាករណ៍ខ្មែរ បោះពុម្ពលើកទី១ ព.ស ២៤៨៨ ទំព័រ៦ ។

ដំបូល [dombol] សូម [so:m] សុំ [som] ជំហរ [cɔmhɔ:r] នំ [nɔm] កម [kɔ:m] ដំ [dɔm] តាម [ta:m] ព្រម [prɔ:m] ភូមិ [phu:m]... ។

ដូចនេះ សូរ [m] កត់ សំគាល់ដោយសញ្ញាពីរសំរាប់ប្រើជាតួប្រកបគឺ សញ្ញា "ម" និង សញ្ញាដំលើ " " ÷

- ក្នុងនាទីជាតួប្រកបក្នុងព្យាង្គ សញ្ញា "ម" ប្រើជាមួយនឹងតួស្រៈវែង ដូចជាក្នុងពាក្យរលឹម ឡើម ឡឹម កម សូម តាម... ។
- ក្នុងនាទីជាតួប្រកបក្នុងព្យាង្គ សញ្ញា " " ប្រើជាមួយនឹង
 - + តួស្រៈខ្លី ដូចជាក្នុងពាក្យ ÷ ទុំ សុំ... ។
 - + តួស្រៈខ្លីប្រើបន្តក់ ដូចជាក្នុងពាក្យ ÷ ដំ នំ កំពុង ជំហរ ដាំ... ។

ក្បួនវិធីខាងលើទាំងអស់នេះ ជាតំរាយផ្លូវដ៏សំខាន់ដែលនាំអោយខេមរយានកម្មអាចសំរេចចិត្តជាចុងក្រោយ ។

២. ការសិក្សាស្រាវជ្រាវ

ទន្ទឹមនឹងការអនុវត្តខេមរយានកម្មក្នុងការសិក្សាដោយប្រញាប់ប្រញាល់ អង្គការខេមរយានកម្មបានខិតខំធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវ ដើម្បីរកអោយឃើញចំណុចខ្លះខាត ហើយកែលំអជាបណ្តើរៗថែមទៀតផង ។ អង្គការខេមរយានកម្មយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើបញ្ហាជាច្រើន ជាពិសេសបញ្ហាសំនេរព្យាង្គតំរូវត ។

២.១. ពាក្យក្លាយ (ពាក្យដែលគេស្គាល់ពាក្យប្រុស)

តាមការស្រាវជ្រាវ ពាក្យប្រុសអាចបង្កើតពាក្យក្លាយពីព្យាង្គ សរសេរជាព្យាង្គរាយក៏មាន សរសេរជាព្យាង្គតំរូវក៏មាន ។

ក. ពាក្យក្លាយពីពាក្យប្រុសផ្តើមដោយព្យញ្ជនៈទោល

ពាក្យប្រុសផ្តើមដោយព្យញ្ជនៈទោល							
ទំរង់ផ្តាច់	ពស-ពពស	ពសព-		-សព/ព-	-សព-	-ស/ព-	ពាក្យក្លាយខ្លះអាចសរសេរបាន២យ៉ាង
ពាក្យក្លាយ	ព្យាង្គរាយ	ព្យាង្គតំរូវត	ព្យាង្គរាយ	ព្យាង្គរាយ	ព្យាង្គរាយ	ព្យាង្គរាយ	
ពីពាក្យប្រុស ÷ កើត		បង្កើត		កំនើត			
កាយ	កកាយ			កំនាយ			
កាន់	ប្រកាន់	បង្កាន់		កំនាន់			
ខាត		បង្កាត			កំហាត		
ចាស់		កញ្ជាស់		ចំនាស់			

ជាន់	ប្រជាន់	បញ្ជាន់		ជំនាន់			
ឈប់		បញ្ឈប់			ជំហប់		
ដើរ		បណ្តើរ		ជំនើរ			
តឹង		បន្តឹង		តំនឹង			
ថយ		បន្ថយ			តំហយ		
បែក			បំបែក	បំបែក			
ពឹង			បំពឹង	បំពឹង			
ភាយ			បំភាយ		បំហាយ		
រឹង		ពង្រឹង	សំរឹង			របេង	សំរឹង ឬសម្រេង
រុក			សំរុក			របុក	សំរុក ឬសម្រុក
វិល	ក្រវិល	បង្វិល					
ហាត់		បង្ហាត់	លំហាត់				
អៅ		បង្ហៅ					
អោយ				អំនោយ			
យល់		ពន្យល់				យោបល់	
លេច		សម្តេច					សំលេច ឬសម្តេច
សល់		បន្សល់		សំនល់			
សិត				សំរិត			សំរិត ឬសម្រិត
ងំ			សំងំ				សំងំ ឬសម្ងំ
បក			សំបក	បំបក			សំបក ឬសម្បក
រលាក					រំលាក		រំលាក ឬរម្លាក
រលំ					រំលំ		រំលំ ឬរម្ងំ
រអិល					រំអិល		រំអិល ឬរម្អិល

(នៅមានត)

សូម មួយស្រ្តី

យើងនាំអស់គ្នាជួយការពារត្រីមីនឧទ្ទេសាប

អាងក្តៅទន្លេ សាបជាបឹង	ចំណុះអោយស្ទឹង ហូរចូលមក	
នាំទាំងមច្ឆា ច្រើនគតោក	អោយសម្លៀក ក្នុងទឹកសាប	។
តាំងពីស្ទឹងសែន បត់បែនជិត	និងស្ទឹងជិនិត ពិតខ្ពង់រាប	
ស្ទឹងស្មោងហូរខ្លាញ់ បាញ់ទំនាប	ទឹកស្ទឹងស្បែករាប ហូរមកដែរ	។
ឯស្ទឹងជីក្រែង តែងសំរុក	នាំទឹកហូរបុក ហៀរពេញស្រែ	
ស្ទឹងបរិបូណ៌ ហូររាល់ខែ	នាំត្រីមកដែរ ចូលក្នុងអាង	។
បើស្ទឹងស្រែដៃ ទោះថ្លៃយប់	ហូរជួយបង្កប់ តែមិនខ្លាំង	
វិស្ទឹងពោធិ៍សាត់ ប្រឹងប្រណាំង	ជូនតិចជូនខ្លាំង មិនហ៊ានឈប់	។
ស្ទឹងមង្គល ប្តូរកំពង់ស្វាយ	ខំហូរពិឆ្ងាយ កាយដីស្រាប់	
ឯស្ទឹងដូនទ្រី ព្រែកអូរនប	អូរដាហូរគ្រប កាត់ពាមបាំង	។
ស្ទឹងស្រែងស្វែង ឧត្តរមានជ័យ	ជាប់ព្រំដែនថៃ ឆ្ងាយពីអាង	
ប៉ុន្តែប្រឹងហូរ តាមកំលាំង	ពេលទឹកស្រកខ្លាំង កាន់តែលឿន	។
គ្រប់ស្ទឹងសុទ្ធសឹង បាននាំត្រី	តិច ឬច្រើនក្តី មកបង្កើន	
អោយរស់ជ្រកជុំ ផ្តុំពងកូន	ម្តងរាប់រយជូន ក្នុងកោងកាង	។
និងព្រៃនាម ដែលលិចទឹក	សត្វល្អិតវិក ទឹកឡើងខ្លាំង	
ត្រីហាក់ត្របាក់ ស៊ីប្រណាំង	សប្បាយចិត្តនឹង បង្កាត់ពូជ	។
កញ្ចុះ អណ្តែង កញ្ចាក់ស្នា	ត្រីលិញ ត្រីប្រា មានធំតូច	
ត្រីផ្ទុក សណ្តាយ បែបរាងខូច	ក្រវែលលបលូច ស៊ីកូនគេ	។
ត្រីក្រោយ ត្រីមក្រាញ់ មិនចាញ់មាឌ	ទោះខ្លួនតូចល្អិត ស្លិតម៉្លោះទេ	
ក៏ខំពងកូន គ្មានទំនេរ	ផ្សព្វផ្សាយពូជដែរ ខ្លាចបាត់បង់	។

ត្រីឆ្អិន ត្រីឆ្កោក ត្រីកន្ទរ	ត្រីរៀល ត្រីពោធិ៍ និងត្រីឆ្នាំង	
មិនសូវរវល់ ហែលសំកាំង	ជ្រកក្នុងដើមរាំង ដែលលិចទឹក	។
ត្រីឆ្កុញ ត្រីឆិន ត្រីក្បាងហាយ	ត្រីផ្ទាំងប្រញាយ ច្រើមពេលព្រឹក	
ចង្វារ ព្រលួង ខ្លាំងមិនស្លឹក	ចិត្តតែងតិចនឹក ខ្លាចជុតពូជ	។
ត្រីច្រកែង ឆ្កោក អណ្តាតឆ្កែ	ត្រីស្អាតលង់ស្នេហ៍ ធ្លាប់តែខូច	
ខ្លួនរាងសំប៉ែត ឆ្អឹងតូចៗ	តែអាចជុតពូជ ព្រោះប្រហិត	។
ត្រីខ្លាំង ត្រីកែស ត្រីកន្ត្រប់	រស់នៅសែនស្ងប់ មិនសូវគិត	
ទោះទឹកជ្រៅរាក់ អាចផលិត	ពូជកូនបង្កាត់ ដូចគេឯង	។
កំភ្លាញ ក្អក ក្អិត ពិតតូចមែន	តែពងរាប់សែន មិនកំប្លែង	
រស់ដូចអស់គេ ឥតទាស់ទែង	ប្រកាន់ហ្វូងហែង បែងទឹកដី	។
ប៉ុន្តែមានត្រី ច្រើនប្រភេទ	តាមខ្ញុំសង្កេត ត្រូវអាណិត	
ព្រោះជិតជុត ពូជពីផែនដី	ដោយសារគ្រោះភ័យ នៃបរិស្ថាន	។
ត្រីនាត ត្រីរាជ ត្រីគល់រាំង	ត្រីត្រសក់សាំង ពន់ប្រមាណ	
ត្រីស្នាក់ ត្រីក្បក ត្រីក្បាលឡាន	ត្រីជន្នុញមាន់ ត្រីដីរី	។
ត្រីឆ្កោកទីមួយ ប៉ាស៊ីហ្វិក	ឃើញសល់មួយពីរ ជាចំណី	
សម្រាប់អ្នកមាន លក់បានថ្លៃ	នៅក្នុងទឹកដី ខេត្តស្ទឹងត្រែង	។
ត្រីឆ្កាត្រពើ ត្រីរមាស	ក៏ស្ទើរវិនាស ហួសនឹងថ្លែង	
ត្រីកន្ត្រប់ខ្នា កន្ត្រប់ប្រេង	កំភ្លាញ សម្រែ ឃើញតិចណាស់	។
ការរៀបរាប់ត្រី នៃទឹកសាប	ខ្ញុំសូមសង្ខេប មិនទាន់អស់	
ព្រោះប្រភេទត្រី ច្រើនរយនោះ	ខ្ញុំស្គាល់មិនអស់ ខ្លះឯកសារ	។
ប៉ុន្តែសំខាន់ យើងគ្រប់គ្នា	ខំជួយការពារ ពូជមច្ឆា	
រដូវពងកូន កុំប៉ះពាល់	ឬនេសាទវា ទ្រង់ទ្រាយធំ	។
នេសាទបរិភោគ ក្នុងត្រួសារ	នោះគ្មានបញ្ហា ទេពូអ៊ុំ	
ប្រើឈ្មោះអង្កេត ឆ្កុកទ្រូជូរ	ចងសន្ទូចត្រាំ ដាក់បង្កែ	។
សូមកុំប្រើប្រាស់ អ្ននអញ្ចង	សំណាញ់ មងត្រង ឬអូសស្បែ	
អោយបែកសំបុក ខ្នាតពងត្រី	លង់លិចក្នុងដី ក្ស័យជុតពូជ	។

(នៅមានត)

ដោយលោក ហាសំ ម៉ូងតេវ៉ា

អធិការបឋមសិក្សា មន្ទីរអប់រំ យុវជន និងកីឡា ខេត្តស្វាយរៀង

បាណស៍

(បទពាក្យ ៧)

បានរស់ព្រោះតែម្តាយឪពុក	បានរស់ស្គាល់មុខព្រោះសង្កេត	
រស់មួយជីវិតពេញដោយហេតុ	រស់បានសង្កេតហេតុជាមជិត	។
បានរស់ត្រូវតែអោយមានភ័ព្វ	រស់បានល្អគាប់ជាមនុស្សពិត	
កិរិយាថ្លៃថ្នូរ ស គំនិត	ចិត្តបាបទុច្ចរិតរៀរអោយផុត	។
សុច្ឆរិតកាន់ខ្ជាប់ កុំទុញទាល់	បានរស់ត្រូវស្គាល់ក្តីបរិសុទ្ធ	
សំដីជាអាទិ៍ តិចអោយម៉ត់	ផ្អែមជូរ ឬចត់មុននឹងស្តី	។
បានរស់ព្រោះមានការស្រែកឃ្លាន	រស់កើតមកមាន មនុស្សសត្វក្តី	
ចង់រស់ចង់បានសុខមេត្រី	លប់លើសលោកិយជាចំណង់	។
បាប បុណ្យ គុណទោស រស់ត្រូវមាន	ចំណេះជាយាន នាំផ្ចិតផ្ចង់	
ព្រះធម៌ជាផ្លូវ កុំបោះបង់	ផ្លូវត្រង់នាំត្រង់ ណាអ្នករស់	។

លោក ផេង តែន

អគ្គលេខាធិការនៃគណៈកម្មាធិការ ស.ប.ស.ខ. ខេត្ត

និងជាអនុប្រធានការិយាល័យ

នៃមន្ទីរអ.យ.ក. ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង

"May you live all the days of your life"

**"សូមអោយអ្នកមានជីវិតរស់នៅគ្រប់ថ្ងៃទាំងអស់នៃជីវិត
របស់អ្នក"**

Jonathan Swift

អ្នកប្រាជ្ញអង់គ្លេស ១៦៦៧-១៧៤៥

បានន័យថាគ្រប់ពេលវេលាដែលយើងមានជីវិតរស់នៅនោះ សូមអោយយើងរស់នៅ
ខ្សែបន្តសុខស្រួលដែលមានជីវិត គឺរស់នៅដោយធ្វើពេលវេលាអោយជាប្រយោជន៍ មិន
មែនរស់នៅខ្សែបន្តសុខស្រួល គឺមានជីវិតរស់ដោយមិនមានប្រយោជន៍អ្វីនោះទេ

តម្រូវបិទជ្រាបទឹក

ខ្ញុំសូមចូលរួមសាកល្បងដោះស្រាយការធ្វើពិសោធន៍ដែលយកស្បែកមកធ្វើតំប អាចបង្កើនទឹកចូលបាន តែ មិនអាចចាក់ចេញវិញបាន ដែលមានក្នុងអត្ថបទ "តំបមិនជ្រាបទឹក" ទស្សនាវដ្តីគ្រូបង្រៀនលេខ ២៧ ត្រង់ទំព័រ ៤៣ ។

ព្រឹត្តិការណ៍ពិសោធន៍ឡើងវិញ:

- ១- យកស្បែកពីរជាន់ទៅពាសគ្របមាត់ដបមួយ (ដបមាត់ធំ ដូចជាដបទឹកដោះគោកូនរឹងជាដើម) រួច ចងអោយជាប់នឹងកដបដោយខ្សែកៅស៊ូ ។
- ២- បង្កើនទឹកចូលដបនោះ ទឹកហូរចូលកាត់តាមស្បែកតំបគ្មានទើសទាល់អ្វីឡើយ ។
- ៣- នៅពេលផ្តាច់មាត់ដបចុះក្រោម ទឹកក្នុងដបពុំហូរ ឬជ្រាបចេញវិញទេ ហាក់ដូចជាមានតំបមួយជិត ល្អដូច្នោះដែរ ។

ចំពោះពិសោធន៍នេះ លោក Alain Schuhl បានបកស្រាយថា :

"អ្វីទាំងអស់អាចពន្យល់បាន

ទឹកហូរចូលទៅក្នុងដប គ្មានការលំបាកអ្វីឡើយ តែមិនអាចចេញវិញបាន ។ តាមពិត ស្បែកនៅតែជាស្បែក ដដែល ទោះណាជាផ្តាច់ ឬផ្ទាវដបក៏ដោយ ។ ដូច្នេះ គឺទឹកទៅដែលធ្វើអោយមានសភាពខុសប្លែកគ្នា ។ ពេលហូរចេញ ពីក្បាលម៉ាស៊ីន ទឹកមានសម្ពាធមួយសមល្មមអាចហូរឆ្លងកាត់ស្បែកចូលទៅក្នុងដបបានដោយស្រួល ។ តែដើម្បីចេញ វិញ ទឹកត្រាន់តែដក់លើស្បែកដោយមានកំលាំងប្រទាញស្មើនឹងទំងន់របស់វាប៉ុណ្ណោះ ។

សាកល្បងធ្វើការពិសោធន៍នេះជាថ្មីម្តងទៀត ដោយបញ្ចូលទឹកក្នុងដបត្រឹមតែ ២ឬ៣ល.ម. បានហើយ ។ នៅពេលផ្តាច់ដប ហើយក្រឡុកអោយខ្លាំងៗនោះ ទឹកអាចដាក់ចេញតាមកំលាំងជុំវិញនីមួយៗបាន ។

ដូច្នេះ មិនមែនមានន័យថា ស្បែកដែលមានរន្ធសុសសាច់ នៅពេលខ្លះអាចជិតមិនអោយទឹកជ្រាបឆ្លងកាត់ បានដូចជាឆ្នុកយ៉ាងល្អនោះឡើយ ។ ហេតុការណ៍នេះ គេហៅថា "អាយតភាពផ្ទៃក្រៅ" ។ ចូរអ្នកដាក់ដបនៅកន្លែង ណាមួយ រួចបន្តក់ទឹកមួយតំណក់ដោយថ្មមៗទៅលើស្បែកដដែលនោះ ។ ពេលនោះតំណក់ទឹកមិនឆ្លងកាត់ស្បែកទេ (រូបទី១) ។ ដើម្បីឆ្លងកាត់តម្រងតំណក់ទឹកត្រូវប្តូររូបរាង ។ ដោយសារក្រឡាស្បែកទឹក ទឹកដែលចេញតាមចន្លោះ ទៅក្រោម មានកំលាំងភាពកោងកាន់តែតូច (រូបទី២) ។ ត្រង់នេះហើយដែលអាយតភាពផ្ទៃក្រៅកើតឡើង ។ល ។ និង ។ល ។"

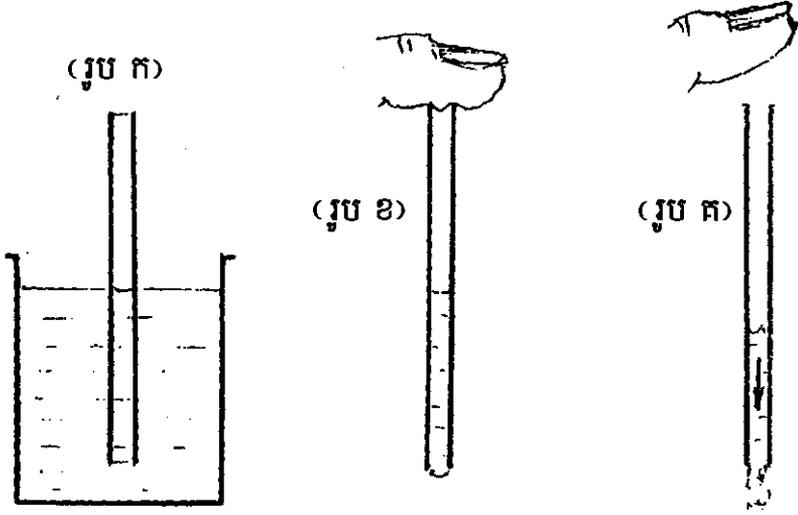
១. កំលាំងកើតដោយអាយតភាពផ្ទៃក្រៅ

២. កំលាំងនៃសាពកោង

ការបកស្រាយរបស់លោក Alain Schuhl និយាយតែពី "អាយតភាពផ្ទៃក្រៅ" ពុំមានលើកពីហេតុផលផ្សេងទៀតទេ ។

ឥឡូវ ខ្ញុំសុំបង្ហាញនូវពិសោធន៍បែបនេះជាបន្តទៀត ដោយយកបំពង់កែវ (ឬបំពង់ខុយយោប៊ីតភេសជ្ជៈ ឬសំបកប៊ិច) ជ្រលក់ទៅក្នុងទឹក ក្នុងកំរិតមួយ (រូប ក) ។ រួចយកម្រាមដៃបិទចុងខាងលើអោយជិត ហើយដកចេញមកវិញ។ ទឹកដែលស្ថិតក្នុងបំពង់នោះ ពុំស្រក់ចេញវិញទេ ទោះបីរន្ធបំពង់ធំជាងរន្ធស្បែរពិសោធន៍ខាងលើក៏ដោយ (រូប ខ) ។ តែនៅពេល ដកម្រាមដៃចេញ ទឹកនឹងហូរចេញអស់ពីបំពង់ (រូប គ) ។ ខ្ញុំយល់ថា បើដបពិសោធន៍ខាងលើមានរន្ធនៅបាតដែលខ្យល់អាចចូលបាន នោះទឹកពិតជាពុំនៅ "ដក់" លើស្បែរទៀតឡើយ ។

ពិសោធន៍ខាងលើនេះបញ្ជាក់ថា ទឹកពុំចំណុះតែទៅលើ "អាយតភាពផ្ទៃក្រៅ" ប៉ុណ្ណោះទេ ។ សូមលោកគ្រូ អ្នកគ្រូ ពិសេសសាស្ត្រាចារ្យរូបវិទ្យា មេត្តាជួយបកស្រាយ ។

លោក យស័ អិវ៉ា

**"មានតែជីវិតដែលទិតទំនើការទារប៉ុណ្ណោះ
ដែលអាចទ័រទាស់កិលេសឥន្ទ្រានរំលោភយបាន"**
"Il n'y a que la vie laborieuse qui puisse amortir les passions"
Vovenaarque
អ្នកប្រាជ្ញបារាំង

ល្បែងគណិតសេស (តបប)

៦. គ្រាប់ឃ្លីនេកាប្រធាន

មិត្តរបស់អ្នកបានដកយកគ្រាប់ឃ្លីមួយចំនួនពីក្នុងចាន មកក្តាប់ក្នុងដៃ ដោយអ្នកពុំបានដឹងឡើយ ។ បន្ទាប់ពីធ្វើលេខទិព្វខ្លះមក អ្នកអាចទាយបាននូវចំនួនគ្រាប់ឃ្លីដែលមិត្តរបស់អ្នកកំពុងក្តាប់ក្នុងដៃ ។

សំភារៈ

- គ្រាប់ឃ្លី ២០គ្រាប់
- ចានមួយ (សំរាប់ដាក់ឃ្លី)

របៀបលេង

១-យកចាន ផ្ទុកគ្រាប់ឃ្លី ២០គ្រាប់ដាក់លើតុ ហើយបែរខ្នងមករកមិត្តរបស់អ្នក ។ ប្រាប់វាអោយដកយក គ្រាប់ឃ្លីពី១ទៅ៩គ្រាប់ទុកក្នុងហោប៉ៅអារវរបស់វា ។

២-ប្រាប់វាអោយរាប់គ្រាប់ឃ្លីដែលសល់នៅក្នុងចាន(រាប់ស្ងាត់ៗ) ។

៣-អោយវាបូកតួលេខគ្រាប់ឃ្លីនៅសល់ ។

៤-ប្រាប់វាអោយដកចំនួនគ្រាប់ឃ្លីតាមលេខគណនាឃើញក្នុងជំហាន ៣ ពីចានទុកក្នុងហោប៉ៅអារវរបស់វា ជាមួយគ្រាប់ឃ្លីដែលវាទុកក្នុងហោប៉ៅក្នុងជំហានទី១មុន ។

៥-ប្រាប់វាអោយដកយកគ្រាប់ឃ្លីមួយចំនួនពីក្នុងចានក្តាប់(លាក់) ក្នុងដៃ (ប៉ុន្មានក៏បាន) ។

៦-អ្នកបែរមុខត្រឡប់មកវិញ ដោយចាប់យកគ្រាប់ឃ្លី១គ្រាប់ដែលសល់ក្នុងចានមកដាក់លើថ្នល់ ធ្វើហាក់ដូចជាកំពុងសញ្ជឹងគិត២ ឬ៣វិនាទី ។ តមកអ្នកទាយគ្រាប់ឃ្លីដែលមិត្តរបស់អ្នកក្តាប់ក្នុងដៃ ។

* នៅពេលបែរមុខត្រឡប់មកវិញ អ្នកត្រូវរាប់ស្ងាត់ៗនូវចំនួនគ្រាប់ឃ្លីសល់ក្នុងចាន (ក្នុងសកម្មភាពល្បែងជាឧទាហរណ៍ខាងលើនេះ ក្រោយពីចប់ជំហានទី៥ គ្រាប់ឃ្លីនៅសល់ក្នុងចានមាន៣គ្រាប់) ។ អ្នកត្រាន់តែដកគ្រាប់ឃ្លីនៅសល់នោះពី៩ ផលដកនេះ គឺស្មើនឹងគ្រាប់ឃ្លីដែលមិត្តរបស់អ្នកក្តាប់ក្នុងដៃ : ៩ - ៣ = ៦ ។

អ្នកក៏អាចដឹងផងដែរនូវគ្រាប់ឃ្លីដែលមិត្តរបស់អ្នកទុកក្នុងហោប៉ៅ គឺ "១១គ្រាប់ជាតិច" ។

ឧទាហរណ៍

ឧទាហរណ៍ : មិត្តរបស់អ្នកដកគ្រាប់ឃ្លី ៧គ្រាប់ទុកក្នុងហោប៉ៅ ។

$20 - 7 = 13$

$13 \rightarrow 1 + 3 = 4$

មិត្តរបស់អ្នកដកគ្រាប់ឃ្លី៤គ្រាប់ទុកក្នុងហោប៉ៅ ។

វាដកឃ្លី៦គ្រាប់ក្តាប់ក្នុងដៃ

គ្រាប់ឃ្លីដែលមិត្តរបស់អ្នកក្តាប់មានចំនួន៦គ្រាប់ ។

សំគាល់:

- ក្នុងជំហានទី ៦ ប្រសិនបើគ្មានគ្រាប់ឃ្នីសល់ក្នុងចានទេ អ្នកត្រូវយកចាននោះមកដាក់នឹងថ្នាំសររបស់អ្នក ។ ក្នុងករណីនេះ គ្រាប់ឃ្នីនៅក្នុងដៃ គឺ : ៩ - ០ = ៩ គ្រាប់ ។
- ប្រសិនបើមិត្តរបស់អ្នកមិនអាចក្តាប់គ្រាប់ឃ្នីតាមវាចង់បានអស់ទេ អោយវារកពែងមួយទៀត ឬថង់មួយដាក់គ្រាប់ឃ្នីនេះជំនួសវិញ លែយ៉ាងណាកុំអោយអ្នកដឹងចំនួនគ្រាប់ឃ្នីនោះ ។
- ត្រូវចំណាំថា អ្នកទាយក្នុងល្បែងនេះ ដឹងបានតែចំនួនគ្រាប់ឃ្នីសរុប ២០គ្រាប់ និងគ្រាប់ឃ្នីសល់ក្នុងចានក្រោយចប់ជំហានទី ៥ប៉ុណ្ណោះ ។ ការយកគ្រាប់ឃ្នី១គ្រាប់ពីក្នុងចានមកដាក់លើថ្នាំសរ គឺជាឱកាសដើម្បីរាប់គ្រាប់ឃ្នីនៅសល់ ។

៧. លើងឯកលេខ ៧

អ្នកគឺជាជើងឯកលេខ ៧ ដោយសារថា ទោះជាមិត្តរបស់អ្នកជ្រើសយកលេខប៉ុន្មានក៏ដោយ បន្ទាប់ពីមិត្តរបស់អ្នកបានធ្វើប្រមាណវិធីទាំង ៤រួច លទ្ធផលចុងក្រោយនៅតែលេខ ៧ ជានិច្ច ។

សំគារ:

-ម៉ាស៊ីនគិតលេខ ១គ្រឿង

របៀបលេខ

បុព្វម៉ាស៊ីនគិតលេខអោយមិត្តរបស់អ្នក ហើយប្រាប់វាអោយ ÷	
១-បញ្ចូលលេខណាមួយតាមដែលវាអាចចាំបាន (លេខនេះ ត្រូវតិចជាង ៨ ខ្ទង់) ក្នុងម៉ាស៊ីនគិតលេខ	ឧទាហរណ៍ : ១២៣
២-គុណលេខនោះនឹង ២	១២៣ x ២ = ២៤៦
៣-ដកលទ្ធផលនឹង ១៦	២៤៦ - ១៦ = ២៣០
៤-គុណលទ្ធផលនឹង ៤	២៣០ x ៤ = ៩២០
៥-ចែកផលគុណនឹង ៨	៩២០ ÷ ៨ = ១១៥
៦-ថែម ១៥ លើផលចែក	១១៥ + ១៥ = ១៣០
៧-ដកលេខដែលបានជ្រើសរើសដំបូង (ឧ : ១២៣) ពីផលបូក	១៣០ - ១២៣ = ៧

សំគាល់ : ក្នុងជំហានទី ៦ បើគេថែមលេខផ្សេងទៀត (ក្រៅពី ១៥) គេនឹងបានលទ្ធផលក្នុងជំហាន៧ ជាលេខផ្សេងពី ៧ ជានិច្ចដែរ ។ ឧទាហរណ៍ : ១១៥ + ១៨ = ១៣៣, ១៣៣ - ១២៣ = ១០ ។ កាលបើដូចនេះ ចំណងជើងល្បែងនេះ ត្រូវដូរជា "ជើងឯកលេខ១០" វិញ ។

៨. ខ្ញុំមានម្រាមដៃ ១១ (កំប្លែងគណិតវិទ្យា)

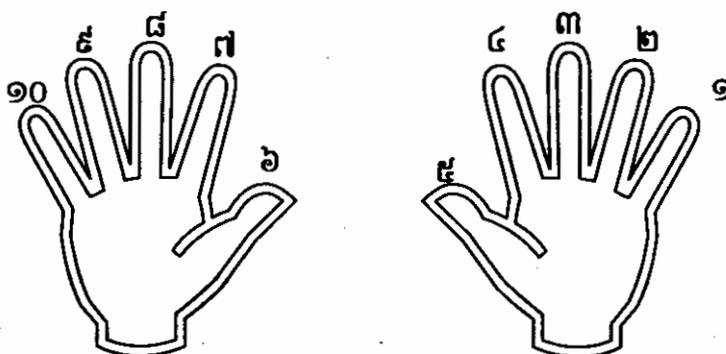
មិត្តរបស់អ្នកនឹងអស់សំណើច រួចហាក់ដូចជាវង្វេងវង្វាន់នៅពេលដែលអ្នកអះអាងថា អ្នកមានម្រាមដៃ ១១ ។

របៀបលេង:

ចូរលើកដៃទាំងពីររបស់អ្នកនៅមុខមិត្តរបស់អ្នក រួចសួរវាថា : "តើខ្ញុំមានម្រាមដៃប៉ុន្មាន?"

មិត្តរបស់អ្នកមុខជាឆ្លើយថា : មានម្រាមដៃ ១០ ។

អ្នកតបថា : ១០មែនឬ? សូមពិនិត្យមើលអោយច្បាស់! បន្ទាប់មក អ្នករាប់ម្រាមដៃស្តាំបញ្ជាស់មកវិញ រួចបូកនឹងម្រាមខាងឆ្វេង៥ ។ លទ្ធផលគឺ ១១ ។

១០, ៩, ៨, ៧, ៦ ថែមម្រាមដៃឆ្វេង ៥ ទៀត ត្រូវជា ១១!

សូមពិចារណា! ប្រសិនបើមានករណីដូចក្នុង "កំប្លែងគណិតវិទ្យា" នេះ តើលោកគ្រូ អ្នកគ្រូនឹងពន្យល់ប្រាប់ សិស្សដូចម្តេច? ។

លោក ទៀត សិន
នាយកប.ថ.ស ភូមិវាល
ស្រុកជើងព្រៃ ខេត្តកំពង់ចាម

ការកែតម្រូវធម្មនុញ្ញជាតិលើខ្នង				
ល.រ	ទំព័រ	បន្ទាត់	ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ
១	៣៩	១១	ពូរ អ៊ុយ	ពូរ អ៊ុម
២	ក្របក្រោយ	ចុងបង្អស់	ដង្ហែរ	ដង្ហែ

ស្រ្តី

មង្គលនៃស្រ្តី

ហូរ សិរី

សង្គមខ្មែរយើងចាត់ទុកថា ស្រ្តីដែលកើតមកហើយតែងមានពន្លកនៃអធិបតីភាព និងមង្គលភាពជាប់មកជាមួយជាស្រេច។ តែលក្ខណៈសម្បត្តិទាំងពីរនេះ នឹងអាចរីកចម្រើនទៅបាន ទាល់តែស្រ្តីនោះខិតខំដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់ និងដោយមានម្តាយឪពុក បងប្អូនញាតិមិត្តរួមចំណែកអប់រំវិជ្ជាសម្បត្តិ កិរិយាមារយាទ អាកប្បកិរិយា កិរិយាបថអោយបានសមរម្យល្អ ប្រសើរតាំងពីតូចរៀងរហូតដល់ចាស់ផង។ លក្ខណៈសំខាន់ៗដែលស្រ្តីត្រូវមានគឺ÷

- កូនល្អ មិត្តល្អ សិស្សល្អ
- ប្រពន្ធល្អ អ្នកជិតខាងល្អ អ្នកគ្រប់គ្រងល្អ
- ម្តាយល្អ អ្នកអប់រំល្អ ទីប្រឹក្សាល្អ។

ដើម្បីរស់រេចបំណងខាងលើនេះ បុព្វបុរសខ្មែរយើងបានចងក្រងច្បាប់ឧបទេស និងរឿងតំណាលមួយចំនួនសំរាប់អប់រំទូន្មានដល់កូនស្រីខ្មែរគ្រប់រូបអោយស្ថិតនៅក្នុងគុណសម្បត្តិទាំងពីរខាងលើជានិច្ច។ ចំពោះច្បាប់ឧបទេស យើងឃើញមានជាអាទិ៍ គឺច្បាប់ស្រីរបស់ព្រះបាទអង្គរមង្គល ច្បាប់ស្រីរបស់បណ្ឌិតម៉ឺនម៉ៃ និងសុភាសិត ច្បាប់ស្រីរបស់ឧកញ៉ាសុត្តន្តប្រើជាតន្ត្រី។ ចំណែករឿងតំណាលវិញមានដូចជា រឿងស្រីពិត សម្លាញ់ពីរនាក់ បុរសកំជិលមានប្រពន្ធគ្រប់លក្ខណ៍ជាដើម។ សូមលើកយកច្បាប់ស្រីដែលជាស្នាដៃព្រះហស្តរបស់ព្រះបាទអង្គរមង្គលមកបង្ហាញជូនខាងក្រោមនេះ ÷

ក្នុងច្បាប់ស្រីនេះ អ្នកនិពន្ធបង្ហាញអោយឃើញច្បាស់លក្ខណៈជាមង្គលនៃស្រ្តី។

១. មង្គលនៃស្ត្រីប្រាំបីប្រការ

- ១-ស្រីជា មានបូកពាស្រតត់ស្រត់ សំដីពិរោះពិសារ
- ២-ស្រីត្រង់ ចេះថែរក្សាទ្រព្យសម្បត្តិ មិនមានប្រមាទ
- ៣-ស្រីប្រាជ្ញ ចេះអធ្យាស្រ័យ ស្រស់ស្រាយរាក់ទាក់
- ៤-ស្រីស្អាត ស្តាប់បង្គាប់តាមប្តី
- ៥-ស្រីតាប់ ឧស្សាហ៍ព្យាយាម សន្សំសំចៃ
- ៦-ស្រីស្អាត ចេះរៀបចំទុកដាក់ ផ្តាប់ចិត្តប្តី
- ៧-ស្រីស្មោះ ស្វាមីភក្តិចំពោះតែប្តីមួយ
- ៨-ស្រីស្មើ មានខន្តី ស៊ូទ្រាំស្តាប់រស់ជាមួយប្តី ។

២. មង្គលនៃភរិយា

- មាតាភរិយា ជាភរិយាទុកដូចម្តាយចេះផ្គត់ផ្គង់ ឈឺឆ្កាសអាណិតអាសូរឬដូចជាកូន ហើយរក្សាភក្តីភាពចំពោះប្តីជានិច្ច ។ ភរិយាប្រភេទនេះ មានចិត្តចង់អោយប្តីមានចំណេះវិជ្ជា យសសក្តិឡើងរុងរឿង មានទ្រព្យសម្បត្តិ ស្លៀកពាក់ស្អាតបាត មានចំណីអាហារគ្រប់សព្វ មានសុខភាពល្អ នាងចេះថែទាំថ្នាំសង្កូវជាប្រចាំ ។
- ភតិនិភរិយា ជាភរិយាទុកដូចជាប្អូនស្រឡាញ់បង ទទួលដំបូន្មានពីប្តីដូចទទួលដំបូន្មានពីបងដូចនោះដែរ ។ នាងប្តូរផ្តាច់តែជាមួយប្តី យកប្តី ជាទីពឹងទាក់ទាញបែកបែរឡើយ ។
- សខាភរិយា ជាភរិយាទុកដូចមិត្តសំឡាញ់ ចង់តែជួបគ្នាជានិច្ច ពេលបាត់មុខប្តី នាងនឹករលឹក ពេលប្តីមកដល់នាងសប្បាយរីករាយស្រស់ស្រាយ ។
- ទាសីភរិយា ជាភរិយាប្រៀបដូចអ្នកបំរើ ខិតខំខ្វល់ខ្វាយបំរើប្តី ស្តាប់បង្គាប់ប្តីជានិច្ច ខ្លាចប្តី កោរពប្តី ។ (ចំពោះចំណុចនេះ បច្ចុប្បន្នមានការកែប្រែផ្គត់ផ្គង់ខ្មែរ ដោយអប់រំការបញ្ជ្រាបយេនឌ័រ អោយមានសមភាពរវាងបុរស និងស្ត្រី ចៀសវាងការរំលោភសិទ្ធិស្ត្រីដោយប្រើអំពើហិង្សា) ។

ក្នុងច្បាប់ស្ត្រីរបស់ព្រះបាទអង្គខ្នង ព្រះអង្គបានទូន្មានដល់ស្ត្រីអោយរក្សាភាពអធិបតី និងជាមង្គលរបស់ខ្លួនអោយខ្ជាប់ កុំអោយបាត់បង់ ។ ព្រះអង្គបានបង្ហាញលក្ខណៈជាមង្គលដែលនាំទៅដល់សុខ សុភមង្គលក្នុងគ្រួសារ ហើយស្ត្រីរក្សាបានលក្ខណៈល្អក្នុងសង្គមរបស់ខ្លួន ។

ទោះបីជាសង្គមខ្មែរយើងមានការអភិវឌ្ឍពិជ័យជំនាន់មួយទៅជំនាន់មួយក្តី ក៏ខ្លឹមសារច្បាប់ស្ត្រីរបស់ព្រះបាទអង្គខ្នងមួយចំនួនចំនៅតែមានតម្លៃដក់ជាប់នឹងប្រពៃណីទំនៀមទំលាប់ខ្មែរយើងរហូតមកដល់សព្វថ្ងៃ ។

(នៅមានត)

តើលោកគ្រូ ឬក្រុម ជំនាញ...? ដែលដឹងលម្អើលសំនេរ

- + មានអាយុកាលគិតតាំងពីកំណក់ណើតរហូតមកដល់បច្ចុប្បន្នកាល មានប្រមាណបួនពាន់ប្រាំមួយរយលានឆ្នាំហើយ ។
- + គឺជាកតតែមួយគត់ ដែលមានស្រទាប់បំបន្ថយជីវមណ្ឌលក្នុងចំណោមភពទាំងអស់ ដែលរលាបព្រះអាទិត្យ ។
- + ស្ថិតនៅឆ្ងាយពីព្រះអាទិត្យ ក្នុងលំដាប់លេខ៣ ក្នុងចំណោមភពរលាបទាំង ៩ គិតជាមធ្យមមានចំងាយប្រមាណ១៤៩.៦លានគីឡូម៉ែត្រ ។
- + មានរាងជាដុំមូល(ស្វែរ) សំប៉ែតផ្នែកប៉ូលទាំងពីរបន្តិច ។ វិជ្ជមាត្រកាត់តាមអេក្វាទ័រប្រវែង ១២ ៧៥៦ គ.ម ។ វិជ្ជមាត្រកាត់តាមប៉ូលប្រវែងតែ ១២ ៧១៣គ.ម ។
- + មានម៉ាស់សរុប ៥.៩៨ x ១០^{២៤} គ.ក. និងមានដង់ស៊ីតេមធ្យម៥.៥២ ។
- + វិលជុំវិញខ្លួនឯង (២៤ម៉ោង/១ជុំ) និងធ្វើដំណើរវិលជុំវិញព្រះអាទិត្យផង ១ឆ្នាំបាន១ជុំព្រះអាទិត្យ ក្នុងថេរៈវេលា៣៦៥ថ្ងៃ ៦ម៉ោង ៩នាទី និង៥.៥វិនាទី ។
- + ធ្វើដំណើរវិលជុំវិញព្រះអាទិត្យ តាមតារាវិទីក្នុងល្បឿន : ២៩.៧៩គ.ម. ក្នុងមួយវិនាទី ។
- + មានតារាវិទីជារាងមូលពងក្រពើ (មូលទ្រវែងបន្តិច = ellipse) ដែលកន្លះអ័ក្សមធ្យម (axe moyen) ស្មើនឹងមួយឯកតានៃតារាសាស្ត្រ^(១) ។

(១) ឯកតានៃតារាសាស្ត្រ = unité astronomique សរសរកាត់ ua ដែលមានប្រវែង ១៤៩ ៦០០ ០០០គ.ម ។

សម្រាប់ប្រជាជនកម្ពុជា
គណៈកម្មាធិការជាតិរៀនសូត្រ

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
ជាតិ សាសនា ក្រុងបាវក

លេខ : ២៣/០៦ គ.ក.

សេចក្តីជូនដំណឹងលេខ ២៨

ពង្រឹងសមត្ថភាពបុគ្គលិកសិក្សាទាំងមូលគណៈកម្មាធិការជាតិរៀនសូត្រ ល.ប.ស.ខ
ស្របតាមផែនការស្រាវជ្រាវ និងការងារប្រចាំឆ្នាំ ចំពោះការបង្កើនចំណេះដឹង និងគ្រួសារ
ហើយសូមជូនដំណឹងដល់បុគ្គលិកគ្រួសារដែលទាំងនោះ

ល.រ	ឈ្មោះបុគ្គលិក	កម្មវិធី	ឆ្នាំ	ប្រភេទបុគ្គលិក	ឈ្មោះមូលដ្ឋាន	ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ	ទីកន្លែង	លេខបញ្ជី	ស្រុក
ក. មន្ត្រីស្រាវជ្រាវ									
១	សុខ ច័ន្ទធីតា	៥៧	ស	គ្រូ ម.ម.ក	និវត្តន៍សាលាស្រាវជ្រាវ ខេត្តកំពង់ចាម	៣១-០១-០៦	ភោគាណា	១១៩៧	ស្រុកស្រែចម្រើន
២	គង់ ស៊ីផល	៥៦	ប	គ្រូ ប.វ.ស	សាលាប.វ.ស សំរោងព្រៃ-អង្គរវ្លឹក-កំពង់ចាម	២១-០១-០៦	ភោគាណា	៣៦៨៧	ស្រុកស្រែចម្រើន
៣	អ៊ុក សុភាព	៦១	ប	គ្រូ ប.វ.ស	អង្គការព្រៃ-សំរោង-កំពង់ចាម	១០-០៣-០៦	ភោគាណា	៣០០៤	ស្រុកស្រែចម្រើន
៤	សេង ធីតា	៣៦	ប	គ្រូ ប.វ.ស	សាលាប.វ.ស ព្រៃព្រៃ-សំរោង-កំពង់ចាម	១៦-០២-០៦	ភោគាណា	២៨៥៧	ស្រុកស្រែចម្រើន
៥	កេង ណែនីម	៥១	ស	គ្រូ ប.វ.ស	សាលាប.វ.ស ស្វាយចាម-ចំការ-កំពង់ចាម	១៧-០១-០៦	ភោគាណា	៥៧៩៧	ស្រុកស្រែចម្រើន
៦	ស្វាយ ធី	៧៦	ប	គ្រូ ប.វ.ស	និវត្តន៍សាលាស្រាវជ្រាវ-កំពង់ស្រឡៅ-កំពង់ចាម	០៥-០២-០៦	ភោគាណា	៤៥៩៧	ស្រុកស្រែចម្រើន
៧	កែវ ធីន	៦១	ប	គ្រូ ប.វ.ស	សាលាប.វ.ស ព្រៃព្រៃ-កំពង់ចាម-កំពង់ចាម	០៦-០២-០៦	ភោគាណា	៤១២៧	ស្រុកស្រែចម្រើន
៨	ឱ សាវ័យ	៥៧	ស	គ្រូ ប.វ.ស	សុពណ៍-អង្គរវ្លឹក-កំពង់ចាម	២៥-០១-០៦	ខ្យល់ក	៤៥២៧	ស្រុកស្រែចម្រើន
៩	ប៊ុន គឹមហេង	៥៥	ប	គ្រូ ម.ប.ក	វិ.ស៊ីម-មូល-មូល-កំពង់ចាម	២៤-០១-០៦	លើសយាម	៨៥៧៧	ស្រុកស្រែចម្រើន
១០	ឡុង ធី	៧៥	ប	គ្រូ ប.វ.ស	និវត្តន៍សាលាស្រាវជ្រាវ-កំពង់ចាម	០៥-០៣-០៦	ជំរាល	៨០១៧	ស្រុកស្រែចម្រើន
១១	រាជ រដ្ឋា	៤១	ប	គ្រូ ប.វ.ស	សាលាប.វ.ស កន្សោម-កំពង់ចាម-កំពង់ចាម	០២-០១-០៦	ខ្យល់ក	១៤៧៧	ស្រុកស្រែចម្រើន
១២	ប្រាជ្ញ វិបុល	៥៧	ប	គ្រូ ប.វ.ស	សាលាប.វ.ស មូល-កំពង់ចាម-កំពង់ចាម	១៨-១២-០៥	ខ្យល់ក	២៧៧៧	ស្រុកស្រែចម្រើន
១៣	ពុទ្ធ ធីន	៥២	ប	គ្រូ ប.វ.ស	សាលាប.វ.ស អង្គរ-កំពង់ចាម-កំពង់ចាម	១៥-០១-០៦	ខ្យល់ក	៣៥៩៧	ស្រុកស្រែចម្រើន
១៤	គោម ធីន	៥៧	ប	គ្រូ ប.វ.ស	សាលាប.វ.ស អង្គរ-កំពង់ចាម-កំពង់ចាម	០៤-០១-០៦	ខ្យល់ក	៥៥៧៧	ស្រុកស្រែចម្រើន
១៥	គី ហិរញ្ញ	៣១	ប	គ្រូ ប.វ.ស	សាលាប.វ.ស បឹង-កំពង់ចាម-កំពង់ចាម	០១-០២-០៦	ភោគាណា	៣៦៥៧	ស្រុកស្រែចម្រើន
១៦	ម៉ៅ ធីន	៦២	ប	គ្រូ ប.វ.ស	ក.វ.ស.ក. ស្រុក-កំពង់ចាម-កំពង់ចាម	១៦-០១-០៦	ក្រុងស្រែចម្រើន	៣៦៥៧	ស្រុកស្រែចម្រើន
១៧	រស់ ធីន	៦៥	ប	គ្រូ ប.វ.ស	និវត្តន៍សាលាស្រាវជ្រាវ-កំពង់ចាម-កំពង់ចាម	២៥-១២-០៥	ភោគាណា	១៨៩៧	ស្រុកស្រែចម្រើន
១៨	វិម គុន	៧៣	ប	គ្រូ ប.វ.ស	និវត្តន៍សាលាស្រាវជ្រាវ-កំពង់ចាម-កំពង់ចាម	០១-០២-០៦	ជំរាល	៧៥២៧	ស្រុកស្រែចម្រើន
១៩	ជាប ប៊ុន	៣៨	ប	គ្រូ ម.ប.ក	មជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវ-កំពង់ចាម-កំពង់ចាម	១៨-០២-០៦	ភោគាណា	១០៧៧	ស្រុកស្រែចម្រើន
២០	កញ្ញា ធីន	៤១	ប	កម្មករ	វិ.ប្រា-ប្រា-កំពង់ចាម-កំពង់ចាម	២៦-០១-០៦	ភោគាណា	៤៦៦៧	ស្រុកស្រែចម្រើន
២១	ត្រី ធីន	៥២	ប	គ្រូ ប.វ.ស	សាលាប.វ.ស អង្គរ-កំពង់ចាម-កំពង់ចាម	១៥-០២-០៦	ភោគាណា	៥៧៦៧	ស្រុកស្រែចម្រើន
២២	ហង់ ធីន	៥៥	ប	គ្រូ ប.វ.ស	វិ.ស្វាយ-កំពង់ចាម-កំពង់ចាម	២៥-០២-០៦	ភោគាណា	៣៧៥៧	ស្រុកស្រែចម្រើន
២៣	ភីម ភិរញ្ញ	៥៣	ប	គ្រូ ប.វ.ស	ក.វ.ស.ក. មជ្ឈមណ្ឌល-កំពង់ចាម-កំពង់ចាម	០៥-០៣-០៦	ភោគាណា	១៧៩៧	ស្រុកស្រែចម្រើន
២៤	ជីវ ធីន	៦៣	ស	គ្រូ ប.វ.ស	និវត្តន៍សាលាស្រាវជ្រាវ-កំពង់ចាម-កំពង់ចាម	២២-០២-០៦	ភោគាណា	២០០៧	ស្រុកស្រែចម្រើន
២៥	គាត ធីន	៦៣	ប	គ្រូ ប.វ.ស	និវត្តន៍សាលាស្រាវជ្រាវ-កំពង់ចាម-កំពង់ចាម	០៥-១២-០៥	ភីមធីន	២៤៧៧	ស្រុកស្រែចម្រើន
២៦	អ៊ុក សំធីន	៥៨	ប	គ្រូ ប.វ.ស	សាលាប.វ.ស វិស្វាយ-កំពង់ចាម-កំពង់ចាម	០១-០២-០៦	វិស្វាយ	២៥២៧	ស្រុកស្រែចម្រើន
២៧	តូច ធីន	២៥	ប	គ្រូ ប.វ.ស	សាលាប.វ.ស ព្រៃព្រៃ-កំពង់ចាម-កំពង់ចាម	០២-០៣-០៦	ក្រុងស្រែចម្រើន	៣៨៧៧	ស្រុកស្រែចម្រើន
២៨	រិច ធីន	៦០	ប	គ្រូ ម.ប.ក	ប្រធានក.វ.ស.ក.-កំពង់ចាម-កំពង់ចាម	២០-០២-០៦	ភោគាណា	០១៧៧	ស្រុកស្រែចម្រើន
២៩	ប្រាក់ សុខុន	៣៤	ប	គ្រូ ម.ប.ក	សាលាស្រាវជ្រាវ-កំពង់ចាម-កំពង់ចាម	២៣-០១-០៦	ក្រុងស្រែចម្រើន	០៨៧៧	ស្រុកស្រែចម្រើន
៣០	សាន់ ធីន	៤៧	ស	គ្រូ ប.វ.ស	សាលាប.វ.ស សំរោង-កំពង់ចាម-កំពង់ចាម	២១-០១-០៦	ក្រុងស្រែចម្រើន	៥២៧៧	ស្រុកស្រែចម្រើន
៣១	យិន ធីន	៦១	ប	គ្រូ ប.វ.ស	និវត្តន៍សាលាស្រាវជ្រាវ-កំពង់ចាម-កំពង់ចាម	០៥-០៣-០៦	ភោគាណា	២៧៥៧	ស្រុកស្រែចម្រើន
៣២	សំ ធីន	៦១	ប	គ្រូ ប.វ.ស	និវត្តន៍សាលាស្រាវជ្រាវ-កំពង់ចាម-កំពង់ចាម	០៨-០៣-០៦	ភោគាណា	២៤៦៧	ស្រុកស្រែចម្រើន
៣៣	ជា ធីន	៣៥	ប	គ្រូ ប.វ.ស	សាលាប.វ.ស ស្រែ-កំពង់ចាម-កំពង់ចាម	៣០-០១-០៦	ក្រុងស្រែចម្រើន	៥៧៧៧	ស្រុកស្រែចម្រើន
៣៤	ហង់ សុខុន	៥១	ប	គ្រូ ប.វ.ស	សាលាប.វ.ស ព្រៃព្រៃ-កំពង់ចាម-កំពង់ចាម	០៥-០២-០៦	មង	១៥០៧	ស្រុកស្រែចម្រើន
៣៥	ខ្ពស់ ធីន	៣៥	ប	គ្រូ ប.វ.ស	អង្គរ-កំពង់ចាម-កំពង់ចាម	០១-០៣-០៦	ប្រាសាទ	៤០៧៧	ស្រុកស្រែចម្រើន
៣៦	សុខ ធីន	៦៤	ស	គ្រូ ម.ប.ក	និវត្តន៍សាលាស្រាវជ្រាវ-កំពង់ចាម-កំពង់ចាម	០៧-០២-០៦	លើសយាម	៣០៥៧	ស្រុកស្រែចម្រើន
៣៧	អ៊ុក សុខុន	៦០	ប	គ្រូ ម.ប.ក	សាលាស្រាវជ្រាវ-កំពង់ចាម-កំពង់ចាម	២៥-០៣-០៦	លើសយាម	៥៥៧៧	ស្រុកស្រែចម្រើន

១. បញ្ជីបញ្ជីបញ្ជីបញ្ជីបញ្ជី									
ល.រ	ឈ្មោះសាមីខ្លួន	ឆ្នាំ	សញ្ជាតិ	មុខរបរ	កន្លែងរស់នៅ/អាសយដ្ឋាន	ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ	កម្រិត	សេចក្តីផ្តល់	សរុប
១	អ៊ុង ញី	៥០	ស	ធ្វើស្រែ	ប្រពន្ធនោកយឹម សុផល្លី សាលាព្រៃក្រវាញ-ភ្នំពេញ	៣០-០១-០៦	រោគាពាធ	២០៣៩៣	- ៣០០៦
២	ឈឹម សារឿន	៥០	ស	ធ្វើស្រែ	ប្រពន្ធនោកគាំ មីម សាលាព្រៃក្រវាញ-ភ្នំពេញ	០៥-០២-០៦	រោគាពាធ	៣៨៣៩៣	- ៣០០៧
៣	ស៊ុន សាវណ	៥១	ស	ធ្វើស្រែ	ប្រពន្ធនោកឈឹម ជុំ សាលាស្នួលខ្ពស់-ព្រៃក្រវាញ-ភ្នំពេញ	២២-០២-០៦	រោគាពាធ	៤៥២៨៣	- ៣០០៨
៤	អ៊ុន ណាត់	៤៦	ស	ធ្វើស្រែ	ប្រពន្ធនោកប៊ុន ស៊ុនស៊ី វិ.ស.មេធាវី-សំរោង-ភ្នំពេញ	០៨-០៣-០៦	រោគាពាធ	៣១០២៣	- ៣០០៩
៥	កាន ខូច	៦៥	ស	ធ្វើស្រែ	ប្រពន្ធនោកកែន ណាត់ មិត្តភក្តិ-ភ្នំពេញ-ភ្នំពេញ	១៥-០១-០៦	រោគាពាធ	៦១៧៨៣	- ៣០១០
៦	ប្រាំ ឡើង	៥៧	ស	កសិករ	ប្រពន្ធនោកនៅ ជួន សាលាព្រៃក្រវាញ-ភ្នំពេញ	០១-០២-០៦	រោគាពាធ	៦៥៦៦៣	- ៣០១១
៧	ឡា ឈឹម	៣៦	ប	កសិករ	ប្តីអ.ស ឈឹម ណាត់ សាលាស្នួលខ្ពស់-ព្រៃក្រវាញ-ភ្នំពេញ	១៣-០២-០៦	ខ្យល់ឆរ	៣៧៧៨៣	- ៣០១២
៨	ឈី ឈុនស៊ី	៤០	ស	កសិករ	ប្រពន្ធនោកវ៉ាន់ ឆាន សាលាព្រៃក្រវាញ-ភ្នំពេញ	២២-០១-០៦	ឈើសឈាម	២៧៧៨៣	- ៣០១៣
៩	ប៊ុន គឹមហេង	៥៥	ប	កសិករ	ប្តីអ.ស កុយ សាមុន វិ.ស.មេធាវី-មុនកំពូល-ភ្នំពេញ	២៤-០១-០៦	ឈើសឈាម	៨៥៨៨៣	- ៣០១៤
១០	មុន សង	៥០	ស	កសិករ	ប្រពន្ធនោកប៊ុន អារ សាលាព្រៃក្រវាញ-មេសាង-ព្រៃវែង	១៥-០២-០៥	ជំរិះឆ្មើម	៥៧៥០៧	- ៣០១៥
១១	ឈុំ សុគន្ធ	៣៣	ស	កសិករ	ប្រពន្ធនោកមុន សាមាណ សាលាព្រៃក្រវាញ-ព្រៃវែង-ព្រៃវែង	០១-០២-០៥	គ្រោះថ្នាក់រាម	៥២៣៦៧	- ៣០១៦
១២	មុន ហ៊ាវ	២៧	ស	កសិករ	ប្រពន្ធនោកឈុន សុភា សាលាព្រៃក្រវាញ-ព្រៃវែង-ព្រៃវែង	៣១-០២-០៥	រោគាពាធ	៧៧៤៥៧	- ៣០១៧
១៣	ខៀវ សារី	៤៧	ស	កសិករ	ប្រពន្ធនោកខៀវ សាមាណ សាលាព្រៃក្រវាញ-ព្រៃវែង-ព្រៃវែង	០៤-០១-០៦	រោគាពាធ	៤៧៧៨៧	- ៣០១៨
១៤	ស៊ីម យ៉ុន	៤៨	ស	កសិករ	ប្រពន្ធនោកសុខ សារី វិ.ជ.ស.ក្រុង-ព្រៃវែង-ព្រៃវែង	២៦-០២-០៥	រោគាពាធ	៣៤៦០៧	- ៣០១៩
១៥	ហ៊ុន ម៉ាក់	៤៨	ស	កសិករ	ប្រពន្ធនោកហេង រោគ កាវី.អ.យ.ក.-មេសាង-ព្រៃវែង	២៧-០១-០៦	រោគាពាធ	៥៤៥២៧	- ៣០២០
១៦	ស៊ុន រ៊ុន	៦១	ស	កសិករ	ប្រពន្ធនោកប្រាំ វែង សាលាព្រៃក្រវាញ-ព្រៃវែង-ព្រៃវែង	២៥-០២-០៦	រោគាពាធ	៤០៥០៧	- ៣០២១
១៧	រៀង ប៊ុណ្ណា	៤១	ស	កសិករ	ប្រពន្ធនោកប៊ុន សាមុន វិ.ជ.ស.ក្រុង-ព្រៃវែង-ព្រៃវែង	៣០-០២-០៥	រោគាពាធ	១៣២៨៧	- ៣០២២
១៨	ឈោង ផន	៥២	ស	កសិករ	ប្រពន្ធនោកផន សារី សាលាព្រៃក្រវាញ-ព្រៃវែង-ព្រៃវែង	០៣-០៣-០៦	រោគាពាធ	២៧៨០៧	- ៣០២៣
១៩	ណាវ សារី	៥១	ស	កសិករ	ប្រពន្ធនោកឈីម សុផល្លី សាលាព្រៃក្រវាញ-ព្រៃវែង-ព្រៃវែង	០៨-០៣-០៦	រោគាពាធ	៥៣១៥៧	- ៣០២៤
២០	គង់ ណាង	៦០	ស	កសិករ	ប្រពន្ធនោកគង់ សារី មិត្តភក្តិ-ភ្នំពេញ-ភ្នំពេញ	១៥-០២-០៦	ឈើសឈាម	៣៤៧៧៧	- ៣០២៥
២១	មុន គឹមសាន	៤០	ស	កសិករ	ប្រពន្ធនោកប៊ុន សុភា សាលាព្រៃក្រវាញ-ព្រៃវែង-ព្រៃវែង	២១-០១-០៦	រោគាពាធ	២៤៥៨៧	- ៣០២៦
២២	សៀង វ៉ាន់	៥៤	ស	កសិករ	ប្រពន្ធនោកកែវ កៅ សាលាព្រៃក្រវាញ-ព្រៃវែង-ព្រៃវែង	១៥-០២-០៦	រោគាពាធ	២៥២១៧	- ៣០២៧
២៣	អ៊ុន វ៉ាន់	៥២	ស	មេធាវី	ប្រពន្ធនោកសុខ សារី វិ.ជ.ស.ក្រុង-ព្រៃវែង-ព្រៃវែង	០៨-០៣-០៦	រោគាពាធ	២៦៥៧៧	- ៣០២៨
២៤	រាយ គឹម	៦៤	ស	មេធាវី	ប្រពន្ធនោកវ៉ាន់ សេង សាលាព្រៃក្រវាញ-ព្រៃវែង-ព្រៃវែង	០៣-០២-០៦	ជំរិះឆ្មើម	២៦៧៦៧	- ៣០២៩
២៥	ជួន ម៉ាធីន	៣៧	ប	ប្រជាជន	ប្តីអ.ស ប៊ុន សុភាវតី សាលាព្រៃក្រវាញ-ព្រៃវែង-ព្រៃវែង	២៨-០១-០៦	គ្រោះថ្នាក់រាម	៥៣៧៨៧	- ៣០៣០
២៦	ស៊ុន វ៉ាន់	៥០	ប	ប្រជាជន	ប្តីអ.ស ឈឹម សុផល្លី សាលាព្រៃក្រវាញ-ព្រៃវែង-ព្រៃវែង	១៧-០៣-០៦	គ្រោះថ្នាក់រាម	២៧៧៨៧	- ៣០៣១
២៧	ឈង ចំរើន	៥៥	ប	កសិករ	ប្តីអ.ស ឈឹម ម៉ាធីន កាវី.អ.យ.ក.-ម្តង-ក្រចេះ	២១-០២-០៦	រោគាពាធ	១៦៦៤៧	- ៣០៣២
២៨	កុយ អ៊ុន	៥៧	ស	កសិករ	ប្រពន្ធនោកប៊ុន សុផល្លី សាលាព្រៃក្រវាញ-ព្រៃវែង-ព្រៃវែង	១០-០៣-០៦	រោគាពាធ	១០៥៥៧	- ៣០៣៣
២៩	ម៉ុង ម៉ុង	៥៥	ស	កសិករ	ប្រពន្ធនោកអ៊ុន រោគ សាលាព្រៃក្រវាញ-ព្រៃវែង-ព្រៃវែង	១០-០៥-០៥	កបង	១៣៦០៧	- ៣០៣៤
៣០	ណាវ ឃើង	៦៣	ស	កសិករ	ប្រពន្ធនោកស៊ុន ឃើង សាលាព្រៃក្រវាញ-ព្រៃវែង-ព្រៃវែង	២០-០២-០៦	ឈើសឈាម	៣១៥៦៧	- ៣០៣៥
៣១	ហែង ថន	៦១	ប	ប្រជាជន	ប្តីអ.ស ឡា មុន ណាវ វិ.ជ.ស.ក្រុង-ព្រៃវែង-ព្រៃវែង	០៤-០២-០៦	រោគាពាធ	១៧៦៧៧	- ៣០៣៦
៣២	ជួន គឹមសាន	៥៧	ស	មេធាវី	ប្រពន្ធនោកស៊ុន វ៉ាន់ មិត្តភក្តិ-ភ្នំពេញ-ភ្នំពេញ	០៤-០៣-០៦	ជំរិះឆ្មើម	៣២៦៨៧	- ៣០៣៧

មេត្តាប្រមូលភាគទានឧបត្ថម្ភសព្វថ្ងៃ មេសា ឆ្នាំ ២០០៦ ដោយទាន់ពេលវេលា ដើម្បីដោះស្រាយជូនគ្រួសារសព ។

ចំណាំ:

ប្រាក់ប្រាក់ឧបត្ថម្ភសព្វថ្ងៃ..... ៣៧ ។ ៣០៧ = ១១១០ រៀល

សព្វថ្ងៃ..... ៣២ ។ ១៥៧ = ៤៩០ រៀល

ភាគទានប្រាក់ខែ = ១០០ រៀល

ភាគទានសាងសង់ផ្ទះប្រហុប្រតិបត្តិ..... = ៣០០ រៀល

សរុប = ២០០០ រៀល

ភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ០៦ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០០៦

៧. គណៈកម្មាធិការសម្រេច

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី

ស្រី ឈុន

សមាគមបុគ្គលិកសិក្សាវិទ្យា

គណៈកម្មាធិការតារាង

លេខ : ៤៦/០៦ គ.ក.

ក្រសួងសិក្សា និង កីឡា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សេចក្តីជូនដំណឹងទូទៅ

តាមនាមសមាគមបុគ្គលិកសិក្សាវិទ្យាមានមូលដ្ឋានៈកម្មាធិការតារាងនៃ ស.ប.ស.ខ
សូមសម្រេចសេចក្តីស្នើសុំស្នើសុំធានាថា ចំពោះការបាត់បង់ជីវិតនៃមិត្តយើង និងក្រុមសារ
ហើយសូមចូលរួមកាន់ទុក្ខរយៈពេលសញ្ញាជាមួយគ្រួសារនៃសពទាំងនោះ

ល.រ	ឈ្មោះសមាជិក	កាលបរិច្ឆេទ	សេនា	ប្រភេទសមាជិក	ឈ្មោះសមាជិក	ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំស្លាប់	មូលហេតុ	លេខប័ណ្ណ	ស្រុក
ក. មណ្ឌលសមាជិក									
១	ហ៊ុម វិបត	៣៦	ប	គ្រូ ប.វ.ស	វិ.សុភារិយ ស្រុកបាត់ដំបង ខេត្តពោធិសាត់	០៩-១២-០៥	ជំងឺពូកក្នុង	២១៦៣៧	សព្វី៧១៥
២	ពៅ ផេងវិរម	៦០	ប	គ្រូ ប.វ.ស	សាលាប.វ.ស រណាំងម៉ង់ ស្រុកកណ្តាល ខេត្តពោធិសាត់	២៨-០១-០៦	រោគាពាទ	៨២៦៧	- ៧៦៦
៣	យួន វិថី	៥៤	ប	គ្រូ ប.វ.ស	ស្រុក ស្រុកកណ្តាល ខេត្តពោធិសាត់	០២-០១-០៦	រោគាពាទ	១១៣៧៧	- ៧៦៧
៤	ប៊ុន វណ្ណា	៥៩	ស	គ្រូ ប.វ.ស	សាលាប.វ.ស អង្គបុស្ស ស្រុកសិរីសោភ័ណ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	១១-០៣-០៦	លើសឈាម	០៣៣៥៧	- ៧៦៨
៥	អ៊ុក សី	៥០	ប	កម្មករ	សាលាប.វ.ស ភ្នំ ស្រុកស្វាយរេង ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	០៥-០៣-០៦	ធ្លាក់ + កញ្ឆក់	២៦៥៦៧	- ៧៦៩
៦	វិម ហយ	៦៤	ប	គ្រូ ប.វ.ស	និវត្តនសាលារៀន ស្រុកព្រះនេត្រ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	០៩-០៣-០៦	រោគាពាទ	១៨៩៥៧	- ៧៧០
៧	សុត្រ សុខុម	៤២	ប	គ្រូ ប.វ.ស	សាលាប.វ.ស ភូមិស្វាយ ស្រុកថ្មប្លែក ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	១៩-០៣-០៦	លើសឈាម	២៤៨៧	- ៧៧១
៨	ប្រាក់ ហ្សាកា	២៩	ប	គ្រូ ប.វ.ស	ត្រាំខ្នា ស្រុកធានី ខេត្តតាកែវ	០៨-០៣-០៦	រោគាពាទ	៦៧៦៧	- ៧៧២
៩	វិបត ឃ្យង	៦៦	ប	គ្រូ ប.វ.ស	និវត្តន ស្រុកត្រាំកក់ ខេត្តតាកែវ	១២-០៣-០៦	រោគាពាទ	៥៥៧១	- ៧៧៣
១០	សុត្រ អេង	៥៨	ប	គ្រូ ប.វ.ស	សាលាប.វ.ស ព្រៃជួរ ស្រុកត្រាំកក់ ខេត្តតាកែវ	១៩-០២-០៦	រោគាពាទ	២៧៣៩	- ៧៧៤
១១	ហិក សារឿន	៥២	ស	គ្រូ ប.វ.ស	សាលាប.វ.ស មន្ទីរព្រះពុទ្ធ ស្រុកចំការកៅស៊ូមេមត់ ខេត្តកំពង់ចាម	១២-០៣-០៦	មហារីកសួន	៤០១	- ៧៧៥
១២	វិទ ធា	៣៤	ប	គ្រូ ប.វ.ស	សាលាប.វ.ស សំបូរ ស្រុកបាត់ដំបង ខេត្តកំពង់ចាម	០៨-០៣-០៦	គ្រោះថ្នាក់ចរាចរ	៥១៣៦	- ៧៧៦
១៣	ស៊ុម តែម	៥២	ប	គ្រូ ម.ប.ក	វិ.សម្តេចជួន ណាត ស្រុកកំពង់សៀម ខេត្តកំពង់ចាម	២៨-០៣-០៦	ឱ្យជំងឺ	៣៧៣៣	- ៧៧៧
១៤	ចេង ឡាង	៦៦	ប	គ្រូ ប.វ.ស	និវត្តនសាលាព្រៃ ស្រុកក្បួងថ្មី ខេត្តកំពង់ចាម	២៧-០៣-០៦	រោគាពាទ	៩៤០៧	- ៧៧៨
១៥	ឆោម ឆាត	៣៩	ប	គ្រូ ប.វ.ស	សាលាប.វ.ស ស្វាយម៉ង់ ស្រុកអូរក្រវាញ ខេត្តកំពង់ចាម	២៣-០៣-០៦	គ្រោះថ្នាក់	៩៦៥	- ៧៧៩
១៦	មាស យាម	៥៦	ប	គ្រូ ប.វ.ស	សាលាប.វ.ស ព្រែក ស្រុកបាញ់ ខេត្តព្រៃវែង	០៦-០៣-០៦	ឱ្យជំងឺ	៤៧០៣	- ៧៨០
១៧	លឹម សារ៉ា	៥០	ប	គ្រូ ម.ប.ក	វិ.ស្ថិតិសាមគ្គី ស្រុកពាមជ័រ ខេត្តព្រៃវែង	១៨-០៣-០៦	ឱ្យជំងឺ	៣៤៧២	- ៧៨១
១៨	ឡាយ សាត	៥៤	ប	គ្រូ ប.វ.ស	សាលាប.វ.ស ព្រៃស្រីស្រី ស្រុកព្រៃវែង ខេត្តព្រៃវែង	៣១-០៣-០៦	លើសឈាម	៨២៣	- ៧៨២
១៩	ស៊ុម ឡាង	៥១	ប	គ្រូ ម.ប.ក	នាយកអនុវិ.ធុនមុន រាជធានីភ្នំពេញ	០៧-០៣-០៦	លើសឈាម	៥២៨១	- ៧៨៣
២០	លុន សន	៦២	ប	គ្រូ ប.វ.ស	និវត្តនស្រុកកំពង់កោក ខេត្តស្វាយរៀង	០២-០២-០៦	ស្លឹកខ្លួន	២៨៨៣	- ៧៨៤
២១	ត្រី សន	៦៤	ប	គ្រូ ប.វ.ស	និវត្តនស្រុកកំពង់កោក ខេត្តស្វាយរៀង	០៩-០៣-០៦	លើសឈាម	២៧៨៣	- ៧៨៥
២២	អ៊ុក វ៉ែ	៣៥	ប	គ្រូ ប.វ.ស	សាលាប.វ.ស លើមាស ស្រុកស្វាយជ្រំ ខេត្តស្វាយរៀង	១៨-០៣-០៦	រោគាពាទ	២៤៩៣	- ៧៨៦
២៣	ឃ្យី សំបូរ	៦៩	ប	គ្រូ ប.វ.ស	និវត្តនស្រុកស្វាយរៀង ខេត្តស្វាយរៀង	២៥-០៤-០៦	រោគាពាទ	៣៦៣១	- ៧៨៧
២៤	យូ ដូន	៧២	ប	គ្រូ ប.វ.ស	និវត្តនស្រុកព្រៃសាមចាត ខេត្តសៀមរាប	១២-០១-០៦	រោគាពាទ	១៦៧៣	- ៧៨៨
២៥	អង់ អេវឡា	៣០	ស	គ្រូ ប.វ.ស	សាលាប.វ.ស កុមារអង្គរ ខេត្តសៀមរាប	០១-០១-០៦	រោគាពាទ	១៩៧៦	- ៧៨៩
២៦	ប៊ុណ ច័ន្ទមណី	៣៣	ប	គ្រូ ម.ប.ក	មជ្ឈមណ្ឌលបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ខេត្តបាត់ដំបង	១៨-០២-០៦	រោគាពាទ	១៣២៧	- ៧៩០
២៧	ឃី សុនី	៥២	ស	គ្រូ ប.វ.ស	ស្រុកបាត់ដំបង ខេត្តបាត់ដំបង	២៤-០២-០៦	គ្រោះថ្នាក់ចរាចរ	៨១៤	- ៧៩១
២៨	ចេង សុនី	៤៧	ស	គ្រូ ប.វ.ស	សាលាប.វ.ស សុសនី ស្រុកបាញ់ ខេត្តបាត់ដំបង	១៥-០៣-០៦	គ្រោះថ្នាក់ចរាចរ	៦៧៦	- ៧៩២
២៩	យ៉ុង ចិន្តា	៣២	ប	គ្រូ ម.ប.ក	អនុវិ.ពាមជ័រ ស្រុកបាញ់ ខេត្តបាត់ដំបង	១៩-០៣-០៦	រោគាពាទ	៤៤១	- ៧៩៣
៣០	ឆាន វ៉ាង	៥១	ប	គ្រូ ប.វ.ស	សាលាប.វ.ស អូរស្រា ស្រុកបាញ់ ខេត្តបាត់ដំបង	២៣-០៣-០៦	លើសឈាម	៤៤៥	- ៧៩៤
៣១	ប័ក សុខុន	៥៩	ស	គ្រូ ប.វ.ស	សាលាកំរងមោង ស្រុកមោងឃ្នុំ ខេត្តបាត់ដំបង	២៧-០៣-០៦	រោគាពាទ	៤២៦	- ៧៩៥
៣២	ប្រាក់ សាតុ	៦៣	ប	គ្រូ ប.វ.ស	និវត្តនស្រុកថ្មគោល ខេត្តបាត់ដំបង	១១-០៤-០៦	រោគាពាទ	១៥៩៣	- ៧៩៦
៣៣	យង់ សៀង	៥៣	ស	គ្រូ ប.វ.ស	សាលាពោធិសាត់ ស្រុកថ្មគោល ខេត្តបាត់ដំបង	១២-០៤-០៦	លើសឈាម	១៨០២	- ៧៩៧
៣៤	ពេជ មូន	៦៥	ប	គ្រូ ប.វ.ស	និវត្តនស្រុកថ្មគោល ខេត្តបាត់ដំបង	១៧-០៤-០៦	រោគាពាទ	១៤៦០	- ៧៩៨
៣៥	ហ៊ុម ហ៊ុន	៥៣	ប	គ្រូ ប.វ.ស	សាលាប.វ.ស អូរស្រា ស្រុកសំបូរ ខេត្តបាត់ដំបង	១៧-០៤-០៦	ជំងឺសួត	៣៧៨៧	- ៧៩៩
៣៦	ឡើង រ៉ាង	៦០	ប	គ្រូ ប.វ.ស	និវត្តនស្រុកបាញ់ ខេត្តបាត់ដំបង	២៣-០៤-០៦	រោគាពាទ	៤៣៨	- ៨០០
៣៧	មុន សុភី	៣៥	ប	គ្រូ ម.ប.ក	អនុវិ.ព្រៃសាមគ្គី ស្រុកបាញ់ ខេត្តបាត់ដំបង	២៤-០៤-០៦	គ្រោះថ្នាក់	៥៥៤	- ៨០១

ឧបសគ្គបញ្ជីបញ្ជីលេខ ២៨

ទំព័រ ៨០

ល.រ	ឈ្មោះ	ថ្ងៃខែ	ឋាន	ប	កម្មករ	និវត្តន៍មន្ទីរអ.យ.ក. ពល:កម្មាធិការនាយក	១៤-០៤-០៦	រោគាពាធ	២០៨៧៣	- ៤៨០២
១. ទាន:សាសនាសមាជិក										
១	អ៊ឹម ក្រឹម	៦៨	ស	ធ្វើស្រែ	ប្រពន្ធលោកហ៊ុំ ភាគ សាសនាសមាជិក-កណ្តាល-ពោធិសាត់		១៧-០២-០៦	រោគាពាធ		- ៣០៣៨
២	ហៀង ចិន	៥៨	ប	ធ្វើស្រែ	ប្តីអ.ស ជា សាវ័ត សាណាភ្នំ-អង្គស្នាក់នៅ-បន្ទាយមានជ័យ		០៣-០៣-០៦	តាំងបេដុង	០៩១៦២	- ៣០៣៩
៣	ពេក ហៀង	៥១	ស	ធ្វើស្រែ	ប្រពន្ធលោកយីង ខ្សែ និវត្តន៍ ស្រុកស្វាយចេក-បន្ទាយមានជ័យ		១០-០១-០៦	រោគាពាធ	២៦៤១២	- ៣០៤០
៤	សុខ យ៉ង	៥៨	ស	ធ្វើស្រែ	ប្រពន្ធលោកឡូ តក សាណាភ្នំ-ស្រុកស្វាយ-កណ្តាល		១៧-០៣-០៦	រោគាពាធ	៥១៣៤៣	- ៣០៤១
៥	ពត ហៀង	៦១	ស	ធ្វើស្រែ	ប្រពន្ធលោកអ៊ុយ ស្រុយ និវត្តន៍ព្រែកប្បាស-តាកែវ		១៧-០៣-០៦	រោគាពាធ	៤៨៣៧៣	- ៣០៤២
៦	សុ សុខាម	៤៤	ស	ធ្វើស្រែ	ប្រពន្ធលោកអ៊ឹម ជោតិ សាណាព្រៃបឹង-សិរីវង់-តាកែវ		២២-០៣-០៦	រោគាពាធ	៥៣៧៥៣	- ៣០៤៣
៧	តឹម សារុន	៦០	ស	ធ្វើស្រែ	ប្រពន្ធលោកស្រី ពៅ សាណាអង្គស្នាក់នៅ-តាកែវ		២៤-០៣-០៦	រោគាពាធ	០៧១៦៣	- ៣០៤៤
៨	យឹម សាក	៧៩	ប	ធ្វើស្រែ	ប្តីអ.ស រៀង ប្រិន និវត្តន៍ស្រុកស្រាំង-តាកែវ		២៧-០៣-០៦	រោគាពាធ	០៦៣៥៣	- ៣០៤៥
៩	អ៊ុក យ៉ឺន	៦៥	ស	ធ្វើស្រែ	ប្រពន្ធលោកម៉ូត ពុំ និវត្តន៍សាណាភ្នំពិល-ស្រីសន្ធរ-កំពង់ចាម		០២-០២-០៦	តាំងបេដុង	៧៤៦៩៣	- ៣០៤៦
១០	ប៊ែន ធុម	៦០	ប	ធ្វើស្រែ	ប្តីអ.ស រេង ឯង សាណាភ្នំពិល-ស្រីសន្ធរ-កំពង់ចាម		២៥-០២-០៦	រោគាពាធ	១០២៦៩៣	- ៣០៤៧
១១	រិន ហា	៣៤	ប	ប្របរស្រៀម	ប្តីអ.ស មិន គឹមហេង សាណាភ្នំបូ-បាយ-កំពង់ចាម		០៨-០៣-០៦	គ្រោះថ្នាក់រាងកាយ	៥១៨០៣	- ៣០៤៨
១២	ស៊ី ស៊ីឡីន	៤៦	ស	កសិករ	ប្រពន្ធលោកប្អូន ឡា ករិ. មធុម. ខែមន្ទីរអ.យ.ក. កំពង់ចាម		១៥-០៣-០៦	រោគាពាធ	២៧០៣	- ៣០៤៩
១៣	ធិន ម៉ាប់	៣៧	ប	កសិករ	ប្តីអ.ស អ៊ុន ស៊ីធានី សាណាភ្នំព្រៃបឹង-កំពង់ចាម		០២-០៣-០៦	គ្រោះថ្នាក់រាងកាយ	២៥៦៣	- ៣០៥០
១៤	សាយ យ៉ា	៥២	ស	កសិករ	ប្រពន្ធលោកហែម ផ្អង សាណាភ្នំព្រៃបឹង-កំពង់ចាម		១០-០៣-០៦	រោគាពាធ	៩១៥២៣	- ៣០៥១
១៥	រិន សានន	៥៤	ស	កសិករ	ប្រពន្ធលោកសុខ ឡា សាណាភ្នំព្រៃបឹង-ស្រុកស្រាំង-កំពង់ចាម		១៨-០៣-០៦	លើសឈាម	១៦៤៣៣	- ៣០៥២
១៦	ហៀង សុគុន	៥០	ស	កសិករ	ប្រពន្ធលោកស៊ឹម ខ្មៅ សាណាភ្នំព្រៃបឹង-កំពង់ចាម		២៩-០៣-០៦	វះដោះ	២៦៩៦៣	- ៣០៥៣
១៧	ឌុន សារុន	៤៧	ស	កសិករ	ប្រពន្ធលោកអ៊ុន វិទ្ធី សាណាភ្នំព្រៃបឹង-កំពង់ចាម		២០-០២-០៦	រោគាពាធ	៣៥១៣	- ៣០៥៤
១៨	សាយ ប៊ុនធី	៣៦	ប	វិស្វករសំណង់	ប្តីអ.ស ចៅង វិទ្ធី វិ. មិត្តភាពខ្មែរ-ជប៉ុន-ប្រទេសខ្មែរ-ព្រៃវែង		១៦-០៣-០៦	រោគាពាធ	៧៧៥២៧	- ៣០៥៥
១៩	ប៊ុន សេងហួរ	៤៧	ប	ប្រជាជន	ប្តីអ.ស អ៊ុន ស៊ុន សាណាភ្នំព្រៃបឹង-រាជធានីភ្នំពេញ		២៥-០៣-០៦	ឧបសគ្គ	៩៣៧២៣	- ៣០៥៦
២០	អ៊ុយ សារុន	៤៩	ស	កសិករ	ប្រពន្ធលោកហែម តេង វិ. ឯង អង្គស្នាក់នៅ-ខេត្តកំពត		២២-០៣-០៦	ជំងឺថ្លើម	២៥៦៩៣	- ៣០៥៧
២១	ស្រី សារុន	៣៨	ប	ធ្វើស្រែ	ប្តីអ.ស អ៊ុន ហៀង សាណាភ្នំព្រៃបឹង-ស្វាយរៀង-ស្វាយរៀង		១០-០៣-០៦	គ្រុនចាញ់	១៩១៦៣	- ៣០៥៨
២២	អុក យ៉ា	៦៦	ស	មេដឹកនាំ	ប្រពន្ធលោកធិន ឈុន និវត្តន៍ស្រុកស្រែ-ស្វាយរៀង		១២-០៥-០៥	រោគាពាធ	៨៦៤៣	- ៣០៥៩
២៣	ឌុន ហៀង	៥២	ស	ធ្វើស្រែ	ប្រពន្ធលោកម៉ៅ មិត្ត សាណាភ្នំព្រៃបឹង-ស្វាយរៀង-ស្វាយរៀង		០៣-០២-០៦	ជំងឺសួត	២១៥៩៣	- ៣០៦០
២៤	អ៊ុន វ៉ា	៣៥	ប	ប្របរស្រៀម	ប្តីអ.ស ខែក វណ្ណ ថា សាណាភ្នំព្រៃបឹង-ខេត្តស្វាយរៀង		១៨-០៣-០៦	រោគាពាធ	២៦៥៣	- ៣០៦១
២៥	ព្រីក ធិន	៥៨	ស	ធ្វើស្រែ	ប្រពន្ធលោកប៊ែន យុក និវត្តន៍ស្រុកស្វាយរៀង-ស្វាយរៀង		១០-០៤-០៦	រោគាពាធ	៤០៣៣	- ៣០៦២
២៦	ពាន ម្ល៉ាម	៤៩	ស	ធ្វើស្រែ	ប្រពន្ធលោកធិន បុគ្គល សាណាភ្នំព្រៃបឹង-ស្រុកស្រាំង-ស្រុករាប		១៥-១២-០៥	រោគាពាធ	១៦៤១៣	- ៣០៦៣
២៧	ឈឿន សារុន	៥៤	ប	លើកយកធនធាន	ប្តីអ.ស លាយ ករិ ស្រុកស្រាំង-ខេត្តស្វាយរៀង		០៤-០៣-០៦	មាត់ទឹក	៦៤៧៣	- ៣០៦៤
២៨	ឈុន ធុម	៧៧	ស	ធ្វើស្រែ	ប្រពន្ធលោកធិន សិត សាណាភ្នំព្រៃបឹង-អង្គរធំ-ស្រុករាប		១៥-០៥-០៥	រោគាពាធ	១៨០៥៣	- ៣០៦៥
២៩	ស្រី កាន់	៤៨	ស	ធ្វើស្រែ	ប្រពន្ធលោកមេត ក្រឹម សាណាភ្នំព្រៃបឹង-ស្រុកស្រាំង-ស្រុករាប		២៣-០១-០៦	រោគាពាធ	៣៥៥៤៣	- ៣០៦៦
៣០	រាជ ម៉ាម	៧១	ប	កម្មករ	ប្តីអ.ស. មៅ យ៉ា និវត្តន៍ពល:កម្មាធិការនាយក		១៤-០៤-០៦	រោគាពាធ	២០៤៨	- ៣០៦៧

មេត្តាប្រមូលភាគទានឧបសគ្គសមាជិក ២០០៦ អោយទាន់ពេលវេលា ដើម្បីដោះស្រាយជូនគ្រួសារសព ។

សរុប:

ត្រូវបង់ប្រាក់ឧបសគ្គសមាជិក.....	៣៨ x ៣០ =	១១៤០ រៀល	
សពត្រូវបង់.....	៣០ x ១៥ =	៤៥០ រៀល	រួមសរុប ១៥០០ រៀល
ភាគទានប្រចាំខែ		១០០ រៀល	
ភាគទានសាងសង់ផ្ទះប្របរ ស្រៀម.....		៣០០ រៀល	
សរុប		២០០០ រៀល	

ភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ០៨ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៦
ឧ. គណៈកម្មាធិការទាន
អគ្គលេខាធិការ

ស្វាយ ធីតា

សមាគមបុគ្គលិកសិក្សាវិទ្យា
គណៈកម្មាធិការតារាង
លេខ : ៤៩/០៦ គ.ក.

ក្រសួងសិក្សា និង កីឡា
គណៈកម្មាធិការតារាង

សេចក្តីជូនដំណឹងសេចក្តី

តាងនាមសមាគមបុគ្គលិកសិក្សាវិទ្យាមួយចំនួន កម្មាធិការតារាង នៃ ស.ប.ស.ខ
សូមសម្តែងសេចក្តីសោកស្តាយជាដាច់ខាត ចំពោះការបាត់បង់ជីវិតនៃមិត្តយើង និងគ្រួសារ
ហើយសូមជូនរូបកាន់ទុក្ខរយៈសញ្ញាជាមួយគ្រួសារនៃសតទាំងនោះ

ល.រ	ឈ្មោះ...នាម	អាយុ	ស្ថាន	មុនមរណៈ	ឈ្មោះសមាជិក	ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ	មូលហេតុ	លេខទំនុក	ផ្សេងៗ
ក. មណ្ឌលសមាជិក									
១	ខៀវ ទាំងឡី	៧១	ប	គ្រូ ប.វ.ស	និវត្តន៍សាលារៀន ស្រុកសេសសារ ខេត្តស្ទឹងត្រែង	២៦-០៤-០៦	រោគាពាធ	២៤៦ សក	សព្វី៤៨០៣
២	ម៉ម ឌុប	៦៨	ប	កម្មករ	និវត្តន៍ មន្ទីរ.អ.យ.ក. ខេត្តស្ទឹងត្រែង	២១-០៤-០៦	រោគាពាធ	០៣៧សក	- ៤៨០៤
៣	កែ ម៉ឺន	៤៥	ប	គ្រូ ប.វ.ស	ឈើខ្មៅ ស្រុកកោះធំ ខេត្តកណ្តាល	០១-០៤-០៦	រោគាពាធ	៧៣៤ កណ	- ៤៨០៥
៤	កែ យី	៤០	ប	គ្រូ ប.វ.ស	សាលាប.វ.ស កាកា ស្រុកពួក ខេត្តសៀមរាប	២៦-០៤-០៦	ផ្អែមខ្លាំង	៣២៣៦សរ	- ៤៨០៦
៥	អៀង ហុកឌី	៥០	ប	គ្រូ ប.វ.ស	សាលាប.វ.ស សំរោង ស្រុកពោធិ៍សាត់ ខេត្តកំពង់ចាម	១១-០៤-០៦	ជំងឺឆ្អឹង	៣១៥១កច	- ៤៨០៧
៦	សួន វ៉ាត	៦០	ប	គ្រូ ប.វ.ស	សាលាប.វ.ស ភូមិកណ្តាល ស្រុកដូង ខេត្តក្រចេះ	១១-០៥-០៦	រោគាពាធ	១៦៦៦ក្រច	- ៤៨០៨
៧	ឈា ឡើង	៥៦	ប	គ្រូ ប.វ.ស	សាលាប.វ.ស វត្តភ្នំ ស្រុកឧត្តុង្គ ខេត្តកំពង់ស្ពឺ	២៦-០១-០៦	ក្រិនឆ្អឹង	៣៣៥៤កស	- ៤៨០៩
៨	យី គន់	៥៦	ប	គ្រូ ប.វ.ស	ស្នួង ស្រុកមេសាង ខេត្តព្រៃវែង	១៦-០៤-០៦	រោគាពាធ	៥៤០៣៧	- ៤៨១០
៩	ចក សារម៉ាត	៦៤	ប	គ្រូ ប.វ.ស	សាលាប.វ.ស ស្នាយពេល ស្រុកកាំង ខេត្តព្រៃវែង	១១-០៤-០៦	រោគាពាធ	៦៤៥២៧	- ៤៨១១
១០	សុខ ធាន	៥៥	ប	គ្រូ ប.វ.ស	សាលាប.វ.ស ពេជ្រគន់-កំពង់ត្របែក-ព្រៃវែង	១៦-០៤-០៦	រោគាពាធ	១៨៥២៧	- ៤៨១២
១១	ចេង ឌីន	៤៥	ប	កម្មករ	មជ្ឈមណ្ឌលកាកាសឃ្មុំភូមិភាគ ខេត្តព្រៃវែង	១៧-០៥-០៦	រោគាពាធ	១២៩៧	- ៤៨១៣
១២	មាស ម៉ុន	៥២	ប	គ្រូ ប.វ.ស	សាលាប.វ.ស ពោធិ៍រោង ស្រុកសណ្តាប់ ខេត្តកំពង់ធំ	២៥-០២-០៦	រោគាពាធ	២៨៦៦កច	- ៤៨១៤
១៣	ហែម ស៊ីម៉ាត	៤៥	ប	គ្រូ ប.វ.ស	សាលាប.វ.ស មាដដី-សណ្តាប់-កំពង់ធំ	១៥-០៣-០៦	រោគាពាធ	២៨០៣កច	- ៤៨១៥
១៤	ម៉ៅ ឈីន	៦៦	ប	គ្រូ ប.វ.ស	និវត្តន៍សាលាទួលក្រិល-កំពង់ស្វាយ-កំពង់ធំ	០៥-០៥-០៦	រោគាពាធ	១៧៣២កច	- ៤៨១៦
១៥	ជួន ជរ	៦០	ប	គ្រូ ម.ប.ក	និវត្តន៍កាកិ.អ.យ.ក. ស្រុកស្នួល-កំពង់ធំ	០៦-០៥-០៦	រោគាពាធ	២៣០៩កច	- ៤៨១៧
១៦	វ៉ែន វិញ្ញៈ	៤៨	ប	គ្រូ ម.ប.ក	មន្ទីរ អ.យ.ក. រាជធានីភ្នំពេញ	២៤-០៤-០៦	លើសឈាម	៩៣៧	- ៤៨១៨
១៧	វង្ស ពារា	៣៦	ប	គ្រូ ម.ប.ក	វិសន្ធិមុំ រាជធានីភ្នំពេញ	០៥-០៤-០៦	គ្រោះថ្នាក់ចរាចរ	៨១២០កណ	- ៤៨១៩
១៨	ម៉ម សេរី	៧០	ស	គ្រូ ប.វ.ស	និវត្តន៍សាលាបាក់ក្រវាត់ រាជធានីភ្នំពេញ	២៨-០៤-០៦	រោគាពាធ	១៤៦៩កណ	- ៤៨២០
១៩	ម៉ក់ ជា	៧៦	ប	គ្រូ ប.វ.ស	និវត្តន៍ សាលាវត្តសន្តិសុខ រាជធានីភ្នំពេញ	១៥-០៥-០៦	ជំងឺ	១០៨៧កណ	- ៤៨២១
២០	ម៉ៅ ឈីនហ៊ុំ	៣៦	ប	គ្រូ ម.ប.ក	វិសាមគ្គី រាជធានីភ្នំពេញ	១៩-០៥-០៦	រោគាពាធ	៧៤៧៦កណ	- ៤៨២២
២១	នួន ស៊ុយ	៦១	ប	គ្រូ ប.វ.ស	និវត្តន៍ស្រុកម្លូនកែវ ខេត្តតាកែវ	០៧-០៤-០៦	រោគាពាធ	៣៦០៨កក	- ៤៨២៣
២២	កែវ សារឿន	៥១	ប	គ្រូ ម.ប.ក	វិ.ហ.ស អង្គប្រឹក្សា-សំរោង-តាកែវ	១៩-០៤-០៦	ធ្លាក់ឈាម	៣២១៦កក	- ៤៨២៤
២៣	ប្រាក់ មន្ត	៣៦	ស	គ្រូ ប.វ.ស	សាលាប.វ.ស សែន ភាស-សំរោង-តាកែវ	២១-០៤-០៦	មហារីកស្បែក	៥៨៤៦កក	- ៤៨២៥
២៤	សួន ហូ	៧៥	ប	គ្រូ ប.វ.ស	និវត្តន៍ ស្រុកបាមី ខេត្តតាកែវ	១០-០៤-០៦	ជំងឺ	១៩៣១កក	- ៤៨២៦
២៥	វីន សារុន	៥៨	ប	គ្រូ ម.ប.ក	វិសុខ អាន សុបិណ្ឌ-ត្រីវង់-តាកែវ	២២-០៥-០៦	រោគាពាធ	៤១១៥កក	- ៤៨២៧
២៦	ព្រី វ៉ែន	៧១	ប	គ្រូ ប.វ.ស	និវត្តន៍ ស្រុកបាមី ខេត្តតាកែវ	២៧-០៥-០៦	រោគាពាធ	១១៧៩កក	- ៤៨២៨
២៧	កឹម សិរិទ្ធ	៥០	ប	គ្រូ ប.វ.ស	សាលាប.វ.ស ពួន-បាមី-តាកែវ	២៩-០៥-០៦	រោគាពាធ	១៨៣៦កក	- ៤៨២៩
២៨	ភ្នំ វិសុទ្ធ	៣០	ប	គ្រូ ប.វ.ស	សាលាប.វ.ស ខ្នាស់-សិរីសោភ័ណ-បន្ទាយមានជ័យ	១៨-០៣-០៦	គ្រោះថ្នាក់ចរាចរ	៣៩៨៧បជ	- ៤៨៣០
២៩	ម៉ុំ វ៉ាន់ឌី	៣៩	ប	គ្រូ ប.វ.ស	សាលាប.វ.ស ចតុមុខ គណៈកម្មាធិការតារាង	១៣-០៥-០៦	គ្រោះថ្នាក់ចរាចរ	៣៤០៩កក	- ៤៨៣១
៣០	ម៉ម ស៊ីម៉ាត	៣២	ប	គ្រូ ប.វ.ស	សាលាប.វ.ស ក្រោយស្រុកឃ្មុំភូមិភាគ គណៈកម្មាធិការតារាង	២៦-០៥-០៦	មហារីកឈាម	២៩៤៩កក	- ៤៨៣២
ខ. មណ្ឌលសមាជិក									
ល.រ	ឈ្មោះ...នាម	អាយុ	ស្ថាន	មុនមរណៈ	ឈ្មោះសមាជិក	ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ	មូលហេតុ	លេខទំនុក	ផ្សេងៗ
១	មីម ជា	៤៨	ស	ធ្វើស្រែ	ប្រពន្ធនោកកាំង ព្រំ សាលាស្រែកក្តុំ-តាកែវ	១៤-០៤-០៦	រោគាពាធ	៣៥៧៣កក	- ៣០៦៨
២	មាស ម៉ៅឡៅ	៥៣	ស	ធ្វើស្រែ	ប្រពន្ធនោកកាំង ហុង និវត្តន៍-សំរោង-តាកែវ	១៣-០៤-០៦	លើសឈាម	៣០០៩កក	- ៣០៦៩
៣	ប្រាក់ មន្ត	៣៦	ស	គ្រូបង្រៀន	ប្រពន្ធនោកប្រាក់ អាន សាលាសែន ភាស-តាកែវ	២៣-០៤-០៦	មហារីកស្បែក	៥៨៤៦កក	- ៣០៧០
៤	គុំ ឈាម	៦០	ស	ធ្វើស្រែ	ប្រពន្ធនោកម៉ុង នួន ស្រុកប្រាក់កក់ ខេត្តតាកែវ	១២-០៥-០៦	រោគាពាធ	៥៥៦០កក	- ៣០៧១
៥	ចៀន សិលា	៣៩	ប	ធ្វើស្រែ	ប្តី.ស សុខ ស៊ីម៉ាត សាលាបាក់-បាមី-តាកែវ	២៩-០៥-០៦	រោគាពាធ	១៨០៣កក	- ៣០៧២

ឧបសគ្គនៃកិច្ចសន្យាសង្គម ២៤

ទំព័រ ៥២

៦	សើម សុភក្ស	៣២	ស	ធ្វើស្រែ	ប្រពន្ធលោកក្រាត់ សារុន សាណាតាណាស់-មោងឫស្សី-បាត់ដំបង	០៣-០២-០៦	រាប	៤១៩៤បប	- ៣០៧៣
៧	ប៊ុណ ច័ន្ទមណី	៣៣	ប	គ្រូបង្រៀន	ប្តីអ.ស ឌុន សុខា ភារិ.យ.ក-បាត់ដំបង-បាត់ដំបង	១៨-០២-០៦	រោតាណ	១១០៣បប	- ៣០៧៤
៨	ឯក ភាន	៧៥	ប	មន្ត្រីបំប៉ន	ប្តីអ.ស សុក ប៊ុណ្ណារី-ឯកភ្នំ-បាត់ដំបង	១៧-០៣-០៦	តាំងបេះដូង	៤២៩៩បប	- ៣០៧៥
៩	ជឹម ប៊ុនរត	៣៤	ប	ធ្វើស្រែ	ប្តីអ.ស អោម ចំប៉ី ស្រុកបាត់ដំបង-បាត់ដំបង	១៩-០៣-០៦	រោតាណ	៥៤៧៧បប	- ៣០៧៦
១០	ហម គី	៣៧	ប	ធ្វើស្រែ	ប្តីអ.ស ឈឿន លី ស្រុកមោងឫស្សី ខេត្តបាត់ដំបង	១៤-០៩-០៥	ជំរំភ្លើម	៤២០៥បប	- ៣០៧៧
១១	អ៊ុំ ភាគរ	៣៣	ប	ធ្វើស្រែ	ប្តីអ.ស ប៊ុត ស៊ីផុន សាណាឈើទាប-ក្រុងស្វាយ-កណ្តាល	២៤-០៣-០៦	រោតាណ	៧៤២៣កណ	- ៣០៧៨
១២	លីត សារ៉ាម	៤៩	ស	ធ្វើស្រែ	ប្រពន្ធលោកមុក យ៉ាមី ការី.ចំនេះទូទៅនៃមន្ទីរអ.យ.ក-កណ្តាល	១៥-០៤-០៦	រោតាណ	៥៥០០កណ	- ៣០៧៩
១៣	ត្រូ ឆាយ	៥៨	ប	ធ្វើស្រែ	ប្តីអ.ស ព្យួក លើ សាណាតាមក ស្រុកពួក ខេត្តសៀមរាប	០៣-០៤-០៦	ជំរំស្នួត	២៦៣៥សរ	- ៣០៨០
១៤	អោក ស៊ីណាត	៤០	ស	កសិករ	ប្រពន្ធលោកគុំ ស្រែង សាណាពោះចិន-ពោះស្នួត-កំពង់ចាម	២១-០៣-០៦	រោតាណ	២០៤២កច	- ៣០៨១
១៥	យួន ឈុនឡុង	៧២	ស	កសិករ	ប្រពន្ធលោកស៊ី ស៊ាន វិ.ជីវហ-ពោះស្នួត-កំពង់ចាម	៣១-០១-០៦	ជរាពា	១៨៣៤កច	- ៣០៨២
១៦	ព្យាន ម៉េត	៦៣	ស	កសិករ	ប្រពន្ធលោកខែក ស៊ីផុន សាណាឈូសឱវ-ក្នុងឃុំ-កំពង់ចាម	២០-០៤-០៦	ភ្នាក់ពីរលើផ្ទះ	៨៧៥០កច	- ៣០៨៣
១៧	សុខ ឈុនអ៊ុំ	៥២	ប	កសិករ	ប្តីអ.ស អ៊ុំ ណារី អនុវិ.ខ្យាត់អណ្តែត-ឆ្នុង-ក្រចេះ	២៣-០៤-០៦	រោតាណ	១៦៣៦ក្រច	- ៣០៨៤
១៨	អ៊ុំ ហុន	៤៦	ស	កសិករ	ប្រពន្ធលោកប៊ុច សារឿន សាណាក្រាំងព្រៃ-ឧដុង្គ-កំពង់ស្ពឺ	០២-០៣-០៦	រាប	១៨១០កស្ព	- ៣០៨៥
១៩	ក្រែម ឡា	៥០	ស	កសិករ	ប្រពន្ធលោកសៅ ប៊ុនឡើង សាណាពាយ្យែ-សំរោងទង-កំពង់ស្ពឺ	១០-០៤-០៦	រោតាណ	២៤០៨កស្ព	- ៣០៨៦
២០	ប្រាក់ ឆន	៣៦	ប	កសិករ	ប្តីអ.ស ប៊ែន ភារី អនុវិ.មហាសាង-ភ្នំស្រួច-កំពង់ស្ពឺ	០៤-០៤-០៦	ក្រោមផ្ទាំងចោរករ	១៤១៦កស្ព	- ៣០៨៧
២១	ម៉ៅ ស៊ី	៧១	ស	កសិករ	ប្រពន្ធលោករស់ ហឿង សាណាព្រែកខ្យាយ"២" ព្រៃវែង	២០-០៣-០៦	រោតាណ	៤៩៩៣៧	- ៣០៨៨
២២	ហាយ សុខុន	៦១	ស	កសិករ	ប្រពន្ធលោកចិន ឈាង សាណាព្រែកខ្យាយ-ព្រៃវែង	០៩-០៣-០៦	រោតាណ	៥០០៦៧	- ៣០៨៩
២៣	សាន សុខន	៤០	ប	ប្រជាជន	ប្តីអ.ស ស៊ឹម មិត្តហ្វុណ វិ.វត្តពោរ រាជធានីភ្នំពេញ	១៩-០៥-០៦	រោតាណ	៣៥៥១កព	- ៣០៩០
២៤	តឹម សារ៉េត	៤៣	ប	ប្រជាជន	ប្តីអ.ស អ៊ុក ពុទ្ធវិ សាណាឈូសឱវ រាជធានីភ្នំពេញ	២៤-០៥-០៦	តាំងបេះដូង	៦៤៣៥កព	- ៣០៩១
២៥	ចាន់ ស្រីរៅ	៣៤	ស	ប្រជាជន	ប្រពន្ធលោកម៉ុង រុន សាណាបឹងត្របែកខាងត្បូង រាជធានីភ្នំពេញ	២៦-០៥-០៦	មហានិកចំបង់ក	៧៣០០កព	- ៣០៩២
២៦	ឡាយ ចាន់ធួ	៥៦	ស	ប្រជាជន	ប្រពន្ធលោកជូ សេង ខា.ចែកផ្សាយ និងទីផ្សារ	០៤-០៤-០៦	ក្រោមផ្ទាំងចោរករ	៣៤៧.ក	- ៣០៩៣

មេត្តាប្រមូលភាគទានឧបត្ថម្ភសព្វធានី ទិព្វនា ឆ្នាំ ២០០៦ អោយទាន់ពេលវេលា ដើម្បីដោះស្រាយជូនគ្រួសារសព ។

ទំនន់:

ត្រូវបង់ប្រាក់ឧបត្ថម្ភសពសមាជិក.....	៣០ ^០ x ៣០	= ៩០០ រៀល
សពត្រូវស្រករ.....	២៦ ^០ x ១៥	= ៤០០ រៀល
ភាគទានប្រចាំខែ		= ១០០ រៀល
ភាគទានសាងសង់ផ្ទះប្រហុស្រ្រៀន.....		= ៣០០ រៀល
សរុប		= ១៧០០រៀល

ភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ០៨ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០០៦
ឧ.គនៈកញ្ញាសិរាធាយក
អគ្គនាយកវិភាគទាន

ស្វាយ ធីតា

យុតសិស្ស ឌី គុជសារ

សិស្សវិទ្យាល័យទួលទំពូង បានប្រលងជាប់ជ័យលាភីមេដាយមាស
ក្នុងការប្រលងអន្តរជាតិអ្នកវិទ្យាសាស្ត្រវ័យក្មេងក្រោមអាយុ ១៦ឆ្នាំ
ហៅកាត់ *IJSO (International Junior Science Olympiad)* ៣មុខវិជ្ជា (រូបវិទ្យា គីមីវិទ្យា
ជីវវិទ្យា)

ដែលមានបេក្ខជនសរុប ១៩៦នាក់ មកពី ៣៦ប្រទេស បានចូលរួម។

សម័យប្រលង : ថ្ងៃទី ៤ ដល់ ១៣ ធ្នូ ២០០៥

នៅទីក្រុង *Yogyakarta* ប្រទេសឥណ្ឌូណេស៊ី